

การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาานิพนธ์
ของ
พรพงศ์ พยัพพฤกษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

พฤษภาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

025.524

พ 245 ก

ร.3

การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

13 ก.ค. 2548

บทคัดย่อ
ของ
พรพงศ์ พยัพพิทักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

พฤษภาคม 2548

h 27.6450

พรพงศ์ พยัพพฤกษ์. (2548). *การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร. อารีย์ ชื่นวัฒนา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย วรรณญาณุไกร.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้ และปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ภาคปกติ และภาคพิเศษ จำนวน 236 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามลักษณะสถานภาพ และวิชาเอก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่รู้จักบริการฐานข้อมูลของห้องสมุดจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด และนิสิตภาคพิเศษรู้จักบริการฐานข้อมูลของห้องสมุดจากเพื่อน วิธีการเรียนรู้การสืบค้นพบว่า นิสิตภาคปกติเรียนรู้การสืบค้นด้วยตนเอง ส่วนนิสิตภาคพิเศษเรียนรู้จากคำแนะนำของบรรณารักษ์ และนิสิตส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์/วิจัย
2. ฐานข้อมูลที่นิสิตเคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ ฐานข้อมูล DAO รองลงมาคือ ERIC ส่วนฐานข้อมูลที่นิสิตไม่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ ฐานข้อมูล PsycINFO ฐานข้อมูลที่นิสิตสืบค้นและได้ผลตรงตามความต้องการมากที่สุดคือ ฐานข้อมูล ERIC และ DAO ในรูปออนไลน์
3. เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูลทั้ง 3 ในรูปสิ่งพิมพ์ ซีดีรอม และออนไลน์ พบว่า เหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูลในรูปสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ และอาจารย์ผู้สอนแนะนำ เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูลในรูปซีดีรอมมากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ และการสืบค้นจากซีดีรอมสะดวกและรวดเร็ว เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูลในรูปออนไลน์มากที่สุดคือ การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว
4. เหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูลทั้งในรูปสิ่งพิมพ์ ซีดีรอม และออนไลน์มากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ ซีดีรอม และออนไลน์ และไม่ทราบวิธีการใช้
5. สถานที่ที่นิสิตใช้สืบค้นฐานข้อมูลในรูปออนไลน์มากที่สุดคือ ที่สำนักหอสมุดกลาง
6. การใช้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามการสืบค้นพบว่า นิสิตใช้การสืบค้นแบบพื้นฐาน (Basic Search) และสืบค้นจากชื่อเรื่องมากที่สุด
7. นิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลในรูปของ E-learning มากที่สุด
8. นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล ERIC และ DAO ทั้ง 3 รูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายฐาน และรายข้อพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้ฐานข้อมูลในรูปสิ่งพิมพ์คือ ใช้เวลามากเนื่องจากต้องค้นหาจากหลายเล่ม นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลในรูปซีดีรอม คือ การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้นที่ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ และข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีความน่าสนใจ มีเฉพาะรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้

ฐานข้อมูลออนไลน์คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมีไม่เพียงพอ ส่วนฐานข้อมูล PsycINFO พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายฐาน และรายข้อ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้ฐานข้อมูลในรูปสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ ใช้เวลามาก เนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอมมากที่สุดคือ ข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการเอกสารในห้องสมุด มีเฉพาะรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้ฐานข้อมูลในรูปออนไลน์มากที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักหอสมุดกลางในการปรับปรุงบริการฐานข้อมูล ได้แก่ (1) จัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ หรือการรัฐสภาระสนเทศที่มีลักษณะเชิงรุก สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ออกแบบหลักสูตรการรัฐสภาระสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มระดับทักษะการค้นหาสารสนเทศของนิสิต (3) จัดสอนหลักสูตรดังกล่าวผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การสาธิต การฝึกอบรบ การร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอน และ e-education (4) ปรับปรุงคุณภาพของบริการฐานข้อมูลของห้องสมุด

THE USE OF ERIC, DAO AND PsycINFO DATABASES BY GRADUATE STUDENTS,
FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
PORNPONG PAYUBPRUK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University
May 2005

Pompong Payubpruk. (2005). *The Use of ERIC, DAO and PsycINFO Databases by Graduate Students, Faculty of Education, Srinakharinwirot University*. Master thesis, M.A. (Library and Information Science). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Dr. Aree Cheunwattana, Asst. Prof. Somchai Waranyanugrai.

This study aimed to study the use of ERIC, DAO and PsycINFO databases of the graduate students at the Faculty of Education, Srinakharinwirot University. Problems of using these databases were also investigated. Stratified sampling was applied to draw a sample of 236 second year graduate students who were studying in both full-time and part-time programs in the first semester of the academic year 2004. A set of questionnaires was designed to collect data. The data were analyzed using the SPSS/PC+ program. Statistics included percentage, means, and standard deviation.

Major findings were reported as follows.

1. It was found that the majority of full-time students in the sample group learned about database service provided by the Central Library, Srinakharinwirot University from the library public relations activities while the majority of the part-time students learnt from their peers. The majority of full-time students learnt how to search databases by themselves while the majority of part-time learnt from librarians. Their main objective of using the databases was to search information for theses and research papers.

2. The majority of respondents searched DAO and ERIC databases by themselves and found their search results matching their needs. However, in using the PsycINFO, they did not perform searches by themselves.

3. The respondents used the three databases in all available formats-print, CD-ROM and online. The main reasons given by students who chose databases in print were recommendations from librarian and instructors. The main reasons given by those who chose databases in CD-ROM included recommendations from librarians and instructors, and quick and convenient use. And the main reasons given by those who chose online databases were convenience of use and speed in searching.

4. The main reasons given by respondents who did not choose databases in other formats, whether print or CD-ROM or online, included: (a) they were not aware of the availability of the services; and (b) they did not know the searching methods.

5. In performing online search, the majority of respondents used the services available in the library.

6. The searching methods used by the majority of respondents were limited to basic and known-item search, particularly searching by title.

7. The majority of respondents recommended that the library organize training programs in database searching via e-learning.

8. The majority of respondents experienced problems in using three formats of ERIC and DAO at moderate level and in using PsycINFO at high level. In using these three databases in print format, the respondents found that searching for needed information through many volumes was time-consuming. When using the CD-ROM format, the respondents found that their English was inadequate in formulating search terms that matched their information needs. In addition, having found the bibliographic information and abstracts, they could not access the needed documents / articles due to their unavailability in the library. The major problem found in using the online format was the inadequacy of computer access provided by the library.

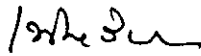
Recommendations for improving database service provided by the library include (1) More proactive user education or information literacy programs which will effectively reach the target user; (2) Well-designed curriculum which will increase levels of search skills of students; (3) Delivery of these curriculum through several channels, e.g., demonstration, hands-on training, cooperation with instructors, and e-education; and (4) Improvement of the quality of database service of the library.

ปริญญาานิพนธ์
เรื่อง

การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ
นางพรพงศ์ พยัพพฤกษ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

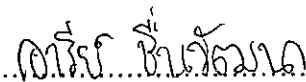

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

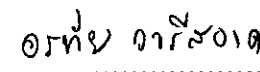
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

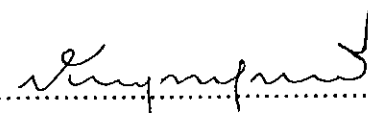
วันที่.....๕.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย วรรณญาณไกร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์อรทัย วารีสอาด)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์เปี่ยมสุข ทุงกาวิ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา ประธาน
ควบคุมปริญญาโท และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย วรปัญญาไกร กรรมการควบคุมปริญญาโท
ที่ได้ให้คำแนะนำตลอดจนข้อคิดในการทำวิจัย รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี
จนกระทั่งปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อรทัย วารีสอาด และอาจารย์เปี่ยมสุข ทุงกาวิเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณา
ร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ตลอดจนให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งทำให้ปริญญาโท
ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา ใจกว้าง อาจารย์พรทิพย์ สุวันทรัตน์ และอาจารย์
พิมล เมฆสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณคุณปภาดา เจียวก๊ก ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในฝ่ายบริการสื่อการศึกษา และเพื่อนร่วมงานในสำนักบรรณสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจในการทำปริญญาโท
มาตลอด โดยเฉพาะคุณสุชาวดี ผลาผล

ขอขอบคุณคุณบรรเลง สระมูล คุณรัชณี กิตติรังสี คุณอังคณา แวซอเหาะ และเพื่อน ๆ รุ่น 15
ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจเสมอมา โดยเฉพาะลูกชายสุดที่รักที่คอยให้กำลังใจ
มาตลอดในการทำปริญญาโท

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากปริญญาโทฉบับนี้ ขอมอบแต่บุพการี และบูรพาจารย์ผู้มี
พระคุณทุกท่าน

พรพงศ์ พยัพพฤกษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ฐานข้อมูล	5
ความหมายของฐานข้อมูล	5
ความสำคัญของฐานข้อมูล	6
ประเภทของฐานข้อมูล	7
บริการฐานข้อมูลในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	16
การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC	19
การสืบค้นฐานข้อมูล DAO	23
การสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
งานวิจัยในต่างประเทศ	33
งานวิจัยในประเทศ	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
ความมุ่งหมายของการวิจัย	76
วิธีดำเนินการวิจัย	76
สรุปผลการวิจัย	76
อภิปรายผลการวิจัย	79
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	89
ประวัติย่อผู้วิจัย	111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพและวิชาเอก	39
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพและวิชาเอก	40
3 ลักษณะของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยรวม และจำแนกตามสถานภาพ เพศ	46
4 การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตาม สถานภาพ	47
5 การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม	49
6 ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตาม สถานภาพ วิชาเอก	51
7 สภาพการรู้จักบริการฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตาม สถานภาพ วิชาเอก	52
8 แหล่งที่ช่วยให้ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลโดยรวม และจำแนกตาม สถานภาพ วิชาเอก	54
9 การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตาม สถานภาพ วิชาเอก	57
10 วิธีการเรียนรู้การสืบค้นฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตาม วิชาเอก สถานภาพ และวิธีการเรียนรู้	61
11 วัตถุประสงค์ของการสืบค้นฐานข้อมูลของนิสิต	64
12 สภาพและเหตุผลของการเลือกใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน จำแนกเป็นรายข้อ	64
13 สภาพและเหตุผลของการไม่เลือกใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน จำแนกเป็นรายข้อ	66
14 ลักษณะการใช้/การสืบค้นฐานข้อมูล จำแนกตามผู้สืบค้น และผลการสืบค้น จำแนก เป็นรายข้อ	69
15 สถานที่ที่ใช้ในการสืบค้นรายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์	70
16 การใช้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูล จำแนกตามการสืบค้นของนิสิต	70
17 ความต้องการและไม่ต้องการของนิสิตที่ให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรม เกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล	71
18 รูปแบบที่นิสิตต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล	71
19 ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตโดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ	72

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 หน้าจอแสดงการเข้าถึงฐานข้อมูล ERIC ในรูปซีดีรอม	19
2 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นฐานข้อมูล ERIC ในรูปซีดีรอม	20
3 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล ERIC ทางเครื่องพิมพ์	20
4 หน้าจอการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์	21
5 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล ERIC ในรูปออนไลน์	21
6 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล ERIC ในรูปสิ่งพิมพ์	22
7 หน้าจอการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปซีดีรอม	23
8 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปซีดีรอม	24
9 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปซีดีรอม	24
10 หน้าจอการสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์	25
11 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์	26
12 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นแบบ 24 Page Preview	26
13 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์	27
14 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปสิ่งพิมพ์	28
15 หน้าจอการเข้าถึงฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปซีดีรอม	29
16 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปซีดีรอม	29
17 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปซีดีรอม	30
18 หน้าจอการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปออนไลน์	31
19 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปออนไลน์	31
20 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปสิ่งพิมพ์	32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคมนับเป็นปัจจัยสำคัญที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบของการผลิต จัดระบบ และเผยแพร่สารสนเทศอย่างมากมาย กล่าวคือ การผลิตสารสนเทศเพิ่มปริมาณขึ้นจนอยู่ในสภาวะท่วมท้น การผลิตสารสนเทศมีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ในขณะเดียวกัน สถาบันบริการสารสนเทศ เช่น ห้องสมุดซึ่งทำหน้าที่จัดหา จัดระบบ และเผยแพร่สารสนเทศก็ต้องเปลี่ยนระบบงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และสนองตอบความต้องการของผู้ใช้

บริการตอบคำถามและช่วยกันคว่ำเป็นระบบงานหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เครื่องมือและบริการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศ เช่น บัตรรายการ บรรณานุกรม วรรณคดี สารสนเทศ และหนังสืออ้างอิง ซึ่งเดิมอยู่ในรูปสิ่งพิมพ์ได้ถูกแทนที่ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ดังจะเห็นได้จากระบบรายการสารสนเทศออนไลน์ หรือโอแพก (OPAC) ฐานข้อมูล (Database) ในรูปซีดีรอม ออนไลน์ และหนังสืออ้างอิงในรูปซีดีรอม

ในภาวะสารสนเทศท่วมท้นเช่นในปัจจุบัน ฐานข้อมูลเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และช่วยให้บรรณารักษ์สามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ฐานข้อมูลอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเอง ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ (อภิรักษ์ ประกอบผล. 2534 : 34) ฐานข้อมูลเหล่านี้มีการให้บริการเป็น 2 ลักษณะคือ ให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลโดยบรรณารักษ์ และให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตัวของผู้ใช้บริการเอง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ใช้บริการมีอิสระในการสืบค้นฐานข้อมูลซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้มากที่สุด

ในแต่ละปีห้องสมุดส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากในการจัดซื้อฐานข้อมูลเข้ามาเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ นอกจากนี้ ยังต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมให้ผู้ใช้มีทักษะในการค้นหาฐานข้อมูลเหล่านั้นด้วยตนเอง การศึกษาการใช้ฐานข้อมูลจึงเป็นประโยชน์แก่ห้องสมุดในการปรับปรุงการให้บริการ และจัดให้การศึกษแก่ผู้ใช้โดยการจัดฝึกอบรม หรือนำการใช้ฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดหาเข้ามา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นมหาวิทยาลัยที่ถือกำเนิดมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงและได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งเป็นวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยที่ให้ปริญญาทางการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาขยายรับนิสิตเพิ่มขึ้นทุกปีมีการพัฒนาการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นหลายวิชา และมีการสอนถึงระดับปริญญาโท ต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยมีการขยายการเรียนการสอนออกไปหลายคณะวิชา บางคณะวิชาก็ขยายหลักสูตรสูงขึ้นจนถึงระดับปริญญาเอก สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นสำนักทางวิชาการที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าของคณาจารย์และนิสิตทุกระดับ การศึกษาเพื่อให้ทันต่อการพัฒนาและความก้าวหน้าทางวิชาการในยุคโลกาภิวัตน์ (เฉลียว พันธุ์สีดา.

สำนักหอสมุดกลางได้มีการจัดหาทรัพยากรประเภทต่าง ๆ เข้ามาเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ โดยเฉพาะการจัดหาฐานข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาเพื่อให้บริการทั้งฐานข้อมูลซีดีรอมและฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลที่จัดหาเข้ามานั้นครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน อาทิ ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากการที่มหาวิทยาลัยเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษามาก่อน การเรียนการสอน และการทำวิจัยในสาขาศึกษาศาสตร์ได้มีการพัฒนามายาวนานอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก ประกอบกับสำนักหอสมุดกลางยังไม่เคยศึกษาการใช้ฐานข้อมูลที่จัดหาให้บริการแก่ผู้ใช้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์โดยศึกษาเฉพาะฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับคณาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและบรรณารักษ์ของสำนักหอสมุดกลางที่เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการให้การศึกษานำ และชี้แนะให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาได้รู้จักและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป นอกจากนี้ผลการวิจัยยังอาจช่วยให้สำนักหอสมุดกลางมีแนวทางในการปรับปรุงการจัดหาและให้บริการฐานข้อมูล

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ภาคปกติ และภาคพิเศษ จำนวน 554 คน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กองบริการการศึกษา. 2547)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์จากจำนวนประชากรทั้งหมด 554 คน ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 226 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นตามลักษณะสถานภาพ และวิชาเอก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้ฐานข้อมูล หมายถึง การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อนำสารสนเทศที่สืบค้นได้ไปใช้ประกอบการศึกษา การทำรายงาน หรือการทำวิทยานิพนธ์

การใช้ฐานข้อมูล ได้แก่ การใช้รายการบรรณานุกรมจากสิ่งพิมพ์ การใช้รายการบรรณานุกรมจากฐานข้อมูลซีตிரอม และ การใช้รายการบรรณานุกรมจากฐานข้อมูลออนไลน์

2. ฐานข้อมูล หมายถึง ฐานข้อมูลที่ผลิตขึ้นในรูปแบบที่อ่านได้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์หลาย ๆ แฟ้ม แฟ้มข้อมูลแต่ละแฟ้มประกอบด้วยระเบียบ ซึ่งในระเบียบหนึ่ง ๆ อาจเป็นข้อเท็จจริง (Fact) หรือตัวเลข (Figure) รายการบรรณานุกรม สารสังเขป เอกสารเนื้อหาเต็มรูป (Full text) บทความในวารสาร หนังสือ เอกสารวิชาการ รายงานการวิจัย สำหรับการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการศึกษาฐานข้อมูลบรรณานุกรมที่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ และใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บและสืบค้น ซึ่งจะครอบคลุมฐานข้อมูลซีตிரอม ออนไลน์ และรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ด้วย

3. ฐานข้อมูล ERIC เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมพร้อมสารสังเขปของบทความวารสาร รายงานการวิจัย รายงานการประชุม/สัมมนา และข้อเขียนเกี่ยวกับการศึกษาทุกระดับ และทุกรูปแบบของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มีให้บริการทั้งที่เป็นรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ คือ Current Index to Journals in Education (CIJE) และ Resources in Education (RIE) โดยครอบคลุมตั้งแต่ปี 1992 ถึง 1998 ฐานข้อมูลซีตிரอม ครอบคลุมตั้งแต่ปี 1982 จนถึงปัจจุบัน และฐานข้อมูลออนไลน์

4. ฐานข้อมูล DAO เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมพร้อมสารสังเขปของวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในทวีปอเมริกาเหนือและยุโรป ครอบคลุมทุกสาขาวิชา เช่น การศึกษา เศรษฐศาสตร์ ฟิสิกส์ และเคมี เป็นต้น มีให้บริการทั้งที่เป็นรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ คือ Dissertation Abstracts International (DAI) ครอบคลุมตั้งแต่ปี 1975 ถึง 1998 ฐานข้อมูลซีตிரอมครอบคลุมตั้งแต่ปี 1988 ถึง 1999 และฐานข้อมูลออนไลน์

5. ฐานข้อมูล PsycINFO เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมพร้อมสารสังเขปที่รวบรวมจากบทความวารสารทางด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ของสมาคมจิตวิทยาอเมริกัน มีให้บริการทั้งที่เป็นรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ คือ Psychological Abstracts ครอบคลุมตั้งแต่ปี 1984 ถึง 1996 ฐานข้อมูลซีตிரอมครอบคลุมตั้งแต่ปี 1974 จนถึงปัจจุบัน และฐานข้อมูลออนไลน์

6. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง นิสิตบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ประกอบด้วยวิชาเอกดังนี้

- 6.1 จิตวิทยาการแนะแนว
- 6.2 จิตวิทยาการศึกษา
- 6.3 จิตวิทยาพัฒนาการ
- 6.4 การบริหารการศึกษา
- 6.5 การประถมศึกษา
- 6.6 การศึกษาปฐมวัย
- 6.7 การวัดผลการศึกษา
- 6.8 การศึกษาผู้ใหญ่
- 6.9 การอุดมศึกษา
- 6.10 เทคโนโลยีการศึกษา
- 6.11 การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

7. ระยะเวลาที่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด หมายถึง ช่วงระยะเวลาหลังจากที่นิสิตได้เคยผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว หรือไม่เคยผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดในระดับปริญญาตรี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

- 7.1 ผู้ที่เคยเรียนมาแล้วในระยะเวลา 1-3 ปี
- 7.2 ผู้ที่เคยเรียนมาแล้วในระยะเวลา 4-6 ปี
- 7.3 ผู้ที่เคยเรียนมาแล้วในระยะเวลา 7-9 ปี
- 7.4 ผู้ที่เคยเรียนมาแล้วในระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป
- 7.5 ผู้ที่ไม่เคยเรียนมาเลย

8. ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง การที่นิสิตมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักสูตรของสถาบัน เช่น จากโรงเรียน มหาวิทยาลัย เป็นต้น การอบรมหลักสูตรระยะสั้นตามที่หน่วยงานจัดขึ้น เช่น อบรมโดยสถานศึกษา ชมรมทางวิชาชีพ เป็นต้น การศึกษาในชั้นเรียนที่จัดโดยเอกชน และการศึกษาด้วยตนเอง เช่น จากหนังสือ สอบถามผู้รู้ เป็นต้น ความสม่ำเสมอในการใช้คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ใช้ในกิจกรรมบันเทิง ได้แก่ เล่นเกม ชมภาพยนตร์ หรือฟังเพลง ใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processing) ใช้โปรแกรมตารางคำนวณ หรือโปรแกรมอื่น ๆ ใช้ค้นหาสารสนเทศจากซีดีรอมที่มีเนื้อหาทางวิชาการ การค้นหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต รวมทั้งใช้ในกิจกรรมการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) การสนทนาทางอิเล็กทรอนิกส์ (chat) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนให้กับสภาพการได้มาซึ่งความรู้ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์และความสม่ำเสมอในการใช้ แล้วนำคะแนนที่ได้มาของแต่ละคนมาจัดเป็นกลุ่ม เพื่อประเมินประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ เป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย

9. ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล หมายถึง ข้อขัดข้องและความไม่สะดวกต่าง ๆ ในการใช้ฐานข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งจากรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ ทั้งที่สืบค้นด้วยตนเอง บรรณารักษ์สืบค้นให้ และสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ในการสืบค้น และความเร็วในการแสดงผล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ฐานข้อมูล
  - 1.1 ความหมายของฐานข้อมูล
  - 1.2 ความสำคัญของฐานข้อมูล
  - 1.3 ประเภทของฐานข้อมูล
    - 1.3.1 ฐานข้อมูลซีดีรอม
    - 1.3.2 ฐานข้อมูลออนไลน์
    - 1.3.3 รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์
2. บริการฐานข้อมูลในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  - 2.1 การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC
  - 2.2 การสืบค้นฐานข้อมูล DAO
  - 2.3 การสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยในประเทศ

ฐานข้อมูล

ความหมายของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล คือ การรวบรวมข้อเท็จจริง/สารสนเทศในรูปแบบที่อ่านได้โดยคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์หลายแฟ้มที่สัมพันธ์กัน แฟ้มข้อมูลแต่ละแฟ้มประกอบด้วยระเบียบ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริง หรือตัวเลข รายการบรรณานุกรมหรือสาระสังเขป หรือเนื้อหาเต็มรูปของบทความในสารานุกรม เอกสารวิชาการ หรือรายงานวิจัย โดยปรกติแล้วจะสัมพันธ์กันโดยเนื้อหาวิชา เช่น เคมี หรือ ชนิดของสิ่งพิมพ์ ที่อ้างถึง เช่น สิทธิบัตร หนังสือพิมพ์ ฐานข้อมูลในรูปแบบที่อ่านได้โดยคอมพิวเตอร์ สามารถให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงได้โดยการค้นจากเทอร์มินัลซึ่งอยู่ห่างไกลโดยระบบออนไลน์ (นงลักษณ์ ไม่นายกิจ. 2543 : 63)

ฐานข้อมูลเป็นแหล่งจัดเก็บ รวบรวมสารสนเทศชนิดต่าง ๆ ที่บันทึกอยู่ในสื่อที่คอมพิวเตอร์อ่านได้ โดยมีโปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลเป็นเครื่องช่วยจัดข้อมูลให้ถูกต้อง เป็นระบบและอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการค้นคืนสารสนเทศ เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย และปฏิบัติงานต่าง ๆ (บุญเรือง เนียมหอม. 2533 : 255)

ฐานข้อมูล คือ สารสนเทศที่จัดเก็บไว้ในรูปของแฟ้มข้อมูลในคอมพิวเตอร์ หรือในแผ่นซีดีรอม ซึ่งฐานข้อมูลอาจจะบรรจุข้อมูลทางบรรณานุกรม ตัวเลข ข้อมูลทางสถิติ และอื่น ๆ สารสนเทศเหล่านี้อาจจะได้รับการรวบรวมและเผยแพร่ในเชิงพาณิชย์ โดยองค์กร ห้างสมุด หรือตัวบุคคล ข้อมูลที่นำมาจัดเก็บไว้ อย่างเป็นระบบในฐานข้อมูลนั้นสามารถที่จะค้นหาและค้นคืนได้อย่างอัตโนมัติ การเข้าถึงฐานข้อมูลด้วยวิธีออนไลน์อาจจะเข้าถึงได้โดยผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์หลัก (Harrod. 1990 : 184)

จากความหมายดังกล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ฐานข้อมูล คือ ข้อเท็จจริงหรือสารสนเทศที่ได้มีการรวบรวมและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบในรูปแบบที่คอมพิวเตอร์อ่านได้ และข้อมูลที่จัดเก็บไว้นั้นสามารถนำมาจัดเรียง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย มีการออกแบบระบบที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ความสำคัญของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูลมีความสำคัญในด้านทรัพยากรสารสนเทศและการบริการในห้องสมุด ดังนี้ (พรทิพย์ สุวันทาร์ตน์. 2545 : 50-51)

1. ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด

1.1 ความสมบูรณ์ของทรัพยากรสารสนเทศ ปัจจุบันวิทยาการในสาขาวิชาต่าง ๆ มีการขยายตัวอย่างมากและรวดเร็วทั้งในแง่ของรูปแบบ และความหลากหลายของเนื้อหา ขณะเดียวกันความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัยก็ทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ห้องสมุดแต่ละแห่งพยายามจัดหาฐานข้อมูลเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ให้สมบูรณ์ที่สุด ส่วนใหญ่ฐานข้อมูลแต่ละฐานมีจำนวนข้อมูลจากจำนวนร้อยไปจนถึงแสนระเบียน บางฐานรวบรวมข้อมูลป้อนหลังไปได้หลายสิบปี

1.2 เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ การศึกษาค้นคว้าวิจัยจำเป็นต้องค้นสารสนเทศในเรื่องที่ต้องการ ส่วนใหญ่เป็นสารสนเทศที่มีความทันสมัย บางครั้งอาจต้องใช้สารสนเทศภาษาต่างประเทศที่ไม่สามารถค้นได้จากแหล่งสารสนเทศในประเทศไทย ดังนั้นการเข้าถึงสารสนเทศจำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยค้นที่มีคุณภาพ ซึ่งนอกจากฐานข้อมูลจะเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศจำนวนมากอยู่แล้ว ยังมีระบบค้นคืนที่มีประสิทธิภาพซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เปรียบเสมือนตัวเชื่อมโยงไปสู่ทรัพยากรสารสนเทศได้เป็นอย่างดี

1.3 ความทันสมัยของสารสนเทศ บางครั้งการค้นจากฐานข้อมูลไม่ใช่เพียงพอเพราะต้องการทราบคำตอบที่เฉพาะเจาะจงในเรื่องที่สนใจเพียงอย่างเดียว แต่อาจเป็นการพยายามติดตามความก้าวหน้าในหัวข้อเฉพาะตามความสนใจของตนเอง และอาจติดตามสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด เนื้อหาของฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีการเพิ่มเติมปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอด เช่น สถิติการซื้อขายหุ้น สถิติส่งออกในแต่ละวัน รายงานการวิจัยด้านเคมีในแต่ละสัปดาห์ ฯลฯ

1.4 การประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ ฐานข้อมูลแต่ละฐาน และแต่ละประเภทมีความจุเอกสารได้จำนวนมาก เมื่อเทียบกับฐานข้อมูลในรูปแบบกระดาษที่รวบรวมเป็นหนังสือเล่มซึ่งจำเป็นต้องจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์รวมทั้งพื้นที่ในการจัดเก็บด้วย

2. ด้านการบริการ

2.1 การบริการระยะไกล (Telnet) ผู้ใช้ที่อยู่ในสถานที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้ด้วยการติดต่อแบบออนไลน์กับคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Host computer) แต่เดิมผู้ใช้บริการที่ประสงค์จะค้นฐานข้อมูลจำเป็นต้องเดินทางไปยังห้องสมุดที่ให้บริการเท่านั้น แต่ในการค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้ตลอดเวลาหากมีระบบที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลออนไลน์

2.2 การได้รับเอกสารเนื้อหาเต็มรูปจากฐานข้อมูล ฐานข้อมูลหลายฐานอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้โดยการรวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป รวมทั้งเอกสารเนื้อหาเต็มรูปเพิ่มเติม ผู้ใช้ไม่ต้องเสียเวลาค้นหาเอกสารฉบับเต็มจากแหล่งบริการสารสนเทศ

2.3 ความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการค้นหาฐานข้อมูล ผู้ผลิตฐานข้อมูลพยายามสร้างซอฟต์แวร์ที่ใช้งานง่าย สามารถใช้เทคนิคการค้นหาและการแสดงผล และระบบต่อประสานกับผู้ใช้ที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ซับซ้อนและง่ายต่อการค้น นับเป็นการสร้างสมรรถนะในการค้นที่สะดวกกว่าการค้นหาจากหนังสือบรรณานุกรมและสาระสังเขป

2.4 การแบ่งปันการใช้ข้อมูลในฐานข้อมูล ผู้ใช้มากกว่า 1 คนสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลหนึ่ง ๆ และสืบค้นได้พร้อมกันในเวลาเดียวกันได้อย่างสะดวก หากเป็นฐานข้อมูลที่เป็นประเภทสิ่งพิมพ์ผู้ใช้จะค้นข้อมูลได้ที่ละคนเท่านั้น

ประเภทของฐานข้อมูล

Directory of Online Databases ของบริษัท Cuadra Association แบ่งฐานข้อมูลออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (Harter. 1986 : 6 ; นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. 2543 : 66-67)

1. ฐานข้อมูลอ้างอิง (Reference database) เป็นฐานข้อมูลที่อ้างหรือชี้แหล่งของข้อมูลสารสนเทศหรือความรู้ให้กับผู้ใช้ไปยังแหล่งที่มีเนื้อหาที่สมบูรณ์ สามารถแบ่งได้เป็น

1.1 ฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Bibliographic database) ประกอบด้วยรายการข้อมูลทางบรรณานุกรมที่แสดงลักษณะและเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ เช่น บทความในวารสาร รายงานการวิจัย สิทธิบัตร หนังสือ เช่น ABI/Inform, MEDLINE, Dissertation Abstracts และฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย เป็นต้น

1.2 ฐานข้อมูลแนะแหล่งสารสนเทศ (Referral database) เป็นฐานข้อมูลที่น่าผู้ใช้ไปสู่แหล่งสารสนเทศอื่นนอกเหนือจากสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล องค์กร โครงการวิจัย ไลบรารีทศนวิสต์ เช่น ฐานข้อมูล PAIS (Public Affairs Information Service) เป็นต้น

2. ฐานข้อมูลต้นแหล่ง (Source database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้ข้อมูลปฐมภูมิที่มีข้อมูลสมบูรณ์หรือเนื้อหาเต็มของสารสนเทศ ประกอบไปด้วยสารสนเทศที่เตรียมไว้สำหรับเผยแพร่โดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลและสารสนเทศที่เตรียมไว้จะไม่มีกัการกลั่นกรองหรือสูญหายไปจากฐานข้อมูล และผู้ใช้สามารถเข้าถึงระเบียบต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด เช่น Population Statistics, Internal MEDICINE, Patent Images เป็นต้น โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

2.1 ฐานข้อมูลตัวเลข (Numeric database) เป็นฐานข้อมูลที่จะให้ข้อมูลเฉพาะตัวเลข หรือสถิติ ส่วนใหญ่บันทึกจากแหล่งปฐมภูมิ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร ราคาผลผลิต รายได้ประชาชาติ

2.2 ฐานข้อมูลเนื้อหาและตัวเลข (Textual database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้รายละเอียดของเนื้อหา สาระสังเขปของสารสนเทศตรงตามดัชนีฉบับทั้งข้อมูลชนิดที่เป็นตัวอักษร และตัวเลข

2.3 ฐานข้อมูลคุณสมบัติ (Properties database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติทางเคมี ฟิสิกส์ วิศวกรรม และคำศัพท์ต่าง ๆ

2.4 ฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มรูป (Full-text database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้รายละเอียดครบถ้วนตามเอกสารต้นฉบับ เช่น ข้อมูลทางด้านกฎหมาย สิทธิบัตร เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทฐานข้อมูลออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะทางกายภาพของสื่อบันทึกข้อมูล ได้แก่

1. ฐานข้อมูลซีดีรอม (CD-ROM)
2. ฐานข้อมูลออนไลน์ (Online database)
3. รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์

1. ฐานข้อมูลซีดีรอม

ซีดีรอมย่อมาจากคำว่า Compact Disc - Read Only Memory เป็นสื่อประเภทหนึ่งในเทคโนโลยีนำแสง (Optical technology) ซึ่งใช้แสงเลเซอร์เป็นเครื่องมือในการบันทึกและอ่านข้อมูลทางบรรณานุกรม ข้อมูลเนื้อหาเต็มรูป ข้อมูลภาพ ข้อมูลตัวเลข และกราฟิก ซีดีรอมมีคุณสมบัติเป็นสื่อที่จัดเก็บข้อมูลเพื่อการอ่านเพียงอย่างเดียว สามารถบันทึกข้อมูลได้สูงถึง 1,000 ล้านตัวอักษรต่อแผ่น หรือเท่ากับแผ่นบันทึก 1,500 แผ่น หรือประมาณ 275,000 หน้ากระดาษ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.72 นิ้ว หรือ 12 เซนติเมตร (Zink. 1990 : 51)

ซีดีรอมจัดเป็นฮาร์ดแวร์ (Hardware) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 12 เซนติเมตร และมีความหนาประมาณ 1.2 มิลลิเมตร สามารถจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น รูปแบบที่เป็นตัวเลข รูปภาพ และเสียง ซึ่งเป็นลักษณะสื่อประสม (Multimedia) มีความสามารถบันทึกข้อมูลได้ประมาณ 600 เมกะไบต์ (Nasir. 1996)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ฐานข้อมูลซีดีรอม คือ ข้อเท็จจริงหรือสารสนเทศที่รวบรวมและจัดเก็บไว้อย่างมีระบบในแผ่นซีดีรอม สามารถจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น รูปแบบที่เป็นตัวเลข ข้อความ รูปภาพ และเสียง ซึ่งเป็นลักษณะของสื่อประสม มีความสามารถบันทึกข้อมูลได้ถึง 600 เมกะไบต์ ใช้แสงเลเซอร์และคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการบันทึกและอ่านข้อมูล ข้อมูลซึ่งบันทึกไว้ในฐานข้อมูลซีดีรอมไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือลบออกได้

ระบบการทำงานของซีดีรอมประกอบด้วย (มยุรี จุลกัณฑ์. 2539 : 2 อ้างอิงจาก Duchesne & Giesbrecht. 1988)

ฮาร์ดแวร์

เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยส่วนมากแล้วผลิตภัณฑ์ซีดีรอมออกแบบให้ใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ IBM PC, XT, AT หรือ IBM Compatible ซึ่งมีหน่วยความจำอย่างน้อยที่สุด 512 กิโลไบต์ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีหน่วยความจำ 640 กิโลไบต์สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า นอกจากนี้ยังประกอบด้วยฮาร์ดดิสก์ขนาดความจุ 10-20 เมกะไบต์ จำนวน 1 เครื่อง สำหรับจัดระบบโปรแกรมการใช้งาน

จอภาพ ผลิตภัณฑ์ซีดีรอมจำนวนมาก มักใช้จอภาพสีในการแสดงผล แต่ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่สามารถแสดงผลการทำงานได้ดีทั้งจอภาพสีและจอภาพขาวดำ

เครื่องพิมพ์ ชนิด 80 คอลัมน์ หรือ 136 สตมภ์ ใช้สำหรับพิมพ์ผลการค้น

เครื่องอ่านซีดีรอม ชนิดที่ใช้มาตรฐานการผลิตตาม ISO 9660 หรือ High Sierra Format Standard (HSF Standard) โดยเชื่อมต่อแผ่นวงจรควบคุม (Controller card) เข้ากับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะสามารถดึงข้อมูลจากแผ่นบันทึกได้

ซอฟต์แวร์

โปรแกรมจัดระบบ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ต้องมีชุดคำสั่งจัดการระบบ เช่น PC-DOS หรือ MS-DOS เพื่อใช้งานร่วมกับฐานข้อมูล และโปรแกรมการทำงานนั้น ๆ ได้

โปรแกรมค้นคืน ซึ่งมักจะได้มาพร้อมกับฐานข้อมูลซีดีรอม หรือบรรจุมาในแผ่นบันทึกที่แต่ละบริษัทผลิตขึ้นมาเพื่อให้ผู้ใช้สะดวกและเรียกค้นข้อมูลได้ง่าย

ข้อดี - ข้อจำกัดของซีดีรอม

ข้อดี

1. แผ่นซีดีรอม เป็นแผ่นดิสก์ที่เคลือบผิวด้วยพอลิคาร์บอเนต (Polycarbonate) สามารถบันทึกหรือเก็บข้อมูลสารสนเทศได้จำนวนมาก ประมาณ 600 เมกะไบต์ ต่อ 1 แผ่น มีคุณสมบัติทนทานไม่แตกหักง่าย มีอายุการใช้หัวอ่านแบบเข็มในระบบแม่เหล็กแรงต่ำ หรือปานกลางในการอ่านข้อมูลแทนการใช้หัวอ่านแบบเข็มในระบบแม่เหล็ก

2. แผ่นซีดีรอม เป็นวัสดุที่บันทึกสารสนเทศได้หลายรูปแบบ เช่น ตัวอักษร กราฟิก ภาพ เสียง และเมื่อบันทึกลงบนแผ่นซีดีรอมแล้วไม่สามารถลบออกได้ สารสนเทศที่จัดเก็บหรือบันทึกไว้จึงเป็นสารสนเทศที่แน่นอนไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลบนแผ่นซีดีรอม ไม่มีปฏิกิริยาต่อฝุ่น ผง ควัน หรือรอยนิ้วมือที่ไปสัมผัสเพราะใช้แสงเลเซอร์

3. แผ่นซีดีรอม เก็บรักษาง่าย ไม่ยุ่งยาก ไม่ไค้งงอ หรืออ่อนตัว ไม่จำเป็นต้องเก็บไว้ในที่มีอุณหภูมิพิเศษ สามารถนำแผ่นไปล้างน้ำได้ เมื่อแผ่นดิสก์สกปรกสามารถล้างด้วยน้ำอุ่น หรือสบู่อ่อน ๆ แล้วเช็ดให้แห้งก็จะสามารถกำจัดฝุ่นหรือไขมันได้

4. ซีดีรอม สามารถใช้ค้นหาสารสนเทศได้อย่างกว้างขวางจากฐานข้อมูลหลายสาขาวิชา ไม่เฉพาะแต่ในด้านห้องสมุดเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงสารสนเทศอื่น ๆ เช่น ธุรกิจ กฎหมายและการเงิน เป็นต้น และสามารถใช้ค้นหาสารสนเทศได้ตลอด 24 ชั่วโมง

5. ซีดีรอม ช่วยลดปัญหาในด้านค่าใช้จ่าย ด้านโทรคมนาคมของผู้ใช้บริการในการค้นหาสารสนเทศ เพราะผู้ใช้สามารถค้นหาสารสนเทศจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ได้โดยตรงไม่ต้องผ่านระบบโทรคมนาคมเช่นเดียวกับฐานข้อมูลระบบออนไลน์

ข้อจำกัด

1. ซีดีรอม สามารถบันทึกสารสนเทศได้อย่างเดียว ไม่สามารถเพิ่มเติมแก้ไขข้อมูลและโต้ตอบซึ่งกันและกันได้ การให้บริการค้นคืนฐานข้อมูลซีดีรอมจึงเป็นการสื่อสารทางเดียวจากผู้ใช้

2. การปรับปรุงข้อมูลของซีดีรอมล่าช้าจึงทำให้ฐานข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ไม่ทันสมัยเท่ากับการค้นคืนด้วยระบบออนไลน์

3. แผ่นซีดีรอม ไม่สามารถนำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ประเภทอื่น ๆ ได้ นอกจากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และจะต้องมีเครื่องอ่านซีดีรอม

4. สำหรับประเทศไทยค่าบอกรับเป็นสมาชิกฐานข้อมูลที่บันทึกในซีดีรอมค่อนข้างสูงมาก

ซีดีรอมในงานบริการสารสนเทศของห้องสมุด

ด้วยคุณสมบัติพิเศษที่สามารถบันทึกข้อมูลได้จำนวนมากศาล ค้นคืนสารสนเทศได้ในเวลาอันรวดเร็ว ไม่สามารถลบหรือเปลี่ยนแปลงได้ ข้อมูลไม่สูญหายหรือถูกทำลายได้ง่าย และพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อที่จัดเก็บสารสนเทศโดยตรง ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศจึงได้ให้ความสนใจจัดหาฐานข้อมูลซีดีรอมมาใช้ให้บริการในงานบริการสารสนเทศของตน ฐานข้อมูลที่จัดหาและให้บริการจะมีหลายสาขาวิชา ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักสูตรที่ได้เปิดสอนในสถาบันนั้น ๆ สำหรับบรรณารักษ์ภาระหน้าที่ซึ่งอยู่ที่การจัดหาฐานข้อมูลซีดีรอมที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีชนิดนี้เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้ ชี้แนะแหล่งข้อมูล หรือเป็นสื่อกลางในการติดต่อเพื่อให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการ ฐานข้อมูลซีดีรอมที่จัดหาเข้ามาเพื่อให้บริการผู้ใช้ส่วนใหญ่มักเป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรม ฐานข้อมูลอ้างอิง และฐานข้อมูลเต็มรูป

นอกจากนั้นห้องสมุดยังนำซีดีรอมมาใช้ในการปฏิบัติงานทั้งด้านเทคนิคและบริการ ดังต่อไปนี้ (มยุรี จุลกัณฑ์. 2539 อ้างอิงจาก Duchesne and Giesbrecht. 1988)

งานเทคนิค

ฐานข้อมูลซีดีรอมที่ห้องสมุดสามารถใช้เป็นเครื่องมือช่วยในงานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด และงานวิเคราะห์/ทำรายการทรัพยากร เช่น BiblioFile, DisCon, LaserQuest นอกจากนี้ยังมีฐานข้อมูล LaserCat ซึ่งใช้ในการสืบค้นข้อมูลสหบรรณการของสมาชิก Western Library Network และ CDMARC Subjects ซึ่งบรรจุข้อมูลหัวเรื่องระบบ LC ในรูปแบบของ MARC เป็นต้น

ฐานข้อมูลซีดีรอมที่ใช้สำหรับงานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดที่รู้จักกันแพร่หลาย คือ Books in Print Plus นอกจากนั้นยังมีฐานข้อมูลอื่น ๆ เช่น Out-of-Print Plus เป็นฐานข้อมูลหนังสือที่เลิกพิมพ์จำหน่าย Reviews Plus ฐานข้อมูลวิจารณ์หนังสือ Software Plus ฐานข้อมูลโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Ulrich's Plus ฐานข้อมูลวารสาร Video Directory Plus ฐานข้อมูลรายชื่อวิดิทัศน์ The Serials Directory, LaserSearch และ Any-Book เป็นต้น

งานบริการ

ฐานข้อมูลซีดีรอมที่ใช้ในงานบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า ส่วนใหญ่จะผลิตออกมาในรูปแบบของฐานข้อมูลระบบออนไลน์ด้วย ตัวอย่างฐานข้อมูลซีดีรอมที่ใช้ในงานบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้ามี่ดังนี้

1. ฐานข้อมูลสารานุกรม ได้แก่ Grolier's Academic American Encyclopedia, McGraw-Hill's CD-ROM Science & Technical Reference Set และ John Wiley's Kirk-Othmer Encyclopedia of Chemical Technology
2. ฐานข้อมูลพจนานุกรม ได้แก่ Tri-Star's Oxford English Dictionary, Facts on File Visual Dictionary, Micro Trends' LinguaTech Bilingual Dictionaries
3. ฐานข้อมูลนามานุกรมโทรศัพท์/ที่อยู่ ได้แก่ Tetragon's HOMEBASE and BUSINESS, Information Design's Zip, The British Post Office PAF
4. ฐานข้อมูลแผนที่ ได้แก่ Geovision's GEOdisc และ Highlighted Data's The map Cabinet
5. ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์ ได้แก่ Information Access' Info Trac II เป็นต้น

ฐานข้อมูลที่ผลิตอยู่ในรูปของซีดีรอมมีอยู่จำนวนมาก ได้แก่

1. ฐานข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่

SCIENCE CITATION INDEX เป็นฐานข้อมูลการอ้างถึงของบทความวารสารโครงการวิจัย รายงาน เอกสารการประชุม สิทธิบัตรทางด้านวิทยาศาสตร์ที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิทยาศาสตร์ชั้นนำ มีเนื้อหาครอบคลุม สาขาวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิทยาศาสตร์กายภาพ เคมี เกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ประยุกต์

MEDLINE เป็นฐานข้อมูลในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดทำโดยห้องสมุดแพทย์แห่งชาติสหรัฐอเมริกา (The National Library of Medicine) ให้ข้อสนเทศชนิดปฐมภูมิจากบทความวารสารทางการแพทย์ เอกสารการประชุมทางวิชาการ ครอบคลุมข้อสนเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ สาขาการแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ จิตเวชศาสตร์ พืชวิทยา และการพยาบาล เป็นต้น

POLLUTION & TOXICOLOGY DATABASE (POLTOX) เป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางด้านวิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับสารพิษ มลภาวะ มลพิษ สภาวะแวดล้อม สาธารณสุขแวดล้อม เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมจาก TOXLINE ของ National Library of Medicine และข้อมูลบางส่วนจากฐานข้อมูล FOOD SCIENCE TECHNOLOGY ABSTRACTS (FSTA) ของ International Food Information Service โดยให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป

LIFE SCIENCE COLLECTION เป็นฐานข้อมูลบทความวารสารจำนวน 5,000 ชื่อ รวมทั้งหนังสือต้นฉบับตัวเขียน รายงานการประชุม และสิทธิบัตรในแขนงต่าง ๆ ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ตลอดจนความรู้ในสาขาจุลชีววิทยา เคมี สิ่งแวดล้อม และ ประสาทวิทยา

CHEM-BANK เป็นฐานข้อมูลที่ให้ข้อสนเทศทางด้านเคมี โดยรวบรวมข้อสนเทศจากธนาคารข้อมูลขนาดใหญ่ 3 แห่ง ได้แก่ RTECS, CHRIS และ OHMTABS

AGRICOLA เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมสาขาเกษตรที่ครอบคลุมข้อสนเทศทางด้านการเกษตรและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อมูลที่เก็บบทความจากวารสาร เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ สิทธิบัตร โสดทัศน์วัสดุ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome) เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมผลงานวิจัยที่ทันสมัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยรวบรวมจาก The AIDS Knowledge Base ของ San Francisco General Hospital, AIDS Related Citations จากฐานข้อมูล MEDLINE และบทคัดย่อจาก Bureau of Hygiene and Tropical Diseases

2. ฐานข้อมูลทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่

SOCIO FILE เป็นฐานข้อมูลทางด้านสังคมวิทยา โดยรวบรวมข้อเขียน บทความในสาขาวิชา สังคมศาสตร์จากวารสารในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ทั่วโลกประมาณ 1,500 ชื่อเรื่อง รวมทั้งเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสังคมวิทยา และรายละเอียดของบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ปริญาเอกในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จัดทำโดยบริษัท SilverPlatter Information Inc.

OPTEXT เป็นฐานข้อมูลทางด้านกฎหมายที่ให้ข้อสนเทศในลักษณะเอกสารเนื้อหาเต็มรูป โดยรวบรวมระเบียบข้อบังคับที่ประกาศใช้ตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลิตโดยบริษัท VLS Inc.

LISA (Library & Information Science Abstracts) เป็นวารสารสาระสังเขปในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอรายละเอียดทางบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปบทความ เอกสารทางวิชาการ รายงาน รายงานการประชุมจากวารสาร 550 ชื่อทั่วโลก จัดทำโดยบริษัท SilverPlatter Information Inc.

3. ฐานข้อมูลทางการศึกษา ได้แก่

DAO (Dissertation Abstracts Ondiscs) เป็นฐานข้อมูลงานวิจัยครอบคลุมเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก และปริญญาโทในสาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษาในสหรัฐอเมริกา และแคนาดามากกว่า 500 สถาบัน เสนอเนื้อหาในรูปแบบของบรรณานุกรมและสาระสังเขป จัดทำโดยบริษัท University Microfilm Inc.

ERIC (The Education Resources Information Center) เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทางการศึกษาที่มีเนื้อหาครอบคลุมบทความ รายงานการประชุม รายงานการวิจัย วรรณกรรม บทความในสาขาวิชาการศึกษามากกว่า 775 ชื่อ เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่ อาชีวศึกษา การแนะแนว การศึกษา การอ่าน และทักษะการสื่อสาร การบริหารการศึกษา การศึกษาวิทยาศาสตร์ การศึกษาชุมชน การศึกษาคณิตศาสตร์ สิ่งแวดล้อม สังคมศึกษา การฝึกหัดครู การทดสอบ และการวัดผลทางการศึกษา จากฐานข้อมูล 16 ฐานข้อมูล จัดทำโดยบริษัท Dialog Information Services

PsycINFO เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปที่รวบรวมจากบทความวารสารทางด้านจิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ของสมาคมจิตวิทยาอเมริกัน (American Psychological Association) จัดทำโดยบริษัท SilverPlatter Information Inc.

2. ฐานข้อมูลออนไลน์

ฐานข้อมูลออนไลน์ (Online database) หมายถึง คลังข้อมูลที่ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ผลิต/แหล่งผลิต โดยการเชื่อมต่อตรงไปยังผู้จัดจำหน่าย สารสนเทศในฐานข้อมูลจะทันสมัยกว่าฐานข้อมูลในรูปแบบจานคอมแพคต์ (วีลธิ์ จินดวงค์ และ มณีรัตน์ พรหมสุวรรณศิริ. 2538 : 48)

ฐานข้อมูลออนไลน์เป็นฐานข้อมูลที่บริษัทเอกชนต่าง ๆ ทำขึ้น โดยมีการลงทุนจัดหาจัดเก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ไว้ แล้วเสนอบริการไปยังองค์กร หน่วยงานทั้งหลายที่คิดว่าอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลลักษณะนั้น หากองค์กร หน่วยงานนั้นสนใจก็จะบอกรับเข้าไปอยู่บนเครือข่าย เมื่อมีการเรียกใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูล ผู้ใช้ต้องชำระค่าบริการตามอัตราที่ตกลงกันไว้ (พวา พันธุ์เมฆา. 2541 : 211)

ฐานข้อมูลระบบออนไลน์ หรือระบบเชื่อมต่อตรงเป็นฐานข้อมูลที่อยู่ภายนอกห้องสมุดหรือศูนย์สารสนเทศ (Off-House Database) ซึ่งมีอยู่ทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ฐานข้อมูลระบบออนไลน์เป็นทั้งข้อมูลเชิงบรรณานุกรม และข้อมูลที่มิใช่รายการบรรณานุกรม แต่ให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลตัวเลข หรือสาระเนื้อหาสมบูรณ์ การเข้าถึงข้อมูลทำได้โดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น (วิเชียร นิตยะกุล. 2543 : 34)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง การรวบรวมและจัดเก็บสารสนเทศจำนวนมากไว้ในระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้สามารถสืบค้นได้ในรูปของฐานข้อมูลในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ผลิตได้ในระบบเชื่อมต่อตรงไปยังผู้จัดจำหน่าย โดยอาศัยอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ สายสื่อสาร อุปกรณ์รับสัญญาณ อุปกรณ์ขยายสัญญาณ ชุดคำสั่ง เป็นต้น สารสนเทศเหล่านี้จะอยู่ในรูปของข้อมูลดิจิทัล ทำให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกในการใช้บริการทั้งความรวดเร็วและความทันสมัย

การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์สาธารณะเริ่มขึ้นเมื่อต้นทศวรรษ 1970 หอสมุดแพทย์แห่งชาติสหรัฐอเมริกา (NLM) Mead Data Central, DIALOG และ SDC เริ่มเปิดบริการค้นฐานข้อมูลออนไลน์ สมัยนั้นการค้นออนไลน์มีบรรณารักษ์น้อยคนมากที่จะเป็นผู้ค้นที่ฉับไว ปัจจุบันมีบริการค้นออนไลน์หลายร้อย

บริษัท และการค้นออนไลน์เป็นของธรรมดาในหมู่ผู้เชี่ยวชาญสารสนเทศ และบรรณารักษ์บริการตอบคำถาม ในศูนย์สารสนเทศและห้องสมุด ผู้คนเหล่านี้เรียกว่า "สื่อกลาง" (Intermediary) ผู้ใช้ปลายทาง (End user) ซึ่งดำเนินการค้นหาด้วยตนเองมีจำนวนไม่มากเท่าที่ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายฐานข้อมูลคาดหวังไว้

บริการสารสนเทศออนไลน์

บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์บนระบบอินเทอร์เน็ตมีทั้งแบบสืบค้นได้โดยไม่เสียค่าบริการ และต้องเสียค่าบริการให้กับบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ (ผ่องพรรณ แยมแซไซ. 2544 : 7-9)

1. ฐานข้อมูลที่ไม่เสียค่าบริการ ในอินเทอร์เน็ตมีสารสนเทศเป็นจำนวนมากในทุกเรื่อง ทุกวงการ อาชีพ มีข้อมูลทางวิชาการและที่ไม่ใช่วิชาการ ข้อดีของการสืบค้นจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต คือ ข้อมูลส่วนมากสืบค้นได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และยังสามารถบันทึก หรือพิมพ์ โดยไม่จำกัดจำนวนหน้า และไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ในการใช้ อย่างไรก็ตามเนื้อหาของข้อมูลส่วนมากขาดความสมบูรณ์ ไม่ครอบคลุม ข้อมูลมักกระจัดกระจายเพราะหน่วยงานหรือบุคคลสามารถเขียนโฮมเพจและนำไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตได้เอง ไม่มีการบริหารจัดการในภาพรวม ไม่มีการควบคุมคุณภาพทางเนื้อหา ไม่มีการควบคุม คำศัพท์ ทำให้ยากแก่การค้นหาเรื่องที่ต้องการ หรืออาจจะใช้เวลานานกว่าจะพบข้อมูลที่ต้องการ

2. ฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ ปัจจุบันหน่วยงานหรือบริษัทบริการสารสนเทศที่ดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ได้เข้ามามีบทบาทในการสนองความต้องการใช้สารสนเทศ ด้วยการให้บริการบนเมนเฟรมคอมพิวเตอร์ จัดการสารสนเทศและความรู้ทุกสาขา และเผยแพร่บนระบบสื่อสารโทรคมนาคม การจัดการสารสนเทศออนไลน์เชิงพาณิชย์ได้มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลทั้งหมดในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการทำดัชนี มีการใช้ คำศัพท์ควบคุม หรือหัวเรื่อง จึงทำให้การสืบค้นข้อมูลมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ และได้ผลลัพธ์ในเวลาอันรวดเร็ว ลักษณะของฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ที่ให้บริการในปัจจุบัน ได้แก่

2.1 วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic journals) เป็นวารสารรูปแบบใหม่ที่มีการจัดเก็บ บันทึก และเผยแพร่ในรูปแบบข้อมูลคอมพิวเตอร์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีกำหนดเวลาออก เผยแพร่แน่นอนสม่ำเสมอ วารสารบางชื่อเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทออนไลน์ได้เร็วกว่าการเผยแพร่ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ เนื้อหาของวารสารส่วนมากจะเป็นฉบับเต็ม การจัดทำวารสารอิเล็กทรอนิกส์มีหลายวิธี เช่น ใช้เครื่องสแกนเนอร์สแกนบทความวารสารที่เป็นสิ่งพิมพ์แล้วจัดเก็บเป็นข้อมูลไว้ในลักษณะแฟ้มตัวอักษร และแฟ้มรูปภาพ (Image file) ซึ่งสามารถสืบค้นได้ในลักษณะแฟ้ม PDF (Portable Document Format) ที่ต้องใช้โปรแกรม Acrobat reader แปลผลให้แสดงบนหน้าจอและสามารถอ่านรูปเอกสารได้ด้วยโปรแกรม OCR (Optical Character Recognition) ผู้ใช้สามารถพิมพ์ข้อมูลนี้ได้ทันทีคล้ายกับการถ่ายสำเนาบทความจากหน้าสิ่งพิมพ์ ทำให้ผู้ใช้ หรือห้องสมุดไม่ต้องรับภาระในการดูแลรักษา และไม่เปลืองเนื้อที่ในการจัดเก็บ แต่กลับมีประสิทธิภาพในการสืบค้นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว อย่างไรก็ตามการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์มีข้อจำกัดในเรื่องของค่าใช้จ่าย การติดต่อเข้าใช้ฐานข้อมูล และการเป็นสมาชิกที่มีราคาแพง ถึงแม้ว่าปัจจุบันห้องสมุดจะมีทางเลือกในการบอกรับเป็นสมาชิกมากขึ้น กล่าวคือ สามารถบอกรับเป็นสมาชิกโดยเลือกเฉพาะชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการโดยไม่บอกรับในรูปแบบสิ่งพิมพ์ หรือเพิ่มงบประมาณบางส่วนเพื่อให้มีสิทธิเข้าใช้วารสารในลักษณะอิเล็กทรอนิกส์จากวารสารที่ห้องสมุดบอกรับในรูปแบบสิ่งพิมพ์ควบคู่กันไป อย่างไรก็ตามห้องสมุดส่วนมากยังคงมีปัญหาด้านงบประมาณที่จะบอกรับเป็นสมาชิกวารสารประเภทวารสารอิเล็กทรอนิกส์

2.2 สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic publications) เป็นระบบฐานข้อมูลที่รวมข้อมูลหลายประเภท เช่น บทความ ข่าว สุนทรพจน์ บทกวี ข้อคิดเห็น บทวิจารณ์ จากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง ฯลฯ จำนวนมากเข้าไว้ด้วยกัน ลักษณะข้อมูลที่นำเสนอมีหลายรูปแบบ เช่น บรรณานุกรม

สาระสังเขป เอกสารฉบับเต็ม ทั้งในรูปของข้อความและภาพกราฟิก เนื้อหาของฐานข้อมูลมีทั้งการจัดแยกฐานข้อมูลเฉพาะสาขาวิชา หรือรวมทุกสาขาวิชาไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน หรือรวมสิ่งพิมพ์ทุกประเภทไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บและการใช้งาน สารสนเทศที่จัดเก็บในฐานข้อมูลมีความทันสมัย โดยมีการนำข้อมูลใหม่จัดเก็บในฐานข้อมูลทุกวัน ในขณะที่เดียวกันข้อมูลเก่าจะได้รับการจัดเก็บให้สามารถค้นย้อนหลังได้ วิธีการจัดเก็บข้อมูลมีทั้งใช้วิธีสแกน หรือจัดทำด้วยภาษา HTML (Hypertext Markup Language) ซึ่งเป็นภาษามาตรฐานของระบบ ASCII ที่สามารถอ่านได้บน World Wide Web ผ่านโปรแกรมประเภท Browser ได้ทุกโปรแกรม เช่น ie, Mosaic, Netscape ฯลฯ การเรียกดูข้อมูลที่ต้องการสามารถสืบค้นได้จากคำ หรือข้อความ (วลี) หรือชื่อวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยนแนวการสืบค้นได้ตลอดเวลาขณะทำการค้น และเมื่อสืบค้นได้แล้วสามารถส่งผลการสืบค้นทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วย

การใช้บริการจากฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์มีรูปแบบที่ดำเนินการในปัจจุบันดังนี้

1. เสียค่าบริการเป็นรายครั้ง โดยการชำระเงินผ่านบัตรเครดิต เช่น ฐานข้อมูล UnCover ผู้ใช้สามารถสั่งซื้อข้อมูลได้เอง ด้วยการสร้างข้อมูลส่วนตัวไว้กับบริษัท UnCover ข้อมูลที่สั่งซื้อจะได้รับทางโทรสาร หรือสิ่งพิมพ์ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ค่าใช้จ่ายต่อบทความประกอบด้วย ค่าบทความ ค่าลิขสิทธิ์ และค่าโทรสาร (กรณีต้องการให้ส่งทางโทรสาร)

2. เสียค่าบริการรายปี ในรูปการทำสัญญาเป็นสมาชิกรายปีเหมือนการบอกรับวารสาร หากไม่มีการต่อสัญญาในปีต่อไปจะไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้อีก ทั้งนี้บางบริษัทได้จัดทำซีดีรอมความคู่กับฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อใช้สำหรับสืบค้นกรณีทีอินเทอร์เน็ตมีปัญหา หรือเมื่อไม่มีการต่อสัญญา ห้องสมุดยังสามารถสืบค้นได้จากซีดีรอม ถึงแม้ว่าข้อมูลจะไม่ทันสมัยเท่ากับฐานข้อมูลออนไลน์ก็ตาม เช่น ฐานข้อมูล Social Science Plus เป็นต้น ห้องสมุดส่วนมากจะเป็นสมาชิกฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ขึ้นกับนโยบายการให้บริการของแต่ละห้องสมุด

การคัดเลือกฐานข้อมูลออนไลน์

ฐานข้อมูลแต่ละชื่อจะมีวัตถุประสงค์เฉพาะ บางฐานข้อมูลจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ทั่วไปเรียกใช้ได้ตามความต้องการ ฐานข้อมูลบางชื่อมีขอบเขตกว้างขวางโดยคำนึงถึงผู้ใช้หลายกลุ่ม ส่วนบางฐานข้อมูลอาจมุ่งบริการบุคคลเฉพาะกลุ่ม หรือนักวิชาการในสาขาวิชาเฉพาะ ดังนั้นห้องสมุดควรศึกษาขอบเขตความรู้ของฐานข้อมูลต่าง ๆ ก่อนการเป็นสมาชิก ข้อควรพิจารณาในการเลือกใช้ฐานข้อมูลมีดังนี้ (Rowley. 1998 : 216-217)

1. ขอบเขตเนื้อหา (Subject coverage) ฐานข้อมูลส่วนมากจะระบุขอบเขต เนื้อหาสารสนเทศที่ได้รวบรวมไว้ เช่น ประเภทของสิ่งพิมพ์ สาขาวิชา จำนวนวารสาร/บทความ เป็นต้น การประเมินผลจะต้องตรวจสอบคุณภาพของสารสนเทศ เช่น มีวารสาร/สิ่งพิมพ์ที่เป็นแกนหลัก (Core) ในสาขาวิชานั้น ๆ หรือไม่ หากเป็นฐานข้อมูลอ้างอิงได้รวมบทความจากวารสารทั่วไปทุกชื่อ หรือมีเฉพาะบางรายชื่อ อีกขั้นตอนหนึ่งที่ควรทำคือ การไปเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลอื่นที่เป็นฐานข้อมูลในลักษณะเดียวกัน

2. รูปแบบของฐานข้อมูล (Type of database) ลักษณะของฐานข้อมูลหรือสารสนเทศที่น่าเสนอส่วนมากจะประกอบด้วย บรรณานุกรม สาระสังเขป เอกสารฉบับเต็ม ตาราง รูปภาพ และสื่อประสม ส่วนที่สำคัญคือ เอกสารฉบับเต็ม จะมี 2 รูปแบบ คือ แสดงผลในรูปแบบตัวอักษร และในรูปแบบภาพจำลองเหมือนต้นฉบับ ทั้งตัวอักษร รูปภาพตาราง (Image database) ดังนั้น จะต้องตรวจสอบว่ามีบริการทั้ง 2 รูปแบบ

หรือมีเฉพาะรูปแบบตัวอักษร หรือในบางกรณีหากต้องการบทความในรูปแบบภาพจำลองเหมือนต้นฉบับจะต้องใช้บริการจัดส่งเอกสาร (Document delivery)

3. ความทันสมัย (Currency) ฐานข้อมูลบางประเภท เช่น ข้อมูลการซื้อขายหุ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ฐานข้อมูลจึงจะมีคุณค่า ฐานข้อมูลอ้างอิงส่วนมากมักจะปรับปรุงข้อมูลเดือนละครั้ง หรือเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังไว้ด้วย แต่บางฐานข้อมูลจะให้บริการเฉพาะข้อมูลปัจจุบัน

4. ง่ายต่อการใช้ (Easy of use) รวมถึงแต่การเข้าใช้ การติดต่อผ่านหน้าจอ การใช้ตรรกะนี้ คำค้น และรูปแบบโครงสร้างของฐานข้อมูล

5. รูปแบบการแสดงผล (Type of output) มีความชัดเจน หรือเพิ่มทางเลือกอื่นให้ เช่น สามารถพิมพ์ บันทึกข้อมูล หรือส่งผลได้ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

6. การทำดัชนี (Indexing) การใช้ตรรกะนี้คำค้นเป็นคำศัพท์ควบคุม หรือใช้คำตรรกะนี้แบบภาษาธรรมชาติไม่มีการควบคุม

7. ราคา (Cost) ราคาของฐานข้อมูลมักจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของฐานข้อมูล เช่น ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม ราคาจะขึ้นอยู่กับความต้องการในด้าน จำนวน การแสดงผล หรือการเก็บบันทึกข้อมูล เป็นต้น

8. เอกสาร คู่มือช่วยค้น (Documentation and search aids) มีเอกสารแนะนำการสืบค้น โดยเฉพาะฐานข้อมูลใหญ่ที่มีขั้นตอนการสืบค้นซับซ้อน คู่มือช่วยค้นอาจอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ หรือดูได้จากหน้าจอคอมพิวเตอร์

9. ความอคติ (Bias) เช่น ให้ความสำคัญกับข้อมูลยุโรป หรือสหรัฐอเมริกามากเกินไปหรือไม่

10. ช่วงเวลาของข้อมูล (Time - span) โดยเฉพาะฐานข้อมูลออนไลน์ต้องดูช่วงเวลาที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้ หรือข้อมูลเริ่มมีในฐานข้อมูลตั้งแต่ปีไหน เป็นต้น

3. รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์

รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์จัดเป็นเครื่องมือช่วยค้นในรูปของหนังสืออ้างอิงที่นับว่าเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้เพราะหนังสืออ้างอิงเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ค้นหาข้อเท็จจริงที่ต้องการในบางเรื่องหรือบางหัวข้อ รวบรวมความรู้หลายประเภทเข้าไว้ด้วยกัน มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมแขนงวิชาใหญ่ ๆ ทั่วไป เขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิหลายคน ให้รายละเอียดเรื่องราวหนึ่ง ๆ อย่างกว้าง ๆ เป็นหนังสือที่เขียนให้เรื่องราวกะทัดรัดจบในตัวเอง เรียบเรียงเรื่องราวอย่างมีระเบียบ สะดวกต่อการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ และมีดัชนีค้นเรื่องอย่างมีระบบ

3.1 บรรณานุกรม (Bibliography) เป็นหนังสือที่รวบรวมรายการหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ทุกประเภทเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ระเบียบ อาจเป็นการรวบรวมผลงานของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง สถาบันใดสถาบันหนึ่ง หรือเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง การพิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ในบางครั้งให้รายละเอียดเกี่ยวกับราคา หรือแหล่งที่มีสิ่งพิมพ์นั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นสำนักพิมพ์ ร้านขายหนังสือ ห้องสมุด หรือสถาบันบริการสารสนเทศอื่น ๆ

3.2 ดรรชนีและสาระสังเขป (Indexes and Abstracts)

3.2.1 ดรรชนี (Indexes) เป็นหนังสือที่รวบรวมคำแทนเนื้อหาสาระของเอกสาร รายชื่อผู้เขียนเอกสาร หรือรายชื่อเอกสาร จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยค้นบทความจากวารสาร หนังสือพิมพ์ รายงานการประชุม ฯลฯ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้เขียนบทความ ชื่อบทความ ปีที่ ฉบับที่ของวารสาร

หรือหนังสือพิมพ์ หน้าที่ปรากฏบทความ เดือน ปีที่ประจำวารสาร หรือหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น หนังสืออ้างอิงประเภทบรรณานุกรมจะช่วยค้นหาความรู้ที่ต้องการจากวารสารและหนังสือพิมพ์ได้อย่างสะดวก รวดเร็วโดยเฉพาะบทความ หรือเรื่องราวใหม่ ๆ ที่ยังไม่ได้จัดพิมพ์

3.2.2 สารสังเขป (Abstracts) เป็นการสรุปเนื้อเรื่องอย่างย่อ ๆ ของหนังสือ บทความวารสาร รายงานการวิจัย สิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ และสิ่งไม่ตีพิมพ์ว่ามีเนื้อหา หรือความมุ่งหมายอย่างไร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการตรวจสอบว่ามีเรื่องที่ตรงกับความต้องการหรือไม่ ซึ่งในสารสังเขปจะมีการแจ้งรายละเอียดทางบรรณานุกรมของหนังสือ หรือเอกสารที่นำมาจัดทำสารสังเขป หรือในบางครั้งอาจจะมีการระบุแหล่งที่มาของสารสนเทศด้วย หนังสือสารสังเขปโดยทั่วไปจะจัดทำเฉพาะสาขาวิชา เช่น

Chemical Abstracts จัดทำโดย American Chemical Society เรียกสั้น ๆ ว่า CAS มีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งพิมพ์ทางวิชาการในสาขาวิชาเคมี วิศวกรรมเคมี นอกจากบทความแล้วยังรวบรวมสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ อีกด้วย เช่น สิทธิบัตร รายงานการวิจัย รายงานการประชุมทางวิชาการ บทความปริทัศน์ เป็นต้น

Biological Abstracts จัดทำโดย Biosciences Information Services มีเนื้อหาเน้นหนักเกี่ยวกับบทความทางด้านชีววิทยา และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ สัตวศาสตร์ นอกจากบทความแล้วยังครอบคลุมรายงานการประชุม บทวิจารณ์ รายงานการวิจัย หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

Psychological Abstracts จัดทำโดย American Psychological Association มีเนื้อหาครอบคลุมหนังสือ บทความวารสาร รายงานการประชุมในสาขาจิตวิทยา และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษา การสื่อสารมวลชน เป็นต้น

Library & Information Science Abstracts จัดทำโดยสมาคมห้องสมุดแห่งสหราชอาณาจักร (Library Association) มีชื่อย่อว่า LISA มีเนื้อหาครอบคลุมบทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุมที่เป็นภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

Dissertation Abstracts International จัดทำโดย University Microfilm International โดยรวบรวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่เสนอต่อมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา จัดพิมพ์ออกเป็น 3 ภาค

ภาค A เป็นวิทยานิพนธ์ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ภาค B เป็นวิทยานิพนธ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์

ภาค C เป็นวิทยานิพนธ์จากมหาวิทยาลัยในทวีปยุโรป

Resources in Education จัดทำโดย Educational Resource Information Center รวบรวมบทความ เอกสาร รายงานการประชุมในสาขาการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

บริการฐานข้อมูลในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดหาฐานข้อมูลเข้ามาให้บริการจำนวนหลายฐานข้อมูล ได้แก่

ฐานข้อมูล ERIC (Educational Resources Information Center) เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปของบทความวารสาร รายงานการวิจัย รายงานการประชุม/สัมมนา และข้อเขียนเกี่ยวกับการศึกษาทุกระดับและทุกรูปแบบของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ครอบคลุมข้อมูลทั้งทางด้านการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาอาชีพ การประเมินและการวัดผลการศึกษา วิทยาลัยชุมชน การให้คำปรึกษาและบริการนักศึกษา การศึกษาพิเศษ การศึกษาขั้นอุดมศึกษา เทคโนโลยี-สารสนเทศ การอ่านและการสื่อสารการศึกษาในชนบท และการสอนและการศึกษาของชาติ ประกอบด้วยข้อมูลมากกว่า 1.1 ล้านระเบียน สารสนเทศในฐานข้อมูล ERIC จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

1. ERIC Document (ED) เป็นรายงานเทคนิค/วิชา รายงานการประชุม หนังสือคำบรรยาย โปรแกรม โครงการต่าง ๆ คู่มือครูซึ่งมีประมาณ ร้อยละ 92 ในฐานข้อมูล จัดเตรียมโดยองค์กรกว่า 2,100 แห่ง ครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัย ศูนย์วิจัย หน่วยงานทางการศึกษาของรัฐ สมาคมทางการศึกษา สำนักพิมพ์เพื่อการค้า ERIC Document มีทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์รายเดือนในชื่อ Resources in Education (RIE) ซีดีรอม และออนไลน์ โดยจะมีการเพิ่มข้อมูลประมาณ 13,000 ระเบียนทุกปี

2. ERIC Journal articles (EJ) เป็นบทความวารสาร ซึ่งมีประมาณร้อยละ 60 ในฐานข้อมูล ERIC จัดพิมพ์เป็นรายเดือนในชื่อ Current Index to Journal in Education (CIJE) ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยสำนักพิมพ์ The Oryx Press และจัดพิมพ์เพิ่มขึ้นกว่า 20,000 ระเบียนทุกปีโดย ERIC Clearinghouse แต่ละสาขาจะบอกรับเป็นสมาชิกวารสารในสาขาที่สนใจกว่า 960 ชื่อ จัดทำดัชนีและบรรณนิทัศน์ย่อบทความทุกรายการใน ERIC

นอกจากนี้ ERIC ได้เพิ่มเติม ERIC Digest ซึ่งให้ข้อมูลจากรายงานขนาดสั้น เป็นเอกสารฉบับเต็มประกอบด้วยหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ด้านการศึกษาที่กำลังเป็นที่สนใจ มีการสังเคราะห์และสรุป และมีเอกสารอ้างอิงเพื่อให้รายละเอียดเพิ่มเติม

สำนักหอสมุดกลางจัดหาฐานข้อมูล ERIC ในรูปซีดีรอมเพื่อให้บริการโดยครอบคลุมช่วงปี 1982 ถึง 1998 มีลักษณะการเพิ่มเติมข้อมูลทุก 4 เดือน จัดทำโดยบริษัท Silver Platter ต่อมาบริษัท NISC ได้พัฒนาโปรแกรมสำหรับการสืบค้นใหม่ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาตั้งแต่ปี 1988 ถึง 2003 และในรูปออนไลน์สามารถสืบค้นสารสนเทศได้จากหน้าจอโฮมเพจของสำนักหอสมุดกลาง หรือสืบค้นผ่านเว็บไซต์ได้จาก <http://www.eduref.org/Eric> หรือ <http://www.eric.ed.gov> โดยครอบคลุมข้อมูลตั้งแต่ปี 1966 ถึง ปัจจุบัน

ฐานข้อมูล DAO (Dissertation Abstracts Online) เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก และปริญญาโทมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ประกอบด้วยข้อมูลมากกว่า 1.6 ล้านระเบียน นอกจากนี้ฐานข้อมูล DAO ยังให้รายการสารบัญจาก UMI Dissertation Print Publication ได้แก่

- CDI – Comprehensive Dissertation Index
- DAI – Dissertation Abstracts International (Section A, B and C)
- MAI – Masters Abstracts International
- ADD – American Doctoral Dissertations

สาขาวิชาที่ครอบคลุม เช่น สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา สาขาวิชาบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเคมี คณิตศาสตร์ และฟิสิกส์ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิศวกรรมและวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาแพทย์และสาธารณสุข เป็นต้น

สำนักหอสมุดกลางจัดหาฐานข้อมูล DAO เข้ามาให้บริการมีทั้งที่อยู่ในรูปสิ่งพิมพ์ คือ Dissertation Abstracts International มีให้บริการตั้งแต่ปี 1975 ถึง 1998 ในรูปซีดีรอมมีให้บริการตั้งแต่ปี 1988 ถึง 1999 และในรูปออนไลน์สำนักหอสมุดกลางให้บริการโดยผ่านโครงการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Reference Database) ตั้งแต่ปี 1998 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) เพื่อเชื่อมความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคให้สามารถใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน ขอบเขตของข้อมูลครอบคลุมตั้งแต่ปี 1861 มีข้อมูลสาระสังเขปตั้งแต่ปี 1981 จนถึงปัจจุบัน (ตั้งแต่ปี 1997 เป็นต้นมา ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเอกสารในรูป PDF ได้ตั้งแต่ส่วนต้นเล่มพร้อมทั้งบางส่วนของบทที่ 1 รวมจำนวน 24 หน้า)

ฐานข้อมูล PsycINFO (Psychological Literature) เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปที่รวบรวมบทความวารสารและสาระสังเขปทางด้านจิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ของสมาคมจิตวิทยาอเมริกัน รวมทั้งจากรายงานวิชาการ งานวิจัยการศึกษาเฉพาะกรณี (case studies) และอื่น ๆ ผลิตโดย American Psychological Association, Washington, D.C. สำนักหอสมุดกลางจัดหาฐานข้อมูล PsycINFO เข้ามาให้บริการมีทั้งที่อยู่ในรูปสิ่งพิมพ์ คือ Psychological Abstracts มีให้บริการตั้งแต่ปี 1984 ถึง 1998 ในรูปซีดีรอมบริษัท NISC ได้พัฒนาโปรแกรมสำหรับการสืบค้นใหม่ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาตั้งแต่ปี 1974 ถึง 2004 และในรูปออนไลน์สามารถสืบค้นผ่านเว็บไซต์ของสำนักหอสมุดกลาง โดยสืบค้นจากฐานข้อมูล BiblioLine (ในช่วงต้นปี พ.ศ.2547 เป็นฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาเข้ามาเพื่อให้ผู้ใช้ทดลองสืบค้น แต่ในปัจจุบันไม่สามารถสืบค้นผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัยได้)

ฐานข้อมูลปริญญาพันธ มศว. (SWU - Thesis) เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปของปริญญาพันธระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในส่วนของฐานข้อมูลออนไลน์ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณการจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีที่จำเป็นเข้ามาใช้และให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างพอเพียง ทำให้ห้องสมุดแต่ละแห่งต้องเผชิญกับปัญหาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการจัดซื้อและบอกรับ ทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือ สกว.) จึงได้จัดตั้งโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย (Thai Library Integrated System = ThaiLIS) ขึ้นเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง (Thai Library Network Metropolitan : THAILINET) เครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network : PULINET) และสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเข้าด้วยกันบนระบบเครือข่าย UniNET (Inter University Network) เพื่อประโยชน์ในการขยายเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ โดยนำระบบอัตโนมัติที่ครบถ้วนสมบูรณ์และเกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (ผ่องพรรณ แยมแซไซ. 2544 : 19)

โครงการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันเป็นอีกโครงการหนึ่งที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการโดยมอบหมายให้สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา ดำเนินการจัดซื้อฐานข้อมูลออนไลน์จากต่างประเทศ แบ่งเป็น

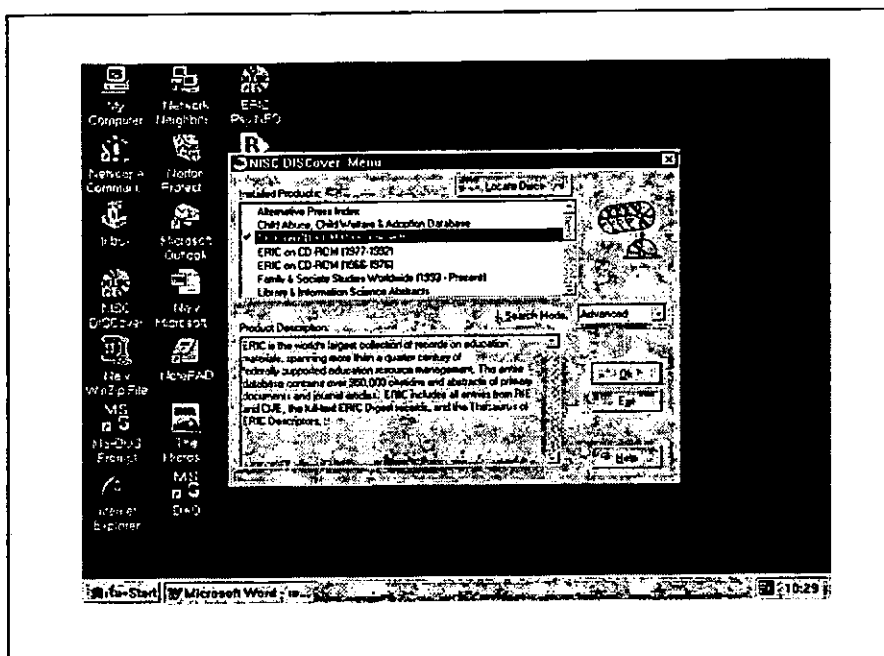
1. ฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Bibliographic and Citations) ได้แก่ ISI Web of Knowledge เฉพาะ Web of Science
2. ฐานข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขป (Bibliographic and Abstracts) ได้แก่ ProQuest หรือ Dissertation Abstracts Online

3. ฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มรูป (Full-text) ได้แก่ ACM Digital Library, H.W.Wilson, LexisNexis และ ScienceDirect

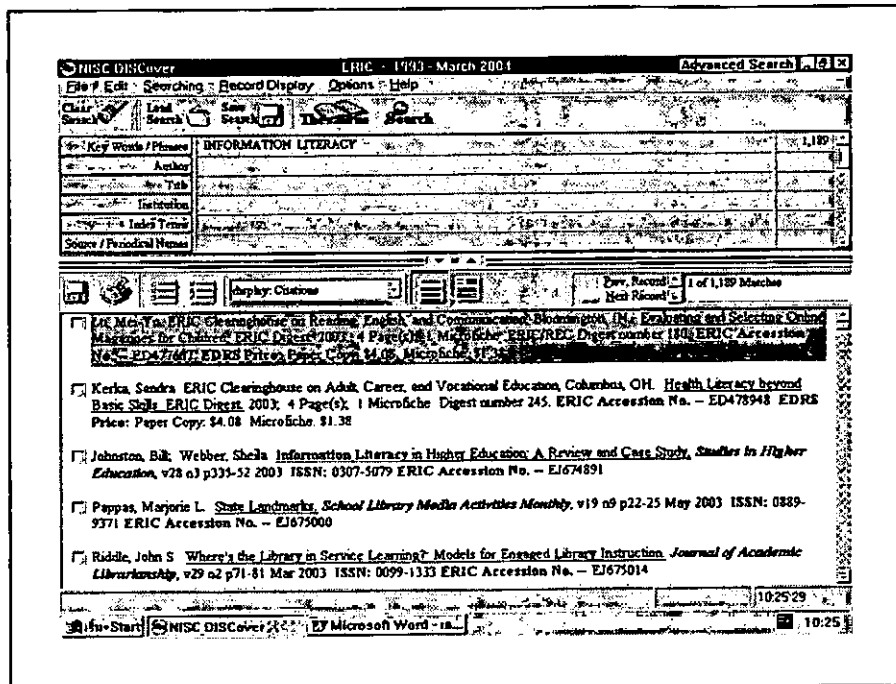
การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC

การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC ในรูปซีดีรอม

นิสิตสามารถขอใช้บริการได้ที่สำนักหอสมุดกลาง โดยติดต่อบรรณารักษ์ฝ่ายส่งเสริมผู้ใช้ นิสิตสามารถสืบค้นได้ด้วยตนเอง หรือให้บรรณารักษ์สืบค้นให้ หรือสืบค้นร่วมกับบรรณารักษ์ วิธีการสืบค้นสามารถเลือกสืบค้นได้จากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีพิมพ์ สารระสังเขป ผลการสืบค้นที่ได้จะแสดงรายการบรรณานุกรมพร้อมสารระสังเขป

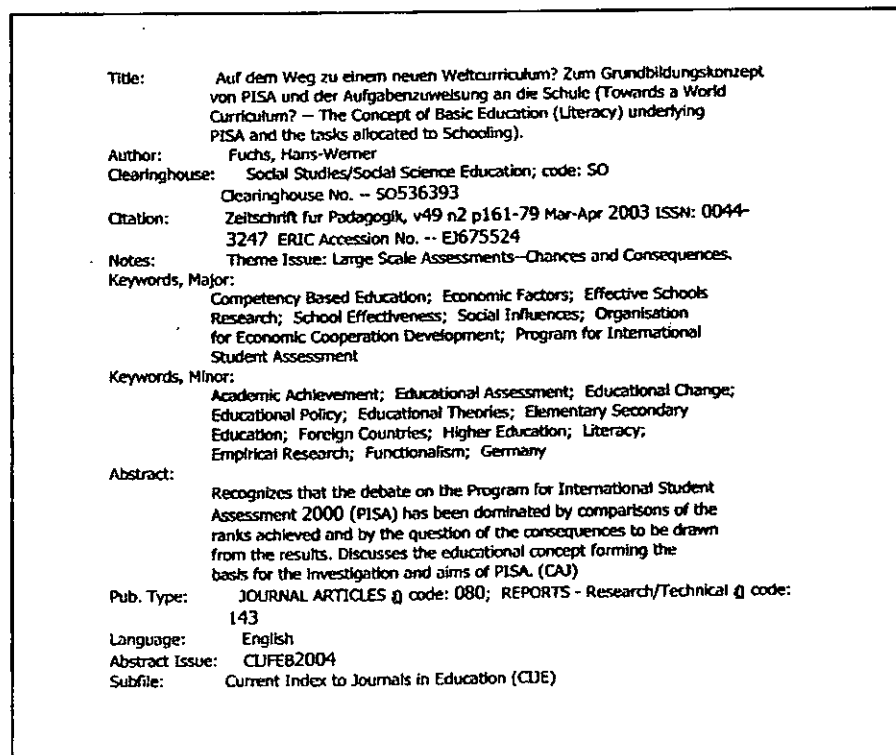

ภาพประกอบ 1 หน้าจอแสดงการเข้าถึงฐานข้อมูล ERIC ในรูปซีดีรอม

ภาพประกอบ 2 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล ERIC ในรูปซีดีรอม

การพิมพ์ผลสามารถพิมพ์ผลได้ทางเครื่องพิมพ์ หรือบันทึกผลลงแผ่นบันทึก

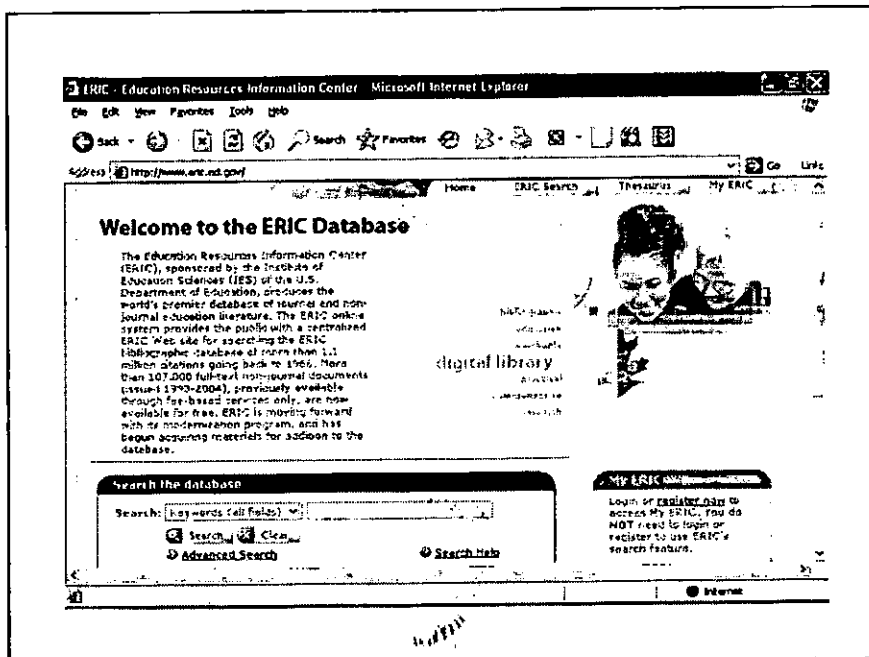
ภาพประกอบ 3 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล ERIC ทางเครื่องพิมพ์

การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC ในรูปออนไลน์

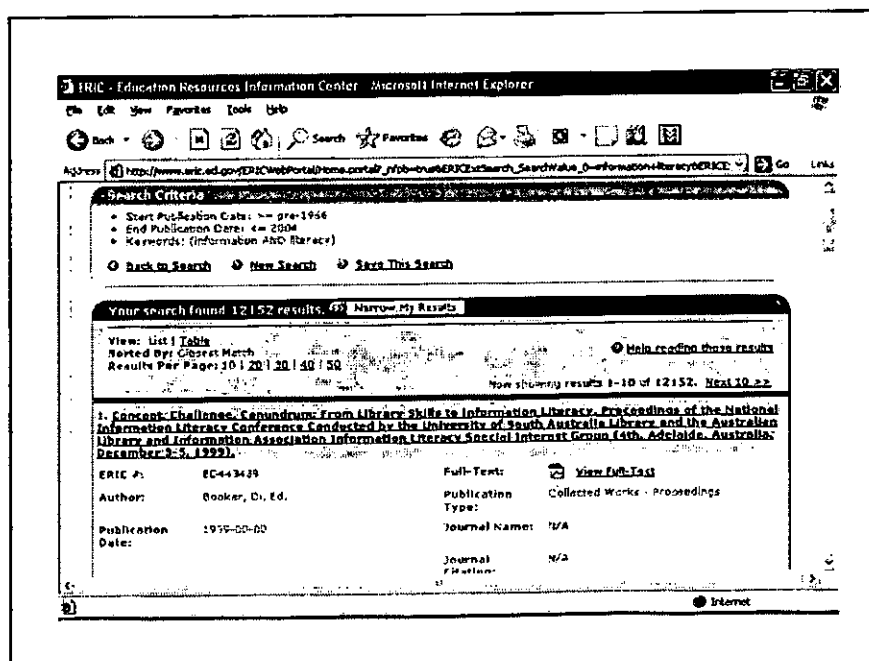
นิสิตสามารถเข้าถึงได้จากหน้าโฮมเพจของสำนักหอสมุดกลาง หรือสืบค้นได้จากเว็บไซต์

<http://www.eric.ed.gov>

วิธีการสืบค้น นิสิตสามารถสืบค้นได้จากคำสำคัญ ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง เป็นต้น

ภาพประกอบ 4 หน้าจอการสืบค้นฐานข้อมูล ERIC ในรูปออนไลน์

ภาพประกอบ 5 หน้าจอผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล ERIC ในรูปออนไลน์

การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC ในรูปสิ่งพิมพ์

นิสิตสามารถเข้าถึงรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ได้ด้วยการสืบค้นตัวเล่มจากแหล่งที่จัดเก็บและให้บริการ และวิธีการในการเข้าถึงบางชื่อเรื่องจะมีรายการบรรณานุกรมที่ช่วยนิสิตในการค้นหา และเมื่อพบข้อมูลหรือเรื่องที่ต้องการจะมีรายการโยงไปสู่ข้อมูลที่ต้องการในส่วนต้นของเล่ม บางชื่อเรื่องไม่มีรายการบรรณานุกรมที่ช่วยเล่ม การจัดเรียงในเล่มจะจัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนบทความ ชื่อหัวเรื่อง ชื่อวารสาร และภายใต้ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนบทความจะมีหมายเลข หรือรหัสกำกับเอกสารเพื่อความสะดวกในการขอสงวนสำเนาเอกสารฉบับเต็มจากผู้รับผิดชอบ

ผลการค้นที่ได้จะมีรายละเอียดของหนังสือ เช่น ชื่อผู้เขียน บทความ ชื่อเรื่อง พร้อมสาระสังเขป

		Document Resumes	53
<p>ED 395 411 Hutinger, Patricia L. Activating Children through Technology. Final Report. Western Illinois Univ., Macomb, Coll. of Education and Human Services. Spons Agency—Special Education Programs (ED/OSEERS), Washington, DC. Early Education Program for Children with Disabilities. Pub Date—Apr 96 Contract—H024D20044 Note—41 p. For other reports issued by this project, see ED 355 744, ED 378 773, and ED 379 837. Pub Type—Reports - Evaluative (142) EDRS Price - MF01/PC02 Plus Postage. Descriptors—*Assistive Devices (for Disabled), Consultation Programs, *Disabilities, Early Childhood Education, *Educational Technology, Infants, Inservice Education, *Outreach Programs, *Technical Assistance, Technological Advancement, Toddlers, Young Children This final report describes accomplishments and activities of the 3-year Activating Children Through Technology (ACTT) Outreach program at Western Illinois University, which focused on the integration of assistive technology into early childhood services for children (ages birth to 8) with disabilities. Objectives included: awareness activities; replication; product development, revision, and dissemination; training; consultation including cooperative work on a diagnostic team; assisting states; and local, regional, and national cooperative activities. The program, which trains trainers of direct service delivery staff, provided services responsive to the federal emphasis on assistive technology services. It developed three replicable components: ages birth to three, three to five, and severe disabilities. The program received 3,955 requests for technological services, trained 79 site personnel for model replication, and conducted 25 technology workshops. Project products included eight training modules, software programs which support curricular objectives, videotapes of current technology applications used by children, and equipment modification schematics. The final report addresses the project's goals and objectives, theoretical and conceptual framework, project sites and activities, problems and solutions, evaluation findings, impact, and future activities. (Contains 70 references.) (DB)</p>	<p>EC 304 804</p>	<p>in the numbers of recorded pupils in mainstream settings. The interviews with key informants found that the decision to open a Record of Needs involved such factors as the level of adaptation required in relation to the physical environment and the curriculum and the level of specialized resources and support required. A model is presented which replaces the term "special educational needs" with "educational support needs" and offers a level of needs matrix encompassing: (1) the physical environment; (2) the curriculum and how it is delivered; and (3) the level of support required to engage optimally with the curriculum. (Contains 10 references.) (DB)</p>	
<p>ED 395 412</p>	<p>EC 304 805</p>	<p>ED 395 413 Regulations Governing Special Education Programs for Children with Disabilities in Virginia (Effective January 1994). Virginia State Dept. of Education, Richmond, Div. of Compliance Coordination. Pub Date—Jan 94 Note—63p. For 1984 edition, see ED 263 703. Available from—Virginia State Department of Education, Division of Compliance Coordination, P.O. Box 2120, Richmond, VA 23216-2120 (free). Pub Type—Legal/Legislative/Regulatory Materials (090) EDRS Price - MF01/PC03 Plus Postage. Descriptors—(Legal), Confidentiality, *Definitions, Delivery Systems, *Disabilities, Disability Identification, Due Process, Elementary Secondary Education, Eligibility, Federal Legislation, Financial Support, Individualized Education Programs, *Legal Responsibility, Preschool Education, School Districts, *Special Education, State Boards of Education, State Legislation, *State Regulation, *State Standards, Student Evaluation Identifiers—Americans with Disabilities Act 1990, Individuals with Disabilities Education Act, Rehabilitation Act 1973 (Section 504), *Virginia The Virginia regulations for special education have been designed to comply with the Individuals with Disabilities Education Act, Section 504 of the Rehabilitation Act of 1973, the Americans with Disabilities Act, and the Virginians with Disabilities Act. Part 1 presents definitions of 80 terms. Part 2 considers responsibilities and functions of the State Department of Education. Part 3 addresses the re-</p>	

ภาพประกอบ 6 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล ERIC ในรูปสิ่งพิมพ์

การสืบค้นฐานข้อมูล DAO

การสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปซีดีรอม

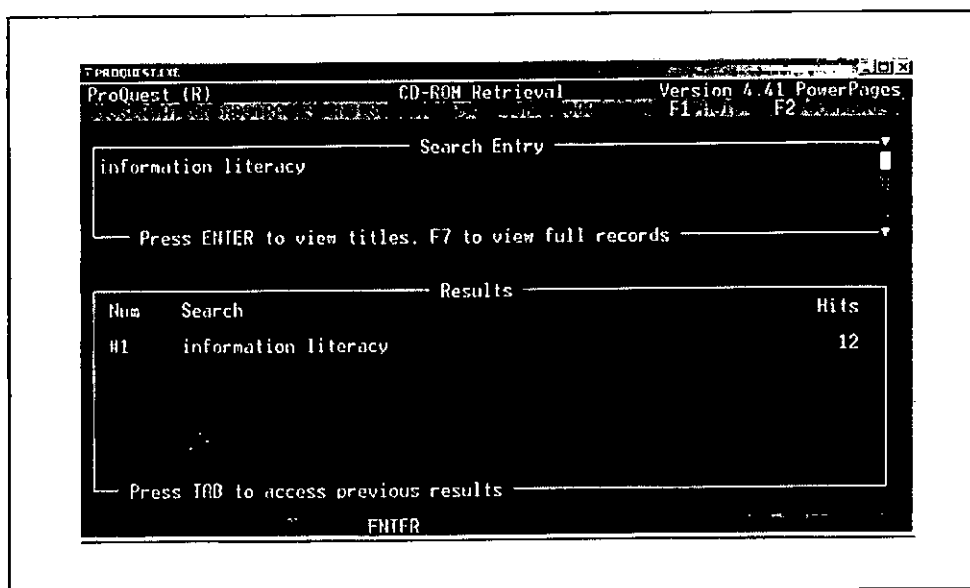
นิสิตสามารถขอใช้บริการได้ที่สำนักหอสมุดกลาง โดยติดต่อบรรณารักษ์ฝ่ายส่งเสริมผู้ใช้ นิสิตสามารถสืบค้นได้ด้วยตนเอง หรือให้บรรณารักษ์สืบค้นให้ หรือสืบค้นร่วมกับบรรณารักษ์

วิธีการสืบค้นสามารถเลือกประเภทการสืบค้นได้จากการค้นแบบพื้นฐาน (Basic Search) หรือการค้นแบบขั้นสูง (Advanced Search)

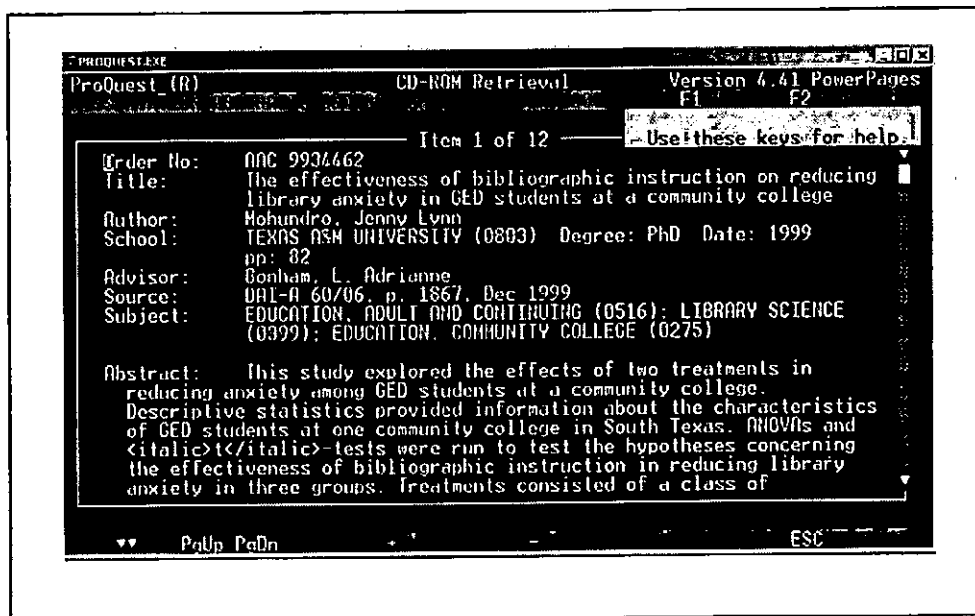
การค้นแบบพื้นฐาน เป็นการค้นแบบเลือกกำหนดวิธีสืบค้นด้วยการเลือกจากทุกเขตข้อมูล (All Fields) ชื่อเรื่อง (Title) ผู้แต่ง (Author) ชื่อสถาบัน (School) หัวเรื่อง (Subject) หรือ บทคัดย่อ (Abstract) และพิมพ์คำค้นที่ต้องการ

การค้นแบบขั้นสูง เป็นการค้นที่สามารถกำหนดวิธีสืบค้นได้เช่นเดียวกับการสืบค้นแบบพื้นฐาน นอกจากนั้นยังสามารถเลือกสืบค้นได้จากชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (Advisor) ระดับปริญญา (Degree) ปีพิมพ์ และภาษาของวิทยานิพนธ์ได้ รวมถึงสามารถเลือกใช้ Boolean Operators ซึ่งได้แก่ And Or Not

ผลการสืบค้นที่ได้จะแสดงรายการบรรณานุกรมของเอกสารพร้อมสาระสังเขป

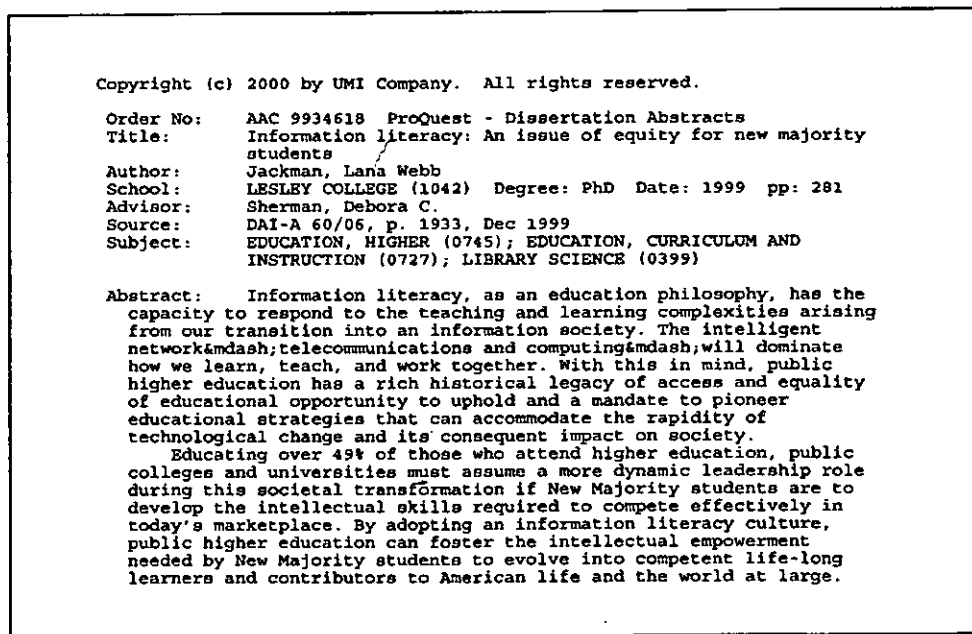

ภาพประกอบ 7 หน้าจอการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปซีดีรอม

ภาพประกอบ 8 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปซีดีรอม

การพิมพ์ผลสามารถพิมพ์ผลได้ทางเครื่องพิมพ์ หรือบันทึกผลลงแผ่นบันทึก

ภาพประกอบ 9 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปซีดีรอม

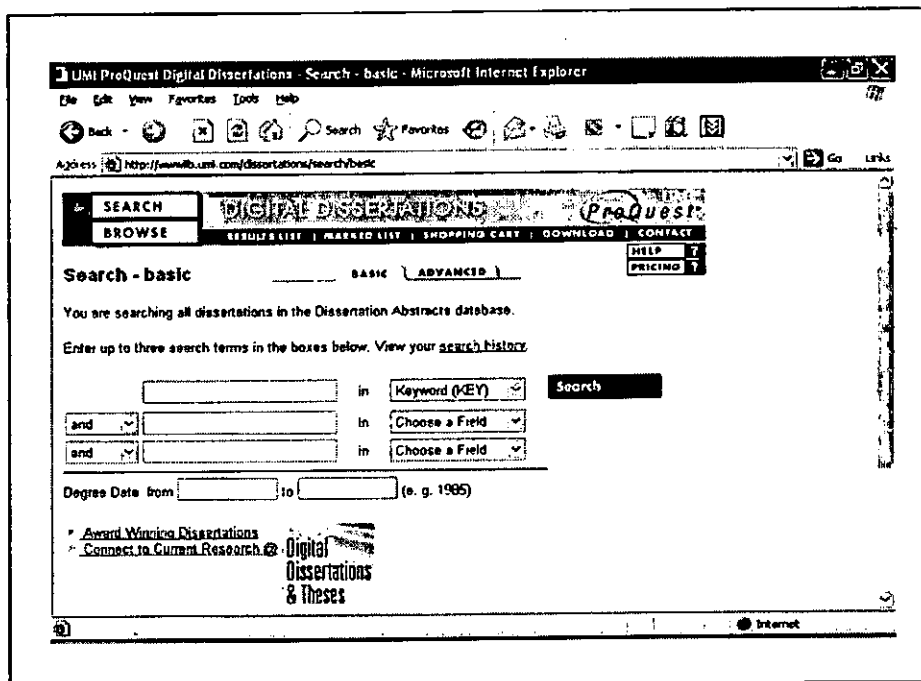
การสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์

นิสิตสามารถเข้าถึงได้จากโฮมเพจของสำนักหอสมุดกลาง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเลือกฐานข้อมูลที่ต้องการสืบค้น วิธีการสืบค้นสามารถเลือกสืบค้นได้จากการค้นแบบพื้นฐาน หรือการค้นแบบขั้นสูง

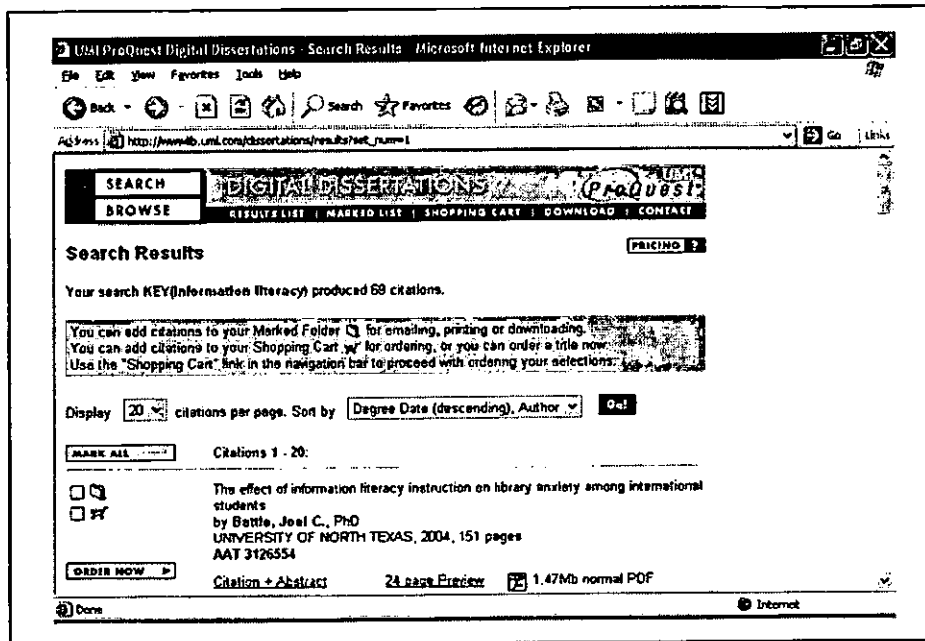
การค้นแบบพื้นฐาน สามารถเลือกกำหนดวิธีสืบค้นด้วยการเลือกทุกเขตข้อมูล ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ชื่อสถาบัน หัวเรื่อง หรือ บทคัดย่อ และพิมพ์คำค้นที่ต้องการ

การค้นแบบขั้นสูง เป็นการค้นที่สามารถกำหนดวิธีค้นได้เช่นเดียวกับค้นแบบพื้นฐาน นอกจากนี้ยังสามารถระบุชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ระดับปริญญา ปีพิมพ์และภาษาของวิทยานิพนธ์ได้ รวมถึงสามารถใช้ Boolean Operators ซึ่งได้แก่ And Or Not

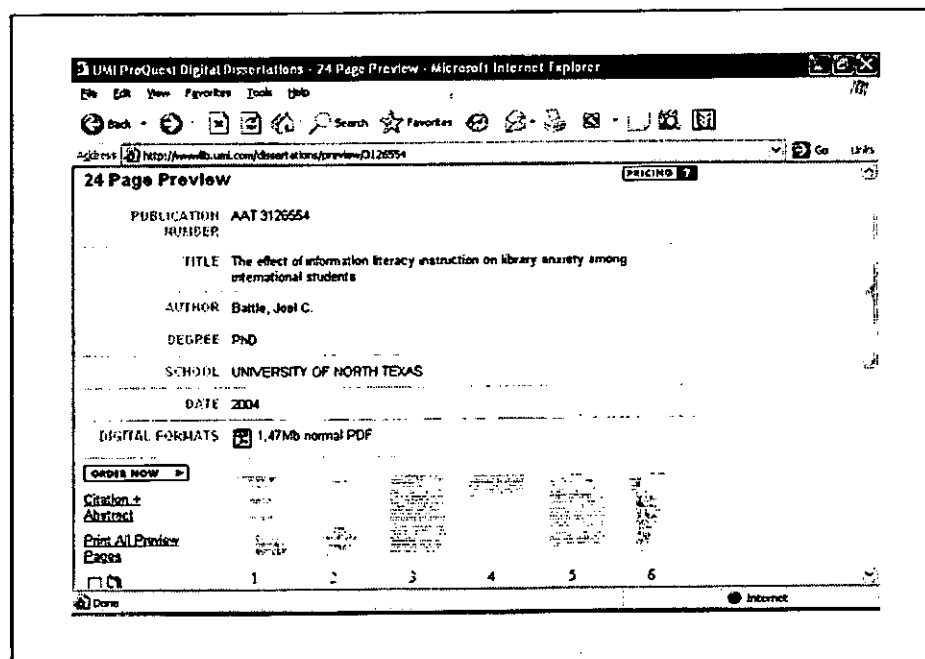
ผลการสืบค้นที่ได้จะแสดงรายการบรรณานุกรมของเอกสารพร้อมสาระสังเขป (Citation + Abstract) และข้อมูลเพิ่มเติมอีก 24 หน้า เช่นหน้าปกวิทยานิพนธ์, หน้าอนุมัติปริญญา, หน้าลิขสิทธิ์, หน้าคำนำ, หน้าบทนำ, หน้าสารสังเขป, หน้าสารบัญ และบางส่วนของบทที่ 1 (24 Pages Preview)

ภาพประกอบ 10 หน้าจอการสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์

ภาพประกอบ 11 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์

ภาพประกอบ 12 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นแบบ 24 Page Preview

UMI ProQuest Digital Dissertations - Full Citation & Abstract Page 1 of 1

ProQuest

PRICING ?

Full Citation & Abstract

PUBLICATION NUMBER AAT 9320536

TITLE Relationships between access and use in information systems: Remote access to and browsing of online catalogs

AUTHOR Snelson, Pamela

DEGREE PhD

SCHOOL RUTGERS THE STATE UNIVERSITY OF NEW JERSEY - NEW BRUNSWICK

DATE 1993

PAGES 118

ADVISER Bice, Ronald E.

SOURCE DAI-A 54/03, p. 718, Sep 1993

SUBJECT INFORMATION SCIENCE (0723); LIBRARY SCIENCE (0399)

Ownership of personal computers, automation of information resources and installation of campus networks allow increased access to academic information systems. An interesting research question arises: How is accessibility related to the use of information systems? This study examined two groups of online catalog users segregated by their method of access to the online system: access via terminals located in the library or remote workstations connected to the campus network. An online survey collected demographic data, perceptions on source and terminal accessibility, and information on usage, task variety and search satisfaction. Transaction logs furnished data on browsing behavior, while interviews of both groups of users provided additional information about remote use. Results indicate that remote use of online information systems is comparable to traditional in-library use. There are no statistically significant differences in information source accessibility, browsing, task variety or satisfaction. However, overall perceptions of accessibility are high for both groups and contribute to subjective satisfaction. Task variety may be a function of accessibility and is also a contributing factor to satisfaction. Since these results do not support the original model, a revised model consonant with the data is proposed. The trends noted above are not limited to libraries and other information centers. Online catalogs are but one application of interactive computer systems. Automated teller machines and shopping via CompuServe are two examples of business transactions that are now conducted from remote sites. When considered in this broader context, online catalog searching is an example of human interaction with computers. Research conducted within the framework of online catalogs will be useful in the larger category of human adaptation to technological innovations.

ภาพประกอบ 13 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์

การสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปสิ่งพิมพ์

นิสิตสามารถเข้าถึงรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ได้ด้วยการสืบค้นตัวเล่มจากแหล่งที่จัดเก็บและให้บริการ และวิธีการในการเข้าถึงบางชื่อเรื่องจะมีรายการดรรชนีท้ายเล่มช่วยนิสิตในการค้นหา และเมื่อพบข้อมูลหรือเรื่องที่ต้องการจะมีรายการโยงไปสู่ข้อมูลที่ต้องการในส่วนต้นของเล่ม บางชื่อเรื่องไม่มีรายการดรรชนีท้ายเล่ม การจัดเรียงในเล่มจะจัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนบทความ ชื่อหัวเรื่อง ชื่อวารสาร และภายใต้ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนบทความจะมีหมายเลข หรือรหัสกำกับเอกสารเพื่อความสะดวกในการขอสงัทำสำเนาเอกสารฉบับเต็มจากผู้รับผิดชอบ

ผลการค้นที่ได้จะมีรายละเอียดของหนังสือ เช่น ชื่อผู้เขียน บทความ ชื่อเรื่อง พร้อมสาระสังเขป

DISSERTATION ABSTRACTS INTERNATIONAL

BIOLOGICAL SCIENCES

AGRICULTURE, AGRONOMY

Evaluation of arbuscular mycorrhizal populations for enhancing switchgrass yield and nutrient uptake. Brzda, John Joseph, Ph.D. The University of Nebraska - Lincoln, 1996. 161pp. Supervisors: Lowell E. Moser; Kenneth P. Vogel. Order Number DA871896

To enhance the economic viability of switchgrass (*Panicum virgatum* L.) as a forage or biomass crop, rapid stand establishment and high yields are needed using low inputs, particularly nitrogen (N) and phosphorus (P) fertilizer. Arbuscular mycorrhizal fungi (AMF) form symbiotic relationships with mycotrophic species, and too increase water and nutrient uptake by their host, and colonization by AMF may be essential for plant establishment and survival with mycorrhizal dependent plant species.

Arbuscular mycorrhizal fungal inoculum was collected from native and seeded switchgrass stands in Nebraska, Kansas, Iowa, Missouri, Virginia, and North Carolina. Four switchgrass cultivars were inoculated with AMF from each collection, and grown in sand cultures for 12 wk. Mycorrhizal inoculated plants produced 15-fold greater shoot and root yields, and recovered six-fold more N and 36-fold more P than non-mycorrhizal plants, indicating that switchgrass is highly mycorrhizal dependent. Plants inoculated with AMF from seeded switchgrass stands averaged 1.5-fold greater shoot and root yields than plants inoculated with AMF from native prairies.

Switchgrass, big bluestem (*Andropogon gerardi* Vitman), sorghum (*Sorghum bicolor* L. Moench) and soybeans (*Glycine max* (L.) Merr.) were grown for 12 wk in sand cultures inoculated with three highly or three moderately effective AMF populations. Switchgrass and big bluestem responded similar to inoculation with the different AMF. However, sorghum and soybeans responses were different from switchgrass, suggesting that highly effective AMF associated with seeded switchgrass stands are not highly effective for these crops.

Switchgrass seedlings were inoculated with highly effective, moderately effective, or indigenous AMF populations, and grown in containers for 12-wk prior to transplanting in a Sharpsburg silty clay loam (fine montmorillonitic mesic typic Argudoll) and an Ortallo loam (coarse loamy mixed mesic udic Haplustoll) near Mead, NE. Switchgrass yield or N- and P-uptake were not significantly different between the introduced and the indigenous AMF at either site. This may have resulted from the inability of the introduced AMF to compete with the indigenous AMF for colonization of new switchgrass roots.

Potential du *Rhizobium* et autres microorganismes dissolvant le phosphore à stimuler la croissance des plantes. Chabot, Rock, Ph.D. Université Laval (Canada), 1996. 160pp. ISBN: 0-612-14090-3. Directeur: Hans Antonson. In French. Order Number DANN14090

Dans les sols, le phosphore (P) se caractérise par une faible solubilité, mais des microorganismes dissolvant le phosphore (MDP) ont le potentiel de l'augmenter. Ces microorganismes dissolvant le plus de P in situ ont démontré le plus grand potentiel à stimuler la croissance du maïs et de la luzerne. Les souches P31 et R1 de *Rhizobium leguminosarum* bv. phaseoli et l'isolat du champignon *Rhizopus* sp. 68 ont démontré les meilleurs potentiels à augmenter le rendement et le contenu en P des plantes. Les souches P31 et R1 ont démontré une plus grande capacité à coloniser les racines de luzerne et de maïs comparé aux autres MDP testés. Des mutants de la souche R1, altérés dans leur capacité à dissoudre le P, ont également été altérés dans leur capacité à coloniser les racines de maïs, démontrant un lien entre la dissolution du P et la colonisation des racines. Les rhizobies P31 et R1 ont dissout moins de P que le *Rhizopus* sp. 68 à partir de phosphates purs et de phosphates naturels stérilisés. Par contre, les rhizobies ont démontré augmenté la disponibilité du P, à partir d'incubation de sols non stérilisés. La possibilité d'utiliser des rhizobies pour stimuler la croissance des plantes est un grand avantage.

Effet de la composition chimique d'engrais verts sur la minéralisation de l'azote et la production de méthane en sols tropicaux inondés. Clément, Alain, Ph.D. Université Laval (Canada), 1996. 133pp. ISBN: 0-612-14085-0. In French. Order Number DANN14088

Incorporation of green manure represents an alternative to the use of N fertilizers in lowland rice production. Green manure (GM) N must be mineralized before it is released in the soil and absorbed by rice. Anaerobic decomposition of organic material also produces methane, a greenhouse gas. The objective of this project was to identify factors related to the chemical composition of GM that control the pattern of GM-N release, its uptake by rice, and methane production through time. A field experiment and greenhouse and laboratory studies were conducted at the International Rice Research Institute, Los Baños, Philippines.

The chemical composition of GM had a strong influence on nitrogen release. There was N immobilization for one month after incorporation in the case of *Cassia senna*, whereas N in *Sesbania rostrata* readily mineralized. Immediately after incorporation, N mineralization rate was controlled by GM-N content ($r^2 = 0.84^{***}$). At the tillering stage, however, the lignin/N ratio was best correlated to N mineralization ($r^2 = 0.86^{***}$). Grain yield was mostly related to the (Nipin+polyphenols)/N ratio. In the field, rice grain yield was best correlated to GM-N both in 1993 and 1992.

Shortly after GM incorporation, lignin concentration was negatively correlated to methane production, particularly 12 days after incorpo-

ภาพประกอบ 14 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล DAO ในรูปสิ่งพิมพ์

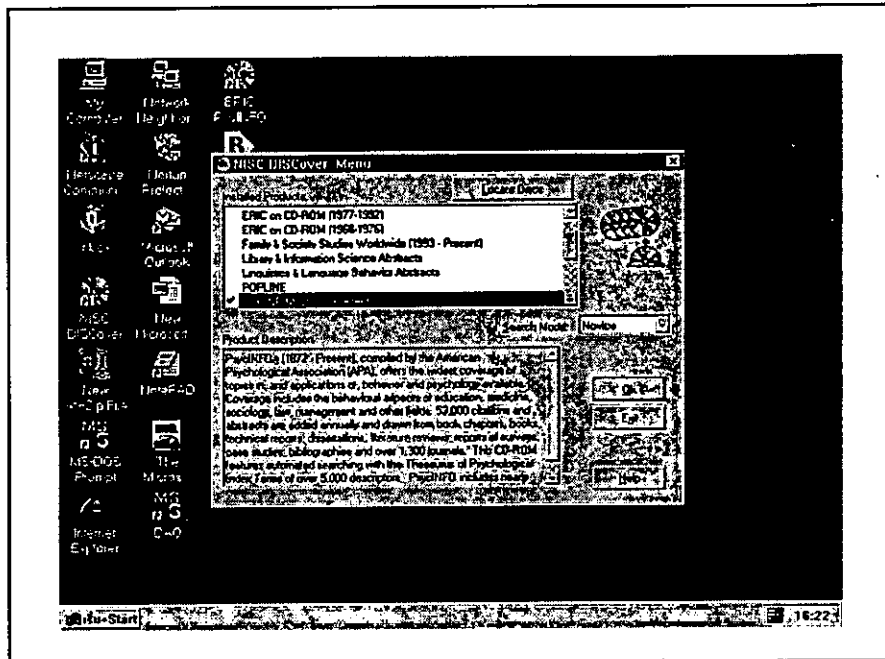
การสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO

การสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปซีดีรอม

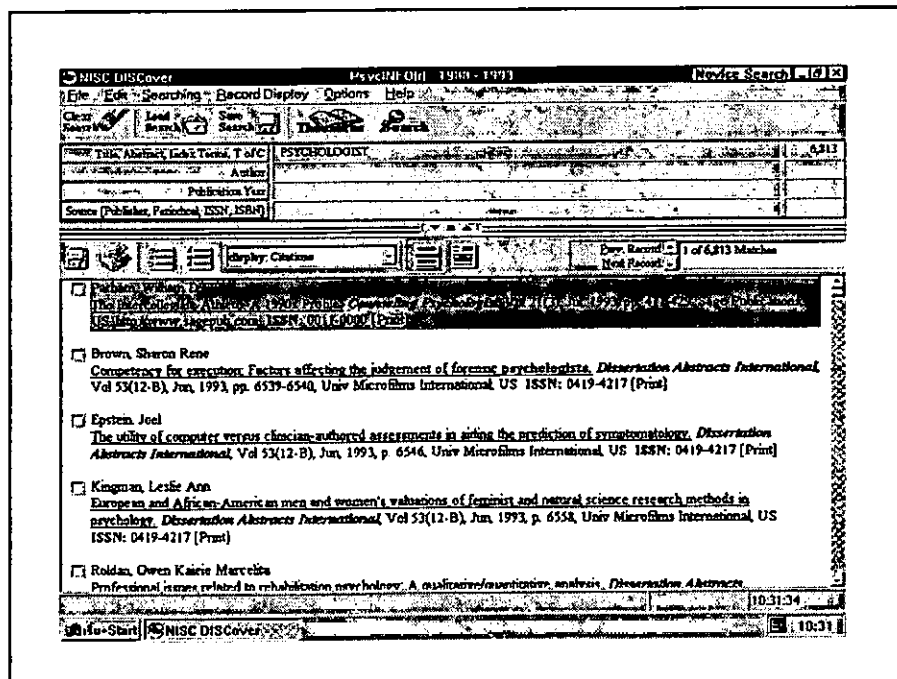
นิสิตสามารถขอใช้บริการได้ที่สำนักหอสมุดกลาง โดยติดต่อบรรณารักษ์ฝ่ายส่งเสริมผู้ใช้ นิสิตสามารถสืบค้นได้ด้วยตนเอง หรือให้บรรณารักษ์สืบค้นให้ หรือสืบค้นร่วมกับบรรณารักษ์

วิธีการสืบค้นสามารถเลือกสืบค้นได้จากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีพิมพ์ สารสังเขป

ผลการสืบค้นที่ได้จะแสดงรายการบรรณานุกรมพร้อมสารสังเขป

ภาพประกอบ 15 หน้าจอการเข้าถึงฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปซีดีรอม

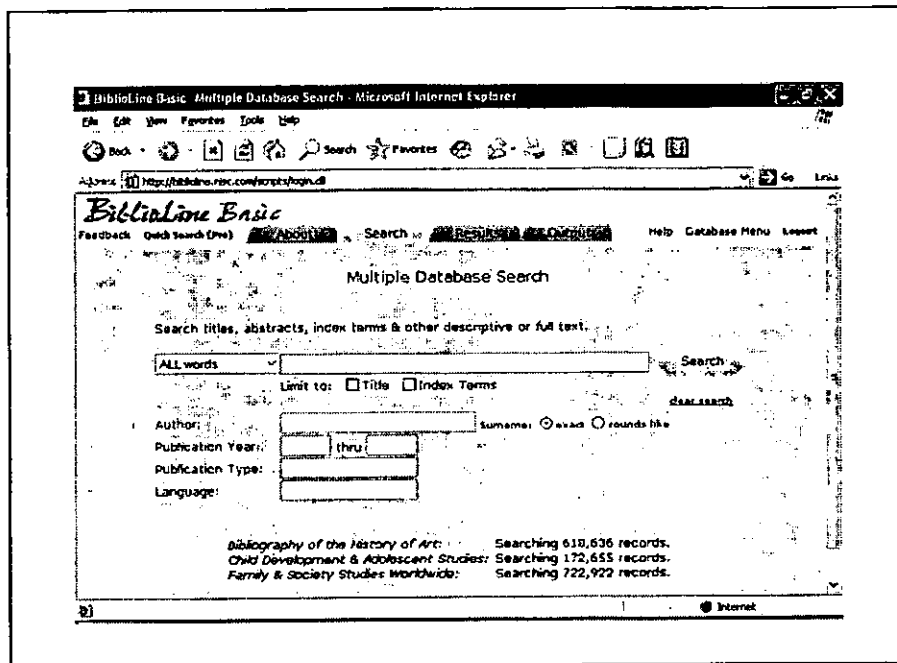
ภาพประกอบ 16 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปซีดีรอม

การพิมพ์ผลสามารถพิมพ์ผลได้ทางเครื่องพิมพ์ หรือบันทึกผลลงแผ่นบันทึก

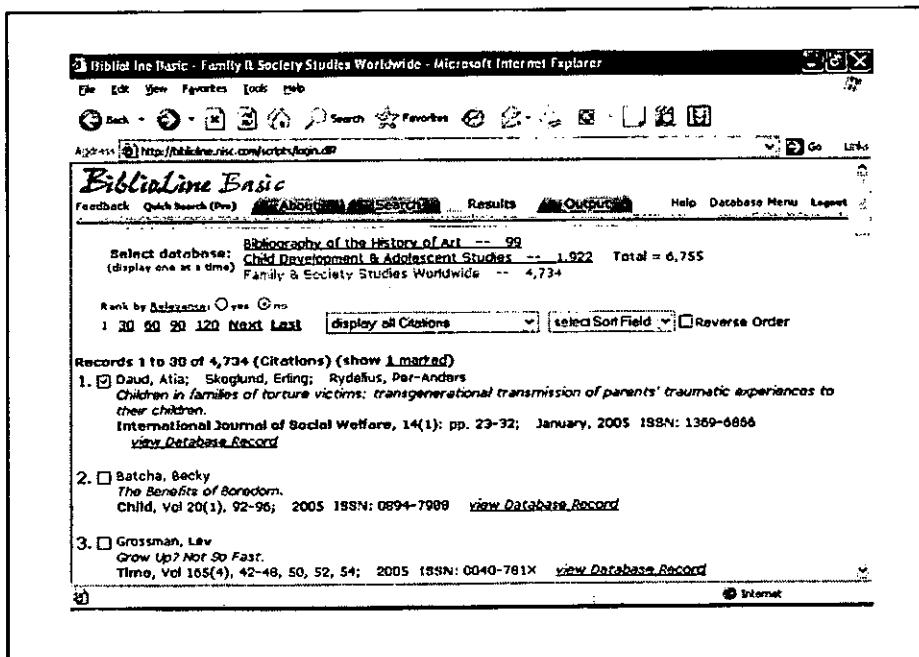
Title: The Intercollegiate Athlete: A 1990s Profile.
Author: Parham, William D.
Author Affiliation: Parham, William D., University of California, Los Angeles, CA, US
Correspondence Address: Parham, William D., Student Psychological Services, University of California, 4223 Math Sciences Building, Los Angeles, US, 90024-1556.
Citation: Counseling Psychologist, Vol 21(3), Jul, 1993, pp. 411-429, Sage Publications, US, <http://www.sagepub.com> ISSN: 0011-0000 [Print]
URL: <http://www.sagepub.com>
No. of References: 68 references present, 68 references displayed
Abstract:
 This article will discuss some of the special challenges that confront the 1990s intercollegiate student-athlete. These challenges include learning to balance academic and athletic pursuits, adapting to some isolation from social and more "mainstream" activities, managing success or its lack, attending to physical health and injury challenges, satisfying multiple relationships, and terminating an athletic career. Ways in which student-athletes respond differentially to these challenges, which are over and above those that non-student-athletes face, are highlighted. Finally, suggestions are offered for how counseling psychologists can lend their expertise and talents in helping student-athletes to enrich their overall collegiate experience. (PsycINFO Database Record (c) 2003 APA, all rights reserved)
Key Concepts:
 intercollegiate athlete; challenges; balancing academic & athletic pursuits; adapting to social isolation; managing success; physical health; multiple relationships, career termination
Index Terms, Major:
 Athletic Participation; College Athletes; Occupational Guidance; Psychological Stress
Index Terms, Minor:
 Academic Achievement; Career Change; Coping Behavior; Counseling Psychologists; Distress; Health; Interpersonal Interaction; Occupational Success; Risk Factors; Social Isolation
Classification:
 3310 - Psychotherapy & Psychotherapeutic Counseling
Language: English
Population: Human
Location: US; USA; United States
Age Group: Adulthood [18 yrs & older]
Publication Type: Peer Reviewed Journal
Format/Content Type: Journal Article
Format Availability: Electronic; Print
Format Covered: Print
Release Date: 20031110
References:
 Almond, E. (1990, January). Colleges play numbers games with athletes. *Los Angeles Times*, pp.C, C7

ภาพประกอบ 17 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปซีดีรอม

การสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปออนไลน์
 นิสิตสามารถเข้าถึงได้จากโฮมเพจของสำนักหอสมุดกลาง โดยเลือก Online Searching และเลือก BiblioLine (แต่ในขณะนี้ได้ยกเลิกไปแล้ว นิสิตไม่สามารถสืบค้นได้จากช่องทางนี้)
 วิธีการสืบค้นสามารถเลือกสืบค้นได้จาก All Word, Author, Publication Year, Publication Type และ Language

ภาพประกอบ 18 หน้าจอการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปออนไลน์

ภาพประกอบ 19 หน้าจอแสดงผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปออนไลน์

การสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปสิ่งพิมพ์

นิสิตสามารถเข้าถึงรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ได้ด้วยการสืบค้นตัวเล่มจากแหล่งที่จัดเก็บและให้บริการ และวิธีการในการเข้าถึงบางชื่อเรื่องจะมีรายการบรรณานุกรมที่ช่วยนิสิตในการค้นหา และเมื่อพบข้อมูลหรือเรื่องที่ต้องการจะมีรายการโยงไปสู่ข้อมูลที่ต้องการในส่วนต้นของเล่ม บางชื่อเรื่องไม่มีรายการบรรณานุกรมที่ช่วยเล่ม การจัดเรียงในเล่มจะจัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนบทความ ชื่อหัวเรื่อง ชื่อวารสาร และภายใต้ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนบทความจะมีหมายเลข หรือรหัสกำกับเอกสารเพื่อความสะดวกในการขอสงวนสำเนาเอกสารฉบับเต็มจากผู้ที่ได้รับผิดชอบ

ผลการค้นที่ได้จะมีรายละเอียดของหนังสือ เช่น ชื่อผู้เขียน บทความ ชื่อเรื่อง พร้อมสาระสังเขป

2628. Koopmans, Gerrit T.; Meeuwesen, Ludwein; Huysse, Frits J.; Meiland, Franka J. M. et al. (Erasmus U, Dept of Health Care Policy & Management, Rotterdam, Netherlands) Effects of psychiatric consultation on medical consumption in medical outpatients with abdominal pain. *Psychosomatics*, 1995(Jul-Aug), Vol 36(4), 387-399. —Tested the hypothesis that a protocol of cooperation and communication between internist and GP, sustained with psychiatric consultation, would reduce medical consumption in a group of medical outpatients with abdominal pain ($N = 106$). 49 Ss participated in an intervention consisting of 2 telephone contacts between the Ss' internist and GP to verify biopsychosocial data and to design an action program for each S. A reduction in medical consumption could not be demonstrated: the number of diagnostic procedures was more or less the same in both groups (or even more in the intervention group initiated by the GP). In addition, the number of medical prescriptions was not reduced and no significant differences were found for the number of visits to specialists, paramedics, and non-traditional providers. A great variation in protocol adherence was found, however, partly related to the severity of the psychological problems.

2629. Landsberg, Gerald & Rock, Marjorie. (New York U, School of Social Work) County-state collaboration: County directors' perceptions of the New York State intensive case management program. *Administration & Policy in Mental Health*, 1995(May), Vol 22(5), 483-495. —Two surveys of county mental health directors in New York measured state-county collaboration and its impact on a new intensive case management (ICM) program over 2.5 yrs. The program was evaluated as being successful in 3 key areas: ICM planning, staff recruitment and retention, and developing and maintaining ICM organizational reporting structures. The program was rated as less successful in 3 other areas: administering wrap-around funds, developing and maintaining a "no reject" policy, and maintaining ICM training programs. Collaborative activities in planning and implementation at the local level are seen as the key to the program's success.

2630. Leachman, Barbara A. & Korman, Joan P. (Massachu-

ภาพประกอบ 20 ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูล PsycINFO ในรูปสิ่งพิมพ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่างประเทศพบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ซิลเวอร์ (Silver. 1988 : 61-66) สำนวความนิยมในการใช้บริการซีดีรอมของห้องสมุด มหาวิทยาลัย Hahnemann เมืองฟิลาเดลเฟีย ซึ่งจัดบริการฐานข้อมูลซีดีรอม PsycLIT, MEDLINE, Permuterm Subject Index (PSI) และ ฐานข้อมูล Science Citation Index (SCI) ผลการสำรวพบว่า ผู้ใช้บริการนิยมใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม PsycLIT และ MEDLINE มากที่สุด รองลงมาคือ ฐานข้อมูล Science Citation Index ผู้ใช้ที่เคยค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์มาแล้วจะใช้บริการซีดีรอมมากกว่าผู้ใช้กลุ่มอื่น ๆ และ ผู้ใช้บริการเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากฐานข้อมูลซีดีรอมมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการค้นมากถึงร้อยละ 91

บีแลงเจอร์ และ ฮอฟแมน (Belanger & Hoffman. 1990 : 153-162) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม โดยศึกษาจากฐานข้อมูล ERIC ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และสถานภาพของนักศึกษา และศึกษาเฉพาะนักศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เท่านั้น สมมติฐานในการวิจัยคือ ความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างความถี่ในการใช้ฐานข้อมูล ERIC กับเพศของนักศึกษา อายุของนักศึกษา ประสบการณ์และความคุ้นเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์ และระดับการศึกษาของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยคอนคอร์ดีย (Concordia University) 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีประกาศนียบัตร นักศึกษาระดับอนุปริญญาและระดับบัณฑิตศึกษา นักศึกษาปริญญาเอก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม ERIC วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ ผลการวิจัย พบว่ามีนัยสำคัญระหว่างความถี่ในการใช้ฐานข้อมูล ERIC และความคุ้นเคยกับคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้ ส่วนระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ฐานข้อมูล

ชูลส์ และ ซาลอมอน (Schultz & Salomon. 1990 : 56-57) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ใช้ที่มีต่อซีดีรอม การวิจัยนี้เพื่อสำรวความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ซีดีรอม ความยากในการใช้ซีดีรอม และความช่วยเหลือในการใช้ซีดีรอม รวมถึงการทราบถึงประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีต่อการยอมรับซีดีรอมหรือไม่ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน ประกอบด้วยนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจ จำนวน 25 คน สาขาจิตวิทยา จำนวน 9 คน และนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 8 คน โดยได้แบ่งกลุ่มผู้ใช้ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อใช้ฐานข้อมูล ERIC กลุ่มนักศึกษาในสาขาวิชาจิตวิทยาเพื่อใช้ฐานข้อมูล PsycLit และอีก 2 กลุ่มเป็นกลุ่มนักศึกษสาขาวิชาธุรกิจเพื่อใช้ฐานข้อมูล Business Periodical Index ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากมีความพึงพอใจกับการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอม นักศึกษาร้อยละ 83 รู้สึกว่าการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมช่วยประหยัดเวลา ร้อยละ 64 ของนักศึกษาพบว่า การสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมเป็นเรื่องง่าย นักศึกษาร้อยละ 36 พบว่า คำแนะนำในการใช้ซีดีรอมก่อนการสืบค้นเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น ส่วนนักศึกษาจำนวนร้อยละ 39 ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์ในขณะที่กำลังสืบค้น นักศึกษาร้อยละ 85 ชื่นชอบการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมมากกว่าการสืบค้นสารสนเทศในรูปแบบสิ่งพิมพ์ อย่างไรก็ตาม 2 ใน 3 ของนักศึกษาไม่ต้องการให้ยกเลิกการบอกรับฐานข้อมูลในรูปแบบสิ่งพิมพ์

สเนลสัน (Snelson. 1993 : Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศด้วยวิธีการเข้าถึงจากระยะไกล และการสืบค้นจากบัตรรายการออนไลน์ภายในห้องสมุด เพื่อศึกษาวิธีการเข้าถึงที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ โดยศึกษาจากผู้ที่ใช้สืบค้นจากบัตรรายการ

ออนไลน์ โดยจำแนกตามวิธีการเข้าถึง คือ การสืบค้นจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งภายในห้องสมุด หรือ สืบค้นจากระยะไกลเข้าสู่เครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย การสำรวจออนไลน์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จำนวนประชากร การรับรู้เรื่องแหล่งทรัพยากร ช่องทางที่ใช้ในการเข้าถึง การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ และความพึงพอใจในการสืบค้น ผลการวิจัยพบว่า จากการเปรียบเทียบการสืบค้นสารสนเทศโดยการสืบค้น จากเครื่องคอมพิวเตอร์ภายในห้องสมุด หรือการสืบค้นจากระยะไกลกับวิธีการสืบค้นแบบดั้งเดิม พบว่าไม่พบ ความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศที่ผู้ใช้เข้าถึง ความพึงพอใจในการสืบค้น การรับรู้ในเรื่องการเข้าถึงของ ผู้ใช้ทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการเข้าถึงสารสนเทศเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยภายในประเทศพบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้และปัญหาใน การใช้ฐานข้อมูลดังนี้

มาลี ล้ำสกุล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของผู้ใช้บริการซีดีรอมและสิ่งพิมพ์ใน งานบริการสารสนเทศ เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของการเลือกใช้และความพึงพอใจในการใช้ซีดีรอมและสิ่งพิมพ์ ของผู้ใช้บริการค้นคว้าในห้องสมุดมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ที่ให้บริการทั้งสิ่งพิมพ์และซีดีรอม 3 ฐานข้อมูล คือ ERIC DAO และ MEDLINE ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการค้นคว้าข้อมูลทั้ง 3 ฐานข้อมูล ส่วนใหญ่เป็น นักศึกษาระดับปริญญาโทที่มาใช้บริการค้นคว้าเพื่อการรวบรวมข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ จำนวนผู้ใช้บริการที่ เคยค้นข้อมูลจากซีดีรอมแล้วต้องการค้นข้อมูลจากตัวเล่มเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งมากกว่าจำนวนผู้ใช้บริการที่ ค้นจากสิ่งพิมพ์แล้วต้องการค้นข้อมูลจากซีดีรอม ซึ่งเหตุผลของผู้ที่เคยค้นจากสิ่งพิมพ์แล้วแต่มาค้นเพิ่มจาก ซีดีรอมนั้น เพราะข้อมูลที่ได้จากสิ่งพิมพ์ไม่เพียงพอกับความต้องการ การใช้บริการส่วนใหญ่นั้นจะให้ เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดเป็นผู้ค้นหา โดยส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการได้ร่วมค้นข้อมูลด้วยเพื่อร่วมกำหนดคำค้นและ คัดเลือกรายการหัวข้อที่ต้องการ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ยังต้องการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ พึงพอใจต่อผลการค้นจากสิ่งพิมพ์มากกว่าผลการค้นจากฐานข้อมูลซีดีรอม

เปี่ยมสุข ทุงกาวิ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซีดีรอมใน ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพื่อศึกษาการใช้และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสืบค้นสารสนเทศด้วยซีดีรอม และสภาพปัญหาในการใช้บริการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการกลุ่มใหญ่คือ นักศึกษาระดับปริญญาโทที่มาใช้ บริการเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย ฐานข้อมูลที่มีผู้ใช้มากที่สุด ได้แก่ MEDLINE, ERIC และ DAO ผู้ใช้ บริการส่วนใหญ่พึงพอใจในการใช้บริการสืบค้นสารสนเทศในระดับมาก รวมทั้งพึงพอใจจะใช้บริการซีดีรอม มากกว่าการค้นข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ แต่เห็นด้วยในระดับน้อยหากห้องสมุดจะเลิกซื้อสิ่งพิมพ์ โดยทั่วไปแล้วผู้ใช้ ไม่มีปัญหาในการใช้บริการ แต่ประสบปัญหาในการติดตามเอกสารฉบับสมบูรณ์จากแหล่งข้อมูลทั้งในประเทศ และต่างประเทศในระดับปานกลาง

รัชนิกร อินเล็ก (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้บริการฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมที่ หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อศึกษาสภาพของผู้รับบริการจากฐานข้อมูล สำเร็จรูปซีดีรอม สาขาวิชาที่ผู้ใช้ต้องการค้นหาฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม และวัตถุประสงค์ของการนำข้อมูลจาก การสืบค้นไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้มาขอรับบริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา สาขาวิชาที่มีผู้มา ขอรับ บริการมากที่สุดคือ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ รองลงมาคือ สาขาวิชาเทคโนโลยี สาขาวิชาที่ไม่มีผู้มาขอรับบริการ เป็นสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับวัตถุประสงค์การนำข้อมูลจากการค้นไปใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่นำไปทำรายงาน รองลงมาคือ การทำวิจัย

นิวัติ ทาเวียง (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อ บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลซีดีรอมของหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลซีดีรอมเพื่อการทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด ฐานข้อมูลที่มีผู้ใช้บริการมากที่สุด ได้แก่ ERIC, AGRICOLA และ NURSING & ALLIED HEALTH ตามลำดับ นักศึกษาพึงพอใจผลการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมในระดับปานกลาง เมื่อเกิดปัญหาในการสืบค้น นักศึกษาแก้ปัญหาโดยการถามบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุด และเมื่อนักศึกษาต้องการค้นสารสนเทศในเรื่องอื่น ๆ นักศึกษาจะค้นจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมมากที่สุด และมีความเห็นว่าซีดีรอมมีประโยชน์ต่อการสืบค้นสารสนเทศในระดับมาก แต่ประสบปัญหาในการติดตามเอกสารฉบับสมบูรณ์ และสถานที่ที่จัดให้บริการไม่เหมาะสม ควรแยกเป็นห้องเฉพาะ นักศึกษามีความต้องการให้เพิ่ม บรรณารักษ์ที่ให้บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมโดยเฉพาะ

สายพิน วิไลรัตน์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซีดีรอมในฝ่าย หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อศึกษาการใช้ ความพึงพอใจ และปัญหาในการใช้บริการสืบค้นซีดีรอมของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลงฯ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มาจากคณะวิทยาศาสตร์ และนักศึกษาระดับปริญญาโทมาใช้บริการ เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลที่มีผู้ใช้บริการมากที่สุดคือ Science Citation Index ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่พึงพอใจในระดับมากต่อการใช้บริการซีดีรอมโดยทั่ว ๆ ไป ยกเว้นเรื่องเวลาที่เปิดให้บริการซึ่งพึงพอใจในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาในการใช้บริการซีดีรอมโดยทั่วไปที่ผู้ใช้ประสบปัญหาในระดับมากมีเพียงเรื่องเดียวคือ ห้องสมุดมักไม่มีเอกสารตามที่ระบุไว้ในผลการค้น ส่วนปัญหาในการติดตามเอกสารจากในและต่างประเทศ ผู้ใช้บริการประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับเวลาที่ต้องรอรับเอกสาร นอกจากนี้ผู้ใช้บริการยังชอบใช้บริการค้นข้อมูลด้วยซีดีรอมมากกว่าการค้นข้อมูลด้วยตัวเองจากสิ่งพิมพ์ แต่เห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ห้องสมุดควรเลิกซื้อสิ่งพิมพ์หากมีข้อมูลจากแผ่นซีดีรอมให้บริการอยู่แล้ว

นิวัติ ทาเวียง (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูล สำเร็จรูปซีดีรอมของหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านอัตราความสำเร็จและความล้มเหลว และ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จและความล้มเหลว ตลอดจนความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของ ผู้ใช้เกี่ยวกับบริการสืบค้นฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม โดยศึกษากับกลุ่มผู้มาใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลใน หอสมุดกลาง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูล สำเร็จรูปซีดีรอมส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาร้อยละ 86.1 โดยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมา เป็นนักศึกษาปริญญาโท ส่วนอาจารย์ นักวิจัย/นักวิชาการ และสถานภาพอื่น ๆ จำนวนไม่มากนักคือ ไม่เกิน ร้อยละ 6.5 ผู้ใช้ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.1 มีประสบการณ์ในการสืบค้นฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมมาก่อน โดยมี ประสบการณ์มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป วัตถุประสงค์ของการใช้ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมคือ เพื่อทำรายงาน ประกอบการเรียน หรือภาคินพนธ์มากที่สุด วิธีการสืบค้นที่ใช้มากที่สุดคือ ใช้คำสำคัญ ผู้ใช้ส่วนใหญ่ได้รับ ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการหรือเกี่ยวข้องในอัตราร้อยละ 00.01 - 20.00 โดยเฉลี่ยแล้วผู้ใช้พึงพอใจต่อ ผลการสืบค้นในระดับปานกลาง ปัญหาที่ผู้ใช้ประสบมากที่สุดคือ การไม่เข้าใจการตัดปลายคำ (Truncation) ร้อยละ 26.2 และผู้ใช้เสนอแนะให้ห้องสมุดจัดบริการแนะนำการใช้มากที่สุดถึงร้อยละ 42.1

ขวัญใจ ชื่นชอบ และ พิษขุดา ศรีอนันต์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจและปัญหา ในการใช้ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ปัญหาของผู้ใช้บริการ รวมถึงเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจและปัญหา

ของผู้ให้บริการ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 68.89 ผู้ใช้จำนวนมากที่สุดมีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 32.91 ใช้ฐานข้อมูล ERIC ร้อยละ 41.61 และใช้บริการเพียงครั้งเดียว ร้อยละ 35.55 โดยส่วนใหญ่มาใช้ด้วยตนเอง ร้อยละ 92.22 ส่วนความพึงพอใจของผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้ ผู้ให้บริการ ลักษณะการให้บริการ การให้บริการอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการสืบค้นข้อมูล รูปแบบของข้อมูลที่ได้รับ อาคารสถานที่ และค่าใช้จ่ายบริการอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ใช้ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ อาคารสถานที่ ข้อมูลที่สืบค้นได้ ผู้ให้บริการ การให้บริการ และระดับปานกลาง ได้แก่ ค่าใช้บริการ สรุปผลความพึงพอใจและปัญหาของอาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษาระดับปริญญาโทในการใช้ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม โดยรวม พบว่า ผู้ให้บริการมีความรู้เรื่องฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม ให้บริการด้วยท่าทีเต็มใจ และผลการสืบค้นที่ได้รับมีจำนวนรายการที่ค้นได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการ สามารถสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมได้รวดเร็ว สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมได้ตรงตามเรื่องที่ต้องการ ความทันสมัยของฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม แบบฟอร์มที่ใช้ในการขอรับบริการ ลักษณะการให้บริการ ผู้ให้บริการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ อำนวยความสะดวกในการใช้บริการ

จิติกัญญา สุมณ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม MEDLINE ของนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระดับปริญญาเอก ปริญญาโท ประกาศนียบัตรชั้นสูง และนิสิตปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 3 ถึงชั้นปีที่ 6 ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ วิธีการและกลวิธีการสืบค้น ความพึงพอใจ ผลลัพธ์ และปัญหาจากการสืบค้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้ MEDLINE เพื่อทำวิจัยและ/หรือทำวิทยานิพนธ์ ทำรายงาน สำหรับในเรื่องความถี่ในการใช้พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาใช้ทุกเดือน ส่วนนิสิตปริญญาตรีใช้เมื่ออาจารย์กำหนดให้ไปสืบค้น หรือเมื่อมีรายงานต้องทำ และมีความพึงพอใจที่จะค้นด้วยตนเองมากกว่าให้เจ้าหน้าที่ค้นให้

ประกายดาว ศรีโมรา (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมในห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อศึกษาสภาพการใช้ และวิธีการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมด้วยตนเองของผู้ใช้บริการในห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ ความต้องการ ปัญหา และข้อเสนอแนะในการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมของผู้ใช้บริการในห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน โดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ทางสถิติด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอมส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโททางด้านสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูล ซีดีรอมเพื่อการทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ในการจัดอันดับการใช้ฐานข้อมูลพบมีการใช้ฐานข้อมูลอันดับที่ 1 คือ AGRICOLA อันดับที่ 2 คือ Life Sciences อันดับที่ 3 คือ วิทยานิพนธ์ไทย ผู้ใช้โดยมากใช้ค่าสำคัญในการสืบค้น ส่วนเทคนิคที่ใช้รองลงมาคือ การใช้คำเชื่อม การจำกัดการสืบค้น ส่วนคำตัดมีการใช้น้อยมาก ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการให้คำแนะนำช่วยเหลือของบรรณารักษ์ในการใช้ฐานข้อมูล และมนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ รองลงมาคือในเรื่องผลการสืบค้น อุปกรณ์และการให้บริการ แต่มีความพึงพอใจน้อยต่อค่าใช้จ่ายในการบันทึกผลการค้นลงแผ่นบันทึก ปัญหาในการสืบค้นพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการสืบค้นลงกระดาษ โดยเห็นว่ามีราคาแพง รองลงมาคือ เรื่องไม่เข้าใจรหัส หรือชื่อย่อของข้อมูลที่ค้นได้ วิธีการจำกัดเขตข้อมูล การใช้คำตัด และไม่ทราบขอบเขตเนื้อหาของฐานข้อมูลแต่ละฐาน ผู้ใช้ให้ข้อเสนอแนะว่าห้องสมุดควรให้

บริการฐานข้อมูลที่ทันสมัยกว่านี้ ควรลดค่าบริการสำหรับการพิมพ์ผลและทำสำเนาลงแผ่นดิสก์เกิด และควรมีค่าอธิบายการใช้อยู่ใกล้กับเครื่อง และให้บริการข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม

ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การใช้งานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับเป็นสมาชิกโดยสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการใช้ ความพึงพอใจ ปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์/นักวิจัย และบรรณารักษ์ในการใช้งานข้อมูลออนไลน์จำนวน 8 รายชื่อที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่บอกรับเป็นสมาชิก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งส่งไปยังนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์/นักวิจัย และบรรณารักษ์จำนวน 650 คนที่เคยใช้งานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดบอกรับ กลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายและการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและอาจารย์/นักวิจัยสังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี นักศึกษาเป็นกลุ่มที่ใช้งานข้อมูลออนไลน์มากที่สุด วัตถุประสงค์ในการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาส่วนใหญ่คือเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์และรายงาน ส่วนอาจารย์/นักวิจัยใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอนและการวิจัย โดยผู้ใช้ส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่คณะ/ภาควิชา และสืบค้นในช่วงเวลา 02.00 น.–18.00 น. มากที่สุด โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงในการสืบค้นแต่ละเรื่อง และส่วนใหญ่เข้าไปสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านทางโฮมเพจของสำนักหอสมุด และเรียนรู้วิธีการสืบค้นด้วยตนเอง ฐานข้อมูลที่ใช้ส่วนใหญ่เคยใช้มากที่สุดคือ ScienceDirect ผู้ใช้กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเข้าใช้งานดังกล่าวมากที่สุด ส่วนผู้ใช้กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เข้าใช้งาน Academic Research Library มากที่สุด ทั้งนี้ส่วนใหญ่ต้องการข้อมูลในลักษณะเอกสารฉบับเต็ม ในด้านความพึงพอใจต่อการใช้งานข้อมูลนั้นพบว่า ส่วนใหญ่พอใจในระดับมากต่อผลการสืบค้นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และข้อมูลทันสมัยเชื่อถือได้ ส่วนปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่พบในระดับมากคือ ปัญหาการดึงข้อมูลที่เป็นไปอย่างล่าช้า ดังนั้นจึงต้องการให้สำนักหอสมุดเพิ่มความเร็วในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมากที่สุด รวมทั้งต้องการให้เพิ่มการบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ที่เป็นเอกสารฉบับเต็มให้คณะ/ห้องสมุดสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อบทความ และต้องการให้สำนักหอสมุดต่ออายุการบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นความต้องการในระดับมาก

เสาวนีย์ ศิริบำรุงสุข (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การใช้งานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ScienceDirect ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการใช้ ความพึงพอใจ ปัญหา ความต้องการ รวมทั้งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ScienceDirect เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งส่งไปยังนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ที่เคยใช้งานข้อมูลดังกล่าว ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาและอาจารย์สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นกลุ่มที่ใช้งานข้อมูลดังกล่าวมากที่สุด อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้งานข้อมูลเพื่อการสืบค้นข้อมูลสำหรับงานวิจัย นักศึกษาใช้งานข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์และทำรายงาน ส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูลที่คณะ/ภาควิชา และเรียนรู้การสืบค้นด้วยตนเอง ใช้เวลาในการสืบค้นโดยเฉลี่ยมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อครั้ง ช่วงเวลา 16.00–22.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้งานข้อมูลมากที่สุด นักศึกษาและอาจารย์พึงพอใจบริการฐานข้อมูลในเรื่องความทันสมัยของข้อมูล การเข้าถึงระยะไกล และการสืบค้นได้ตลอด 24 ชั่วโมง ส่วนปัญหาที่พบคือ การดาวน์โหลดข้อมูลได้ช้าเป็นปัญหาในระดับมาก นักศึกษาและอาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดบอกรับฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์

จากงานวิจัยต่าง ๆ ในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการสำรวจการใช้ ความคิดเห็นของผู้ใช้ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักศึกษา สำหรับผลการวิจัยที่ได้นั้น ในด้านการใช้ พบว่า ผู้ใช้ที่เคยค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์มาแล้วจะใช้บริการซีดีรอมมากกว่าผู้ที่ไม่เคยใช้ ข้อมูลที่สืบค้นได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการ และผู้ใช้ชอบการสืบค้นจากซีดีรอมมากกว่าการสืบค้นจากสิ่งพิมพ์ ในด้านความพึงพอใจ พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจในเรื่องของการประหยัดเวลา สืบค้นง่าย แต่ไม่ต้องการให้ยกเลิกสารสนเทศในรูปแบบสิ่งพิมพ์

จากการศึกษาในงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการสำรวจการใช้ ความพึงพอใจ ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้ฐานข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักศึกษา อาจารย์/นักวิจัย สำหรับผลการวิจัยที่ได้นั้น ในด้านการใช้ พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นเพื่อประกอบการทำวิจัย/วิทยานิพนธ์ วิธีการสืบค้นที่ใช้คือ ใช้คำสำคัญ ในด้านความพึงพอใจ พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่พึงพอใจต่อผลการสืบค้นที่ได้ ข้อมูลที่ได้ทันสมัยเชื่อถือได้ การสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้จากระยะไกล และการสืบค้นได้ตลอด 24 ชั่วโมง ในด้านปัญหา พบว่า ผู้ใช้มีปัญหาในเรื่องการติดตามเอกสารฉบับสมบูรณ์ ความล่าช้าในการดึงข้อมูล และค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ผลการสืบค้นด้วยกระดาษมีราคาแพง ในด้านความต้องการพบว่า ผู้ใช้ต้องการให้เพิ่มบรรณารักษ์ที่ให้บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลซีดีรอม โดยเฉพาะต้องการให้สำนักหอสมุดหรือห้องสมุดเพิ่มความเร็วในการใช้อินเทอร์เน็ต ต้องการให้คณะ / ห้องสมุดสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อบทความ และต้องการให้เพิ่มการบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ในลักษณะเอกสารฉบับเต็ม ในด้านข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้ใช้เสนอแนะว่าห้องสมุดควรให้บริการฐานข้อมูลที่ทันสมัย ควรลดค่าบริการสำหรับการพิมพ์และการทำสำเนาลงแผ่นบันทึก ให้ห้องสมุดจัดบริการแนะนำการใช้ฐานข้อมูล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ภาคปกติ และภาคพิเศษ จำนวน 554 คน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กองบริการการศึกษา. 2547) จำแนกได้ตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพ และวิชาเอก

วิชาเอก	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2		จำนวนนิสิต (N)
	ภาคปกติ	ภาคพิเศษ	
จิตวิทยาการแนะแนว	10	51	61
จิตวิทยาการศึกษา	20	45	65
จิตวิทยาพัฒนาการ	14	26	40
การบริหารการศึกษา	11	81	92
การประถมศึกษา	6	14	20
การศึกษาปฐมวัย	6	31	37
การวัดผลการศึกษา	12	27	39
การศึกษาผู้ใหญ่	4	11	15
การอุดมศึกษา	11	-	11
เทคโนโลยีการศึกษา	14	88	102
การวิจัยและสถิติทางการศึกษา	20	52	72
รวม	128	426	554

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์จากจำนวนประชากรทั้งหมด 554 คน ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 226 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นตามลักษณะสถานภาพ และวิชาเอก ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรวม 236 คน จำแนกได้ตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ และวิชาเอก

วิชาเอก	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2		จำนวนนิสิต (N)
	ภาคปกติ	ภาคพิเศษ	
จิตวิทยาการแนะแนว	5	21	26
จิตวิทยาการศึกษา	9	19	28
จิตวิทยาพัฒนาการ	6	11	17
การบริหารการศึกษา	5	34	39
การประถมศึกษา	3	6	9
การศึกษาปฐมวัย	3	13	16
การวัดผลการศึกษา	5	12	17
การศึกษาผู้ใหญ่	2	5	7
การอุดมศึกษา	5	-	5
เทคโนโลยีการศึกษา	6	36	42
การวิจัยและสถิติทางการศึกษา	8	22	30
รวม	57	179	236

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามเพื่อศึกษาการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูล การใช้ฐานข้อมูลต่าง ๆ เช่น ERIC DAO และ PsycINFO เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม
2. สัมภาษณ์นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ถึงการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO และปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำข้อมูลในข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมการใช้ฐานข้อมูล และปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ ความเหมาะสมของสำนวนภาษา และความชัดเจนของเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอลงชื่อจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ในการแจกแบบสอบถามให้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างตามห้องเรียน อาคารเรียนประจำแต่ละวิชาเอก และที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้ได้ตามสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิชาเอก พร้อมทั้งแจ้งความประสงค์และขอความร่วมมือจากนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละวิชาเอก เพื่อตอบแบบสอบถาม โดยขอความสมัครใจในการทำแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถทำแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายในวันที่แจก หรือสามารถนำแบบสอบถามกลับไปทำภายหลัง เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำมาใส่ในกล่องรับแบบสอบถามที่ตั้งไว้บริเวณเคาน์เตอร์รับฝากของชั้นล่างของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 17 กันยายน ถึง วันที่ 20 ธันวาคม 2548 ได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น 236 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม มาจัดกระทำตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมาจัดกระทำ ดังนี้

1.1 แจกแจงความถี่และหาอัตราส่วนร้อยละ จำแนกตามสถานภาพ เพศ วิชาเอก ระยะเวลาที่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด

1.2 จัดกระทำข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

1.2.1 แจกแจงความถี่และหาอัตราส่วนร้อยละ

1.2.2 กำหนดคะแนนให้กับวิธีการเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อนำค่าคะแนนไป

ประเมินระดับประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าคะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

- ศึกษาในชั้นเรียนตามหลักสูตรของสถาบัน ให้คะแนนเท่ากับ 1
- ศึกษาอบรมระยะสั้นตามที่หน่วยงานจัดขึ้น ให้คะแนนเท่ากับ 1
- ศึกษาในชั้นเรียนที่จัดโดยเอกชน ให้คะแนนเท่ากับ 1
- ศึกษาด้วยตนเอง ให้คะแนนเท่ากับ 1

เนื่องจากการเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ดังนั้น

ค่านำหนักคะแนนรวมสูงสุด เป็น 4 คะแนน

1.2.3 ความถี่และการใช้คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมต่าง ๆ โดยกำหนดค่าคะแนนรวมแต่ละข้อ ดังนี้

- กิจกรรมบันเทิง เช่น เล่นเกม ชมภาพยนตร์/ฟังเพลง ให้คะแนนเท่ากับ 1
- การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ ให้คะแนนเท่ากับ 2
- กิจกรรมการสื่อสาร เช่น การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์
การสนทนาทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้คะแนนเท่ากับ 2
- ค้นหาสารสนเทศจากซีดีรอมที่มีเนื้อหาวิชาการ ให้คะแนนเท่ากับ 2
- ค้นหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต ให้คะแนนเท่ากับ 3
- การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ ให้คะแนนเท่ากับ 3
- การใช้โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูล ให้คะแนนเท่ากับ 4
- การใช้โปรแกรมประเภทกราฟิก ให้คะแนนเท่ากับ 4

หาค่าคะแนนความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

- ใช้มากกว่า 5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ให้คะแนนเท่ากับ 4
- ใช้ 3-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ให้คะแนนเท่ากับ 3
- ใช้น้อยกว่า 3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ให้คะแนนเท่ากับ 2
- ใช้เดือนละครั้ง ให้คะแนนเท่ากับ 1
- ไม่เคยใช้เลย ให้คะแนนเท่ากับ 0

นำค่าคะแนนความถี่ และการใช้คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมต่าง ๆ คูณกันเพื่อนำมาหาค่าคะแนนรวม ซึ่งได้คะแนนรวมสูงสุดเป็น 84 คะแนน

นำคะแนนในทุกข้อ 1.1.2 และ 1.1.3 มารวมกันได้คะแนนรวมสูงสุดเป็น 88 คะแนน จากนั้นนำมาจัดเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนรวมระหว่าง 60-88 คะแนน หมายความว่า มีประสบการณ์ในระดับมาก

คะแนนรวมระหว่าง 30-59 คะแนน หมายความว่า มีประสบการณ์ในระดับปานกลาง

คะแนนรวมระหว่าง 1-29 คะแนน หมายความว่า มีประสบการณ์ในระดับน้อย

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มาแจกแจงความถี่ หาอัตราส่วนร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและนำมาแปลผลตามค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ประเมินค่า ดังนี้

มากที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ	5
มาก	ค่าคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ค่าคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ค่าคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ	1

และแปลผลค่าเฉลี่ยโดยอิงเกณฑ์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับการใช้ / วิธีการสืบค้น และรูปแบบความต้องการในการจัดฝึกอบรมมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับการใช้ / วิธีการสืบค้น และรูปแบบความต้องการในการจัดฝึกอบรมมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับการใช้ / วิธีการสืบค้น และรูปแบบความต้องการในการจัดฝึกอบรมปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับการใช้ / วิธีการสืบค้น และรูปแบบความต้องการในการจัดฝึกอบรมน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับการใช้ / วิธีการสืบค้น และรูปแบบความต้องการในการจัดฝึกอบรมน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาในการใช้บริการฐานข้อมูล ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและนำมาแปลผลตามค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ประเมินค่า ดังนี้

มากที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ	5
มาก	ค่าคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ค่าคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ค่าคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ	1

และแปลผลค่าเฉลี่ยโดยอิงเกณฑ์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาในการใช้บริการฐานข้อมูลมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาในการใช้บริการฐานข้อมูลมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาในการใช้บริการฐานข้อมูลปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาในการใช้บริการฐานข้อมูลน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาในการใช้บริการฐานข้อมูลน้อยที่สุด

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

4.1 ค่าร้อยละ

4.2 ค่าเฉลี่ย

4.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ SPSS/PC* (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนคน
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สถานภาพของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม
4. สภาพการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม
5. ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ลักษณะของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยรวม และจำแนกตามสถานภาพ เพศ และเขต

สถานภาพ	วิชาเอก*											รวม		
	นน	จิต	จิต	บพ	ปด	ปว	วพ	กญ	อช	ทน	วส			
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ		
ภาคปกติ														
ชาย	2	3.51	2	3.51	-	1	1.75	-	1	1.75	3	5.26	18	31.58
หญิง	3	5.26	7	12.28	4	7.02	3	5.26	3	5.26	2	3.51	5	8.77
รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	5	8.77	6	10.52
ภาคพิเศษ														
ชาย	10	5.59	7	3.91	4	2.23	24	13.41	2	1.12	1	0.56	6	3.35
หญิง	11	6.14	12	6.70	7	3.91	10	5.59	4	2.23	12	6.70	6	3.35
รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.14	34	19.00	6	3.35	13	7.26	12	6.70
ภาคปกติและภาคพิเศษ														
ชาย	12	5.08	9	3.81	6	2.54	26	11.02	2	0.85	2	0.85	8	3.39
หญิง	14	5.94	19	8.05	11	4.66	13	5.51	7	2.97	14	5.94	9	3.81
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.82	16	6.79	17	7.20

* อักษรย่อวิชาเอก

นน = จิตวิทยาการแนะแนว   จต = จิตวิทยาการศึกษา   จด = จิตวิทยาพัฒนาการ   บพ = การบริหารการศึกษา   ปด = การประถมศึกษา   ปว = การศึกษาปฐมวัย
 วพ = การวัดผลการศึกษา   กญ = การศึกษาผู้ใหญ่   อช = การอุดมศึกษา   ทน = เทคโนโลยีการศึกษา   วส = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่โดยรวมเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.75) และเมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาคปกติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.42) โดยมากเรียนวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 12.28) รองลงมาคือ วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 8.77) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย (ร้อยละ 3.51) และวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 3.51) ส่วนนิสิตภาคพิเศษที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.98) โดยมากเรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 10.61) รองลงมาคือ วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 9.50) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการประถมศึกษา (ร้อยละ 2.23) และวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 2.23)

2. การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม และจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	วิชาเอก*										รวม									
	นน	จิต	จิต	บพ	ปด	ปว	วม	กฏ	อช	ทน		วส								
ภาคปกติ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ								
ไม่เคยเรียน	1	1.75	1	1.75	-	-	-	-	1	1.75	1	1.75	-	-	-	4	7.02			
1-3 ปี	-	-	5	8.77	3	5.26	1	1.75	-	1	1.75	1	1.75	-	-	4	7.02			
4-6 ปี	1	1.75	2	3.51	2	3.51	2	3.51	3	5.26	1	1.75	-	-	4	7.02	21	36.84		
7-9 ปี	1	1.75	-	-	1	1.75	2	3.51	-	-	-	-	-	-	2	3.51	-	7	12.28	
10 ปี ขึ้นไป	2	3.51	1	1.75	-	-	-	-	1	1.75	1	1.75	-	-	-	-	-	7	12.28	
รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	3	5.26	2	3.51	5	8.77	6	10.53	57	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพ	วิชาเอก*													รวม													
	นม	จิต	จิต	บพ	ปต	ปว	กญ	อช	ทน	วส	รวม																
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ														
ภาคพิเศษ																											
ไม่เคยเรียน	3	1.67	2	1.12	-	4	2.23	1	0.56	3	1.67	3	1.67	4	2.23	4	2.23	3	1.67	-	-	5	2.79	2	1.12	27	15.09
1-3 ปี	8	4.47	5	2.79	2	1.12	3	1.67	1	0.56	4	2.23	5	2.79	1	0.56	-	-	5	2.79	9	5.03	43	24.02			
4-6 ปี	5	2.79	7	3.91	5	2.79	6	3.35	-	-	3	1.67	2	1.12	1	0.56	-	-	7	3.91	7	3.91	43	24.02			
7-9 ปี	3	1.67	3	1.67	3	1.67	13	7.26	-	-	1	0.56	1	0.56	-	-	-	-	10	5.59	3	1.67	37	20.67			
10 ปี ขึ้นไป	2	1.12	2	1.12	1	0.56	8	4.47	4	2.23	2	1.12	-	-	-	-	-	-	9	5.03	1	0.56	29	16.20			
รวม	21	11.72	19	10.61	11	6.14	34	18.98	6	3.35	13	7.25	12	6.70	5	2.79	-	-	36	20.11	22	12.29	179	100.00			
ภาคปกติและ																											
ภาคพิเศษ																											
ไม่เคยเรียน	4	1.69	3	1.27	-	-	4	1.69	1	0.42	3	1.27	4	1.69	4	1.69	1	0.42	5	2.12	2	0.85	31	13.14			
1-3 ปี	8	3.39	10	4.24	5	2.12	4	1.69	1	0.42	5	2.12	7	2.97	2	0.85	1	0.42	5	2.12	13	5.51	61	25.85			
4-6 ปี	6	2.54	9	3.81	7	2.97	8	3.39	3	1.27	4	1.69	3	1.27	1	0.42	1	0.42	11	4.66	11	4.66	64	27.12			
7-9 ปี	4	1.69	3	1.27	4	1.69	15	6.36	-	-	1	0.42	2	0.85	-	-	-	-	12	5.08	3	1.27	44	18.64			
10 ปี ขึ้นไป	4	1.69	3	1.27	1	0.42	8	3.39	4	1.69	3	1.27	1	0.42	-	-	2	0.85	9	3.81	1	0.42	36	15.25			
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00			

* อักษรย่อวิชาเอก

นม = จิตวิทยาการแนะแนว   จต = จิตวิทยาการศึกษา   จต = จิตวิทยาพัฒนาการ   บพ = การบริหารการศึกษา   ปต = การประถมศึกษา   ปว = การศึกษาปฐมวัย
 วม = การวัดผลการศึกษา   กญ = การศึกษาผู้ใหญ่   อช = การอุดมศึกษา   ทน = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา   วส = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

จากตาราง 4 แสดงว่านิสิตส่วนใหญ่ได้รวบรวมผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว 4-6 ปี (ร้อยละ 27.12) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว 4-6 ปี (ร้อยละ 31.58) รองลงมาคือ 1-3 ปี (ร้อยละ 36.84) รองลงมาคือ ไม่เคยผ่านการเรียน (ร้อยละ 7.02) ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว 1-3 ปี (ร้อยละ 24.02) และร้อยละ 7-9 ปี (ร้อยละ 20.67) และน้อยที่สุดคือ ไม่เคยผ่านการเรียน (ร้อยละ 15.09)

3. ประสิทธิภาพการใช้ออมพิวเตอร์ของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 5-6

ตาราง 5 การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	วิชาเอก*										รวม														
	นน	จศ	จต	บท	ปด	ปว	วผ	กญ	อช	ทน		วส													
ภาคปกติ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ													
มี	4	9	15.87	5	8.77	3	5.26	3	5.26	4	7.02	2	3.51	5	8.77	5	8.77	5	8.77	5	8.77	8	14.03	53	92.98
ไม่มี	1	1.75	-	1	1.75	-	-	-	-	1	1.75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.75	-	4	7.02
รวม	5	8.77	9	15.87	6	10.52	5	8.77	3	5.26	5	8.77	2	3.51	5	8.77	6	10.52	8	14.03	57	100.00			
ภาคพิเศษ	มี	18	10.05	16	8.94	10	5.59	31	17.32	5	2.79	11	6.14	12	6.70	5	2.79	-	-	32	17.88	22	12.29	162	90.50
ไม่มี	3	1.67	3	1.67	1	0.56	3	1.67	1	0.56	2	1.12	-	-	-	-	-	-	4	2.23	-	-	17	9.50	
รวม	21	11.72	19	10.61	11	6.15	34	18.99	6	3.35	13	7.26	12	6.70	5	2.79	-	-	36	20.11	22	12.29	179	100.00	

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานภาพ	วิชาเอก*											รวม												
	นน	จต	จต	บห	ปด	ปว	วม	กญ	อช	ทน	วส													
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ												
ภาคปกติและ																								
ภาคพิเศษ																								
มี	22	9.32	25	10.59	15	6.36	36	15.25	8	3.39	14	5.93	16	6.78	7	2.97	5	2.12	37	15.68	30	12.71	215	91.10
ไม่มี	4	1.69	3	1.27	2	0.85	3	1.27	1	0.42	2	0.85	1	0.42	-	-	-	-	5	2.12	-	-	21	8.90
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00

* อักษรย่อวิชาเอก

นน = จิตวิทยาการแนะแนว   จต = จิตวิทยาการศึกษา   จต = จิตวิทยาพัฒนาการ   บห = การบริหารการศึกษา   ปด = การประถมศึกษา   ปว = การศึกษาปฐมวัย
 วม = การวัดผลการศึกษา   กญ = การศึกษาผู้ใหญ่   อช = การอุดมศึกษา   ทน = เทคโนโลยีการศึกษา   วส = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตโดยรวมมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 91.10) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 92.98) และนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 90.50)

ตาราง 6 ประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตามสถานภาพ และวิชาเอก

สถานภาพ	วิชาเอก*										รวม																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
	นน	จิต	จต	บท	ปด	ปว	วค	กญ	อช	ทน		วส																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
ภาคปกติ													มาก	-	-	-	-	-	1	1.75	-	1	1.75	1	1.75	-	3	5.26	ปานกลาง	3	5.26	5	8.77	4	7.02	2	3.51	4	7.02	4	7.02	8	14.03	36	63.16	น้อย	2	3.51	4	7.02	2	3.51	-	-	1	1.75	2	3.51	1	1.75	-	18	31.58	รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	5	8.77	5	8.77	8	14.03	57	100.00	ภาคพิเศษ																		มาก	-	-	1	0.56	-	-	4	2.23	2	1.12	-	1	0.56	-	2	1.12	3	1.67	14	7.82	ปานกลาง	17	9.50	15	8.38	9	5.03	18	10.05	2	1.12	5	2.79	10	5.59	1	0.56	19	10.61	115	64.25	น้อย	4	2.23	3	1.67	2	1.12	12	6.70	2	1.12	8	4.47	1	0.56	3	1.67	-	15	8.38	-	50	27.93	รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.98	6	3.36	13	7.26	12	6.70	5	2.79	-	36	20.11	22	12.28	179	100.00	ภาคพิเศษ																							มาก	-	-	1	0.42	-	-	4	1.69	2	0.85	1	0.42	1	0.42	1	0.42	1	0.42	3	1.27	3	1.27	17	7.20	ปานกลาง	20	8.47	20	8.47	13	5.51	20	8.47	3	1.27	7	2.97	14	5.94	1	0.42	3	1.27	23	9.25	27	11.44	151	63.99	น้อย	6	2.52	7	2.97	4	1.69	15	6.36	4	1.69	8	3.39	2	0.85	5	2.12	1	0.42	16	6.78	-	-	68	28.81	รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00
มาก	-	-	-	-	-	1	1.75	-	1	1.75	1	1.75	-	3	5.26																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ปานกลาง	3	5.26	5	8.77	4	7.02	2	3.51	4	7.02	4	7.02	8	14.03	36	63.16																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
น้อย	2	3.51	4	7.02	2	3.51	-	-	1	1.75	2	3.51	1	1.75	-	18	31.58																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	5	8.77	5	8.77	8	14.03	57	100.00																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
ภาคพิเศษ																		มาก	-	-	1	0.56	-	-	4	2.23	2	1.12	-	1	0.56	-	2	1.12	3	1.67	14	7.82	ปานกลาง	17	9.50	15	8.38	9	5.03	18	10.05	2	1.12	5	2.79	10	5.59	1	0.56	19	10.61	115	64.25	น้อย	4	2.23	3	1.67	2	1.12	12	6.70	2	1.12	8	4.47	1	0.56	3	1.67	-	15	8.38	-	50	27.93	รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.98	6	3.36	13	7.26	12	6.70	5	2.79	-	36	20.11	22	12.28	179	100.00	ภาคพิเศษ																							มาก	-	-	1	0.42	-	-	4	1.69	2	0.85	1	0.42	1	0.42	1	0.42	1	0.42	3	1.27	3	1.27	17	7.20	ปานกลาง	20	8.47	20	8.47	13	5.51	20	8.47	3	1.27	7	2.97	14	5.94	1	0.42	3	1.27	23	9.25	27	11.44	151	63.99	น้อย	6	2.52	7	2.97	4	1.69	15	6.36	4	1.69	8	3.39	2	0.85	5	2.12	1	0.42	16	6.78	-	-	68	28.81	รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00																																																																																			
มาก	-	-	1	0.56	-	-	4	2.23	2	1.12	-	1	0.56	-	2	1.12	3	1.67	14	7.82																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
ปานกลาง	17	9.50	15	8.38	9	5.03	18	10.05	2	1.12	5	2.79	10	5.59	1	0.56	19	10.61	115	64.25																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
น้อย	4	2.23	3	1.67	2	1.12	12	6.70	2	1.12	8	4.47	1	0.56	3	1.67	-	15	8.38	-	50	27.93																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.98	6	3.36	13	7.26	12	6.70	5	2.79	-	36	20.11	22	12.28	179	100.00																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
ภาคพิเศษ																							มาก	-	-	1	0.42	-	-	4	1.69	2	0.85	1	0.42	1	0.42	1	0.42	1	0.42	3	1.27	3	1.27	17	7.20	ปานกลาง	20	8.47	20	8.47	13	5.51	20	8.47	3	1.27	7	2.97	14	5.94	1	0.42	3	1.27	23	9.25	27	11.44	151	63.99	น้อย	6	2.52	7	2.97	4	1.69	15	6.36	4	1.69	8	3.39	2	0.85	5	2.12	1	0.42	16	6.78	-	-	68	28.81	รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00																																																																																																																																																																																														
มาก	-	-	1	0.42	-	-	4	1.69	2	0.85	1	0.42	1	0.42	1	0.42	1	0.42	3	1.27	3	1.27	17	7.20																																																																																																																																																																																																																																																																																																
ปานกลาง	20	8.47	20	8.47	13	5.51	20	8.47	3	1.27	7	2.97	14	5.94	1	0.42	3	1.27	23	9.25	27	11.44	151	63.99																																																																																																																																																																																																																																																																																																
น้อย	6	2.52	7	2.97	4	1.69	15	6.36	4	1.69	8	3.39	2	0.85	5	2.12	1	0.42	16	6.78	-	-	68	28.81																																																																																																																																																																																																																																																																																																
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00																																																																																																																																																																																																																																																																																																

* อักษรยี่สิบหก

นน = จิตวิทยาการแนะแนว จต = จิตวิทยาการศึกษา จต = จิตวิทยาพัฒนาการ บท = การบริหารการศึกษา ปด = การประถมศึกษา ปว = การศึกษาปฐมวัย

วค = การวัดผลการศึกษา กญ = การศึกษาผู้ใหญ่ อช = การอุดมศึกษา ทน = เทคโนโลยีการศึกษา วส = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่โดยรวมมีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.99) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาค
 ปกติส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.16) รองลงมาคือ อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 31.58) โดยวิชาเอกที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้
 คอมพิวเตอร์สูงคือ วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 14.03) รองลงมาคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 8.77) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการประถมศึกษา
 (ร้อยละ 1.75) ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 64.25) รองลงมาคือ อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 27.93) โดย
 วิชาเอกที่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์สูงคือ วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 10.61) และวิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 10.61) รองลงมาคือ
 วิชาเอกการบริหารการศึกษา (ร้อยละ 10.05) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 0.56)

4. สภาพการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 7-18

ตาราง 7 สภาพการรู้จักบริการฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตามสถานภาพ และวิชาเอก

สถานภาพ	วิชาเอก*										รวม																																																																																																																																																																																
	นพ	จิต	จิต	บห	ปค	ปว	วห	กญ	อช	ทน		วส																																																																																																																																																																															
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ																																																																																																																																																																															
ภาคปกติ													ทราบ	5	8.77	9	15.79	6	10.53	3	5.26	3	5.26	3	5.26	5	8.77	2	3.51	5	8.77	6	10.53	8	14.04	55	96.49	ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	2	3.51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3.51	รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	3	5.26	5	8.77	2	3.51	5	8.77	6	10.53	8	14.04	57	100.00	ภาคพิเศษ																									ทราบ	19	10.61	19	10.61	11	6.15	26	14.52	5	2.79	11	6.15	11	6.15	3	1.67	-	-	31	17.32	22	12.29	158	88.26	ไม่ทราบ	2	1.12	-	-	-	-	8	4.47	1	0.56	2	1.12	1	0.56	2	1.12	-	-	5	2.79	-	-	21	11.74	รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.99	6	3.35	13	7.27	12	6.71	5	2.79	-	-	36	20.11	22	12.29	179	100.00
ทราบ	5	8.77	9	15.79	6	10.53	3	5.26	3	5.26	3	5.26	5	8.77	2	3.51	5	8.77	6	10.53	8	14.04	55	96.49																																																																																																																																																																			
ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	2	3.51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3.51																																																																																																																																																																			
รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	3	5.26	5	8.77	2	3.51	5	8.77	6	10.53	8	14.04	57	100.00																																																																																																																																																																			
ภาคพิเศษ																									ทราบ	19	10.61	19	10.61	11	6.15	26	14.52	5	2.79	11	6.15	11	6.15	3	1.67	-	-	31	17.32	22	12.29	158	88.26	ไม่ทราบ	2	1.12	-	-	-	-	8	4.47	1	0.56	2	1.12	1	0.56	2	1.12	-	-	5	2.79	-	-	21	11.74	รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.99	6	3.35	13	7.27	12	6.71	5	2.79	-	-	36	20.11	22	12.29	179	100.00																																																																																								
ทราบ	19	10.61	19	10.61	11	6.15	26	14.52	5	2.79	11	6.15	11	6.15	3	1.67	-	-	31	17.32	22	12.29	158	88.26																																																																																																																																																																			
ไม่ทราบ	2	1.12	-	-	-	-	8	4.47	1	0.56	2	1.12	1	0.56	2	1.12	-	-	5	2.79	-	-	21	11.74																																																																																																																																																																			
รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.99	6	3.35	13	7.27	12	6.71	5	2.79	-	-	36	20.11	22	12.29	179	100.00																																																																																																																																																																			

ตาราง 7 (ต่อ)

สถานภาพ	วิชาเอก*											รวม												
	นน	จต	จต	บห	ปต	ปว	วม	กญ	อษ	ทน	วส													
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ												
ภาคพิเศษ																								
ทราบ	24	10.17	28	11.86	17	7.20	29	12.29	8	3.39	14	5.93	16	6.78	5	2.12	5	2.12	37	15.68	30	12.71	213	90.25
ไม่ทราบ	2	0.85	-	-	-	-	10	4.24	1	0.42	2	0.85	1	0.42	2	0.85	-	-	5	2.12	-	-	23	9.75
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.53	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00

* อักษรย่อวิชาเอก

นน = จิตวิทยาการแนะแนว จต = จิตวิทยาการศึกษา จต = จิตวิทยาพัฒนาการ บห = การบริหารการศึกษา ปต = การประถมศึกษา ปว = การศึกษาปฐมวัย
 วม = การวัดผลการศึกษา กญ = การศึกษาผู้ใหญ่ อษ = การอุดมศึกษา ทน = เทคโนโลยีการศึกษา วส = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่โดยรวมทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูล (ร้อยละ 90.25) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูล (ร้อยละ 96.49) โดยวิชาเอกที่ทราบมากที่สุดคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 15.79) รองลงมาคือ วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 14.04) และวิชาเอกที่ทราบน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 3.51) ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูล (ร้อยละ 88.26) โดยวิชาเอกที่ทราบมากที่สุดคือ วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 17.32) รองลงมาคือ วิชาเอกการบริหารการศึกษา (ร้อยละ 14.52) และวิชาเอกที่ทราบน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 1.67)

ตาราง 8 แหล่งที่ช่วยให้ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามสถานภาพ และวิชาเอก

แหล่ง**	วิชาเอก*											รวม													
	น	น	จต	จต	ปท	ปท	ปว	วพ	กญ	อย	ทน		วส												
ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ												
ภาคปกติ (N=57)	3	5.26	5	8.77	3	5.26	2	3.51	3	5.26	3	5.26	4	7.02	4	7.02	4	7.02	34	59.65					
การประชาสัมพันธ์																									
ของห้องสมุด																									
คู่มือแนะนำการใช้	1	1.75	5	8.77	4	7.02	-	-	1	1.75	3	5.26	2	3.51	2	3.51	1	1.75	6	10.53	27	47.37			
ห้องสมุด																									
โฮมเพจของสำนัก	3	5.26	7	12.28	4	7.02	-	-	2	3.51	2	3.51	4	7.02	1	1.75	1	1.75	6	10.53	33	57.89			
หอสมุดกลาง																									
กิจกรรมแนะนำ	1	1.75	3	5.26	2	3.51	-	-	2	3.51	3	5.26	4	7.02	1	1.75	4	7.02	6	10.53	26	45.61			
การใช้ห้องสมุด																									
บรรณารักษ์	1	1.75	4	7.02	3	5.26	1	1.75	2	3.51	2	3.51	2	3.51	-	-	3	5.26	2	3.51	4	7.02	24	42.11	
อาจารย์	1	1.75	6	10.53	-	-	-	-	2	3.51	1	1.75	3	5.26	-	-	3	5.26	3	5.26	-	8	14.04	25	43.86
เพื่อน	3	5.26	5	8.77	1	1.75	1	1.75	2	3.51	2	3.51	4	7.02	-	-	4	7.02	4	7.02	-	8	14.04	31	54.39

ตาราง 8 (ต่อ)

แหล่ง**	วิชาเอก*													รวม									
	นน	จิต	จิต	บพ	ปด	ปว	วค	กญ	อช	ทน	วส	รวม											
	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ										
ภาคพิเศษ (N=179)																							
การประชาสัมพันธ์ ของห้องสมุด	10	5.59	7	3.91	5	2.79	12	6.70	5	2.79	4	2.23	6	3.35	-	-	-	16	8.94	11	6.15	76	42.46
คู่มือแนะนำการใช้ ห้องสมุด	9	5.03	7	3.91	4	2.23	9	5.03	4	2.23	6	3.35	7	3.91	2	1.12	-	7	3.91	11	6.15	66	36.87
โฆษณาของสำนัก หอสมุดกลาง	13	7.26	5	2.79	4	2.23	7	3.91	1	0.56	8	4.47	9	5.03	11	6.15	-	10	5.59	13	7.26	71	39.66
กิจกรรมแนะนำ การใช้ห้องสมุด	6	3.35	3	1.68	2	1.12	4	2.23	-	-	3	1.68	8	4.47	-	-	-	5	2.79	13	7.26	44	24.58
บรรณารักษ์	12	6.70	12	6.70	7	3.91	5	2.79	-	-	3	1.68	5	2.79	-	-	-	11	6.15	9	5.03	64	35.75
อาจารย์	4	2.23	8	4.47	4	2.23	5	2.79	3	1.68	2	1.12	8	4.47	1	0.56	-	5	2.79	12	8.38	55	30.73
เพื่อน	10	5.59	6	3.35	3	1.68	17	9.50	4	2.23	4	2.23	9	5.03	1	0.56	-	16	8.94	16	8.94	86	48.04

ตาราง 8 (ต่อ)

แหล่ง**	วิชาเอก*											รวม												
	นน	จศ	จต	บห	ปต	ปว	วม	กญ	อช	ทน	วส													
	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ												
ภาคปกติและ																								
ภาคพิเศษ (N=236)																								
การประชาสัมพันธ์ ของห้องสมุด	13	5.51	12	5.08	8	3.39	14	5.93	8	3.39	7	2.97	10	4.24	1	0.42	2	0.85	20	8.47	15	6.36	110	46.61
คู่มือแนะนำ การใช้ห้องสมุด	10	4.24	12	5.08	8	3.39	9	3.81	5	3.81	9	3.81	9	3.81	4	1.69	1	0.42	9	3.81	17	7.20	93	39.41
โฆษณาของ สำนักหอสมุดกลาง	16	6.78	12	5.08	8	3.39	7	2.97	3	1.27	10	4.24	13	5.51	13	5.51	1	0.42	13	5.51	19	8.05	104	44.07
กิจกรรมแนะนำ การใช้ห้องสมุด	7	2.97	6	2.54	4	1.69	4	1.69	2	0.85	6	2.54	12	5.08	-	-	4	1.69	6	2.54	19	8.05	70	29.66
บรรณรักษ์	13	5.51	16	6.78	10	4.24	6	2.54	2	0.85	5	2.12	7	2.97	-	-	3	1.27	13	5.51	13	5.51	88	37.29
อาจารย์	5	2.12	14	5.93	4	1.69	5	2.12	5	3.81	3	1.27	11	4.66	2	0.85	3	1.27	5	3.81	20	8.47	80	33.90
เพื่อน	13	5.51	11	4.66	4	1.69	18	7.63	6	2.54	6	2.54	13	5.51	2	0.85	4	1.69	16	6.78	24	10.17	117	49.58

* ยักษ์ขยอวิชาเอก

นน = จิตวิทยาการแนะแนว จศ = จิตวิทยาการศึกษา จต = จิตวิทยาพัฒนาการ บห = การบริหารการศึกษา ปต = การประถมศึกษา ปว = การศึกษาปฐมวัย

วม = การวัดผลการศึกษา กญ = การศึกษาผู้ใหญ่ อช = การอุดมศึกษา ทน = เทคโนโลยีการศึกษา วส = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

** ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่โดยรวมทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด (ร้อยละ 46.61) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด (ร้อยละ 59.65) รองลงมาคือ โอมเพจของสำนักหอสมุดกลาง (ร้อยละ 57.89) และน้อยที่สุดคือ จากบรรณารักษ์ (ร้อยละ 42.11) โดยวิชาเอกที่ทราบจากกรรมการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดมากที่สุดคือ วิชาเอกจิตวิทยา-การศึกษา (ร้อยละ 8.77) ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลจากเพื่อน (ร้อยละ 48.04) รองลงมาคือ จากการประชุมสัมมนาของห้องสมุด (ร้อยละ 42.46) และน้อยที่สุดคือ จากกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุด (ร้อยละ 24.58) โดยวิชาเอกที่ทราบจากเพื่อนมากที่สุดคือ การบริหารการศึกษา (ร้อยละ 9.50)

ตาราง 9 การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตามสถานภาพ วิชาเอก

ภาคปกติ	วิชาเอก*																							
	นน	จิต	จิต	บพ	ปด	ปว	วม	กญ	อช	ทน	วส	รวม												
	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ												
ฐานข้อมูล ERIC																								
เคย	2	3.51	5	8.77	3	5.26	1	1.75	1	1.75	5	8.77	4	7.02	2	3.51	30	52.63						
ไม่เคย	3	5.26	4	7.02	3	5.26	-	4	7.02	1	1.75	-	2	3.51	6	10.53	27	47.37						
รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	5	8.77	6	10.53	8	14.04	57	100.00						
ฐานข้อมูล DAO																								
เคย	4	7.02	7	12.28	5	8.77	1	1.75	3	5.26	3	5.26	4	7.02	1	1.75	5	8.77	6	10.53	8	14.04	47	82.46
ไม่เคย	1	1.75	2	3.51	1	1.75	4	7.02	-	-	-	1	1.75	1	1.75	-	-	-	-	-	-	-	10	17.54
รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	3	5.26	5	8.77	2	3.51	5	8.77	6	10.53	8	14.04	57	100.00
ฐานข้อมูล PsycINFO																								
เคย	1	1.75	2	3.51	4	7.02	-	-	-	-	-	1	1.75	-	4	7.02	1	1.75	1	1.75	1	1.75	13	22.81
ไม่เคย	4	7.02	7	12.28	2	3.51	5	8.77	3	5.26	3	5.26	5	8.77	1	1.75	5	8.77	2	3.51	7	12.28	44	77.19
รวม	5	8.77	9	15.79	6	10.53	5	8.77	3	5.26	3	5.26	5	8.77	2	3.51	5	8.77	6	10.53	8	14.04	57	100.00

ตาราง 9 (ต่อ)

วิชาเอก*																								
สถานภาพ	หน	จศ	จต	บท	ปก	ปว	วห	กญ	อช	ทน	วส	รวม												
	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ	ความถี่/ร้อยละ												
ภาคพิเศษ																								
ฐานข้อมูล ERIC																								
เคย	9	5.03	6	3.35	4	2.23	11	6.15	3	1.68	7	3.91	2	1.12	-	-	-	9	5.03	9	5.03	60	33.52	
ไม่เคย	12	6.70	13	7.26	7	3.91	23	12.85	3	1.68	6	3.35	10	5.59	5	2.79	-	-	27	15.08	13	7.26	119	66.48
รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.99	6	3.35	13	7.26	12	6.70	5	2.79	-	-	36	20.11	22	12.29	179	100.00
ฐานข้อมูล DAO																								
เคย	15	8.83	9	5.03	6	3.35	12	6.70	4	2.23	4	2.23	11	6.15	1	0.56	-	-	12	6.70	19	10.61	93	51.96
ไม่เคย	6	3.35	10	5.59	5	2.79	22	12.29	2	1.12	9	5.03	1	0.56	4	2.23	-	-	24	13.41	3	1.68	86	48.04
รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.99	6	3.35	13	7.26	12	6.70	5	2.79	-	-	36	20.11	22	12.29	179	100.00
ฐานข้อมูล PsycINFO																								
เคย	12	6.70	7	3.91	7	3.91	1	0.56	1	0.56	4	2.23	-	-	-	-	-	-	10	5.59	2	1.12	44	24.58
ไม่เคย	9	5.03	12	6.70	4	2.23	33	18.44	5	2.79	9	5.03	12	6.70	5	2.79	-	-	24	13.41	20	11.17	135	75.42
รวม	21	11.73	19	10.61	11	6.15	34	18.99	6	3.35	13	7.26	12	6.70	5	2.79	-	-	34	18.99	22	12.29	179	100.00

ตาราง 9 (ต่อ)

วิชาเอก*																								
สถานภาพ	นน	จิต	จิต	บท	ปถ	วม	กญ	อช	ทน	วส	รวม													
	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ													
ภาคปกติและ																								
ภาคพิเศษ																								
ฐานข้อมูล ERIC																								
เคย	11	4.66	7	2.97	12	5.08	6	2.54	10	4.24	3	1.27	1	0.42	5	2.12	13	5.51	11	4.56	90	38.14		
ไม่เคย	15	6.36	17	7.20	10	4.24	27	11.44	3	1.27	6	2.54	-	14	5.93	6	2.54	-	29	12.29	19	8.05	146	61.86
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.52	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00
ฐานข้อมูล DAO																								
เคย	19	8.05	16	6.78	11	4.66	13	5.51	7	2.97	15	6.36	2	0.85	5	2.12	18	7.63	27	11.44	140	59.32		
ไม่เคย	7	2.97	12	5.08	6	2.54	26	11.02	2	0.85	9	3.81	2	0.85	5	2.12	-	24	10.17	3	1.27	96	40.68	
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.52	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	42	17.80	30	12.71	236	100.00
ฐานข้อมูล PsycINFO																								
เคย	13	5.51	9	3.81	11	4.66	1	0.42	1	0.42	4	1.69	-	1	0.42	-	14	5.93	3	1.27	57	24.15		
ไม่เคย	13	5.51	19	8.05	6	2.54	38	16.10	8	3.39	12	5.08	17	7.20	6	2.54	5	2.12	26	11.02	27	11.44	179	75.85
รวม	26	11.02	28	11.86	17	7.20	39	16.52	9	3.81	16	6.78	17	7.20	7	2.97	5	2.12	40	16.95	30	12.71	236	100.00

* อักษรย่อวิชาเอก

นน = จิตวิทยาการแนะแนว   จิต = จิตวิทยาการศึกษา   จด = จิตวิทยาพัฒนาการ   บท = การบริหารการศึกษา   ปถ = การประถมศึกษา   ปว = การศึกษาปฐมวัย
 วม = การวัดผลการศึกษา   กญ = การศึกษาระดับสูง   อช = การอุดมศึกษา   ทน = เทคโนโลยีการศึกษา   วส = การวิจัยและสถิติทางการ

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่โดยรวมไม่เคยสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO ด้วยตนเอง (ร้อยละ 75.85) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาคปกติ ส่วนใหญ่เคยสืบค้นฐานข้อมูล DAO ด้วยตนเอง (ร้อยละ 82.46) โดยวิชาเอกที่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 14.04) รองลงมาคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 12.28) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการบริหารการศึกษา (ร้อยละ 1.75) สำหรับ รองลงมาคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 1.75) และวิชาเอกการศึกษาระดับสูง (ร้อยละ 1.75) สำหรับ ฐานข้อมูล ERIC นิสิตส่วนใหญ่เคยสืบค้นด้วยตนเอง (ร้อยละ 52.63) โดยวิชาเอกที่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 8.77) และวิชาเอก การอุดมศึกษา (ร้อยละ 8.77) รองลงมาคือ วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 7.02) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการบริหารการศึกษา (ร้อยละ 1.75) วิชาเอกการวัดผล การศึกษา (ร้อยละ 1.75) และวิชาเอกการศึกษาระดับสูง (ร้อยละ 1.75) ส่วนฐานข้อมูล PsycINFO พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเอง (ร้อยละ 77.19) โดยวิชาเอก ที่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 12.28) และวิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 12.28) รองลงมาคือ วิชาเอก การบริหารการศึกษา (ร้อยละ 8.77) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา (ร้อยละ 8.77) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการศึกษาระดับสูง (ร้อยละ 1.75) ส่วน นิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่เคยสืบค้นฐานข้อมูล DAO ด้วยตนเอง (ร้อยละ 51.96) โดยวิชาเอกที่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ วิชาเอกการวิจัยและ สถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 10.61) รองลงมาคือ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (ร้อยละ 8.83) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการศึกษาระดับสูง (ร้อยละ 0.56) นิสิตส่วนใหญ่เคย สืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO ด้วยตนเอง (ร้อยละ 75.42) โดยวิชาเอกที่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ วิชาเอกการบริหารการศึกษา (ร้อยละ 18.44) รองลงมาคือ วิชาเอก เทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 13.41) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ (ร้อยละ 2.23) สำหรับฐานข้อมูล ERIC นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเอง (ร้อยละ 66.48) โดยวิชาเอกที่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 15.08) รองลงมาคือ วิชาเอกการบริหารการศึกษา (ร้อยละ 12.85) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการประถมศึกษา (ร้อยละ 1.68)

ตาราง 10 วิธีการเรียนรู้พื้นฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม และจำแนกตามวิชาเอก สถานภาพ และวิธีการเรียนรู้

วิธีการเรียนรู้**	วิชาเอก*											รวม												
	นห	จค	จต	บห	ปด	ปว	วม	กญ	อษ	ทน	วส													
	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ												
ภาคปกติ (N=57)																								
การเข้าร่วมกิจกรรม	1	1.75	3	5.26	1	1.75	1	1.75	2	3.51	3	5.26	3	5.26	1	1.75	2	3.51	4	7.02	19	33.33		
แนะนำการใช้ห้องสมุด																								
เอกสารแนะนำวิธี	2	3.51	4	7.02	3	5.26	1	1.75	3	5.26	-	3	5.26	1	1.75	3	5.26	3	5.26	2	3.51	25	43.86	
การสืบค้นฐานข้อมูล																								
วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากเว็บไซต์	-	-	4	4.72	3	5.26	-	-	-	1	1.75	2	3.51	-	-	2	3.51	3	5.26	4	7.02	19	33.33	
เรียนรู้ด้วยตนเอง	3	5.26	5	8.77	2	3.51	3	5.26	-	2	3.51	2	3.51	1	1.75	4	7.02	2	3.51	6	10.53	30	52.63	
จากคำแนะนำของบรรณารักษ์	3	5.26	4	7.02	4	7.02	2	3.51	2	3.51	1	1.75	3	5.26	-	3	5.26	4	7.02	3	5.26	29	50.88	
จากคำแนะนำของเพื่อน	3	5.26	5	8.77	1	1.75	1	1.75	2	3.51	1	1.75	2	3.51	2	3.51	2	3.51	1	1.75	5	8.77	25	43.86
ภาคพิเศษ (N=179)																								
การเข้าร่วมกิจกรรม	10	5.59	7	3.91	4	2.23	2	1.12	1	0.26	5	2.79	6	3.35	-	-	-	-	6	3.35	7	3.91	48	26.82
แนะนำการใช้ห้องสมุด																								
เอกสารแนะนำวิธี	11	6.15	8	4.47	5	2.79	9	5.03	4	2.23	5	2.79	5	2.79	-	-	-	-	12	6.70	9	5.03	68	37.99
การสืบค้นฐานข้อมูล																								
วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากเว็บไซต์	13	7.26	8	4.47	6	3.35	4	2.23	3	1.68	4	2.23	6	3.35	1	0.56	-	-	10	5.59	9	5.03	64	35.75
เรียนรู้ด้วยตนเอง	6	3.35	8	4.47	2	1.12	13	7.26	3	1.68	5	2.79	6	3.35	2	1.12	-	-	12	6.70	16	8.94	73	40.78
จากคำแนะนำของบรรณารักษ์	17	9.50	12	6.70	5	2.79	10	5.59	-	-	11	6.15	6	3.35	-	-	-	-	12	6.70	8	4.47	81	45.25
จากคำแนะนำของเพื่อน	4	2.23	4	2.23	3	1.68	18	10.06	4	2.23	7	3.91	6	3.35	-	-	-	-	12	6.70	13	7.26	71	39.66

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีการเรียนรู้**	วิชาเอก*										รวม													
	นน	จิต	จิต	บท	ปด	ปว	วม	กญ	อช	ทน		วส												
	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ	ความถี่ร้อยละ												
ภาคปกติและ																								
ภาคพิเศษ (N=236)																								
การเข้าร่วมกิจกรรม	11	4.66	10	4.24	5	2.12	3	1.27	2	0.85	7	2.97	9	3.81	-	-	2	0.85	7	2.97	11	4.66	67	28.39
แนะนำการใช้ห้องสมุด	13	5.51	12	5.08	8	3.39	10	4.24	7	2.97	5	2.12	8	3.39	1	0.42	3	1.27	15	6.36	11	4.66	93	39.41
การสืบค้นฐานข้อมูล	13	5.51	12	5.08	9	3.81	4	1.69	3	1.27	5	2.12	8	3.39	1	0.42	2	0.85	13	5.51	13	5.51	83	35.17
วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากเว็บไซต์	9	3.81	13	5.51	4	1.69	16	6.78	3	1.27	7	2.97	8	3.39	3	1.27	4	1.69	14	5.93	22	9.32	103	43.64
เรียนรู้ด้วยตนเอง	20	8.47	16	6.78	9	3.81	12	5.08	2	0.85	12	5.08	9	3.81	-	-	3	1.27	16	6.78	11	4.66	110	46.61
บรรณารักษ์	7	2.97	9	3.81	4	1.69	19	8.05	6	2.54	8	3.39	8	3.39	2	0.85	2	0.85	13	5.51	18	7.63	96	40.68

* อักษรยยวิชาเอก

นน = จิตวิทยาการแนะแนว จต = จิตวิทยาการศึกษา จต = จิตวิทยาพัฒนาการ บท = การบริหารการศึกษา ปด = การประถมศึกษา ปว = การศึกษาปฐมวัย

วม = การวัดผลการศึกษา กญ = การศึกษาผู้ใหญ่ อช = การอุดมศึกษา ทน = เทคโนโลยีการศึกษา วส = การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

** ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่โดยรวมนิยมวิธีการศึกษาข้อมูลจากคำแนะนำของบรรณารักษ์ (ร้อยละ 46.61) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่นิยมวิธีการศึกษาข้อมูลโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 52.63) รองลงมาคือ จากคำแนะนำของบรรณารักษ์ (ร้อยละ 50.88) และน้อยที่สุดคือ จากการศึกษาจากแนะนำการใช้ห้องสมุด (ร้อยละ 33.33) และจากวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ (ร้อยละ 33.33) เมื่อจำแนกตามวิชาเอก พบว่า วิชาเอกที่เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดคือ วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา (ร้อยละ 10.53) รองลงมาคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 8.77) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกการศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ 1.75) ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่เรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากคำแนะนำของบรรณารักษ์ (ร้อยละ 45.25) รองลงมาคือ เรียนรู้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 40.78) และน้อยที่สุดคือ จากการใช้ห้องสมุด (ร้อยละ 26.82) เมื่อจำแนกตามวิชาเอก พบว่า วิชาเอกที่ได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์มากที่สุดคือ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (ร้อยละ 9.50) รองลงมาคือ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ร้อยละ 6.70) และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 6.70) และน้อยที่สุดคือ วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ (ร้อยละ 2.79)

ตาราง 11 วัตถุประสงค์ของการสืบค้นฐานข้อมูลของนิสิต

วัตถุประสงค์ของการสืบค้นฐานข้อมูล	ค่าความสำคัญ	ลำดับ
เพื่อประกอบการเรียน	83	2
เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์	122	1
เพื่อประกอบการทำรายงาน	81	3
เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม	27	4

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เป็นอันดับ 1 (ค่าความสำคัญ = 122) รองลงมาคือ เพื่อประกอบการเรียน (ค่าความสำคัญ = 83)

ตาราง 12 สภาพและเหตุผลของการเลือกใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐานจำแนกเป็นรายข้อ (N = 236)

สภาพและเหตุผลของการเลือกใช้ฐานข้อมูล*	ฐานข้อมูล					
	ERIC		DAO		PsycINFO	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์						
อาจารย์ผู้สอนแนะนำ	47	19.91	78	33.05	26	11.02
อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์	25	10.59	48	20.34	15	6.35
ต้องการตรวจสอบรายการอ้างอิงทางบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์	55	23.30	65	27.54	24	10.17
เนื่องจากฐานข้อมูลซีดีรอม/ฐานข้อมูลออนไลน์ปีเก่า ๆ ไม่มีบทความย่อ	26	11.02	36	15.25	9	3.81
บรรณารักษ์แนะนำ	57	24.15	82	34.74	23	9.74
เพื่อนแนะนำ	30	12.71	39	16.52	19	8.05
2. การเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม						
อาจารย์ผู้สอนแนะนำ	35	14.83	50	21.19	12	5.08
อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม	37	15.68	35	14.83	9	3.81
บรรณารักษ์แนะนำ	31	13.13	51	21.61	9	3.81
เพื่อนแนะนำ	32	13.56	49	20.76	9	3.81
ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัย	26	11.02	20	8.47	17	7.20
การสืบค้นจากซีดีรอมสะดวกและรวดเร็ว	25	10.59	26	11.02	18	7.63

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพและเหตุผลของการเลือกใช้ฐานข้อมูล*	ฐานข้อมูล					
	ERIC		DAO		PsycINFO	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. การเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์						
อาจารย์ผู้สอนแนะนำ	33	13.98	59	25.00	24	10.17
อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์	21	8.90	39	16.52	15	6.35
บรรณารักษ์แนะนำ	43	18.22	71	30.08	24	10.17
เพื่อนแนะนำ	58	24.58	55	23.30	34	14.41
ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัย	51	21.61	53	22.46	24	10.17
การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว	73	30.93	81	34.32	35	14.83

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 12 แสดงว่า สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ (ร้อยละ 24.15) รองลงมาคือ ต้องการตรวจสอบรายการอ้างอิงทางบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 23.30) และน้อยที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 10.59) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอมมากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม (ร้อยละ 15.68) รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ (ร้อยละ 14.83) และน้อยที่สุดคือ การสืบค้นจากซีดีรอมสะดวกและรวดเร็ว (ร้อยละ 10.59) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์มากที่สุดคือ การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว (ร้อยละ 30.93) รองลงมาคือ เพื่อนแนะนำ (ร้อยละ 24.58) และน้อยที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 8.90)

สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ (ร้อยละ 34.74) รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ (ร้อยละ 33.05) และน้อยที่สุดคือ ฐานข้อมูลซีดีรอม/ฐานข้อมูลออนไลน์ปีเก่า ๆ ไม่มีบทความย่อ (ร้อยละ 15.25) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอมมากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ (ร้อยละ 21.61) รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ (ร้อยละ 21.19) และน้อยที่สุดคือ ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัย (ร้อยละ 8.47) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์มากที่สุดคือ การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว (ร้อยละ 34.32) รองลงมาคือ บรรณารักษ์แนะนำ (ร้อยละ 30.08) และน้อยที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 16.52)

สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ (ร้อยละ 11.02) รองลงมาคือ ต้องการตรวจสอบการอ้างถึงทางบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 10.17) และน้อยที่สุดคือ ฐานข้อมูลซีดีรอม/ฐานข้อมูลออนไลน์มีเก่า ๆ ไม่มีบทความย่อ (ร้อยละ 3.81) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมมากที่สุดคือ การสืบค้นจากซีดีรอมสะดวกและรวดเร็ว (ร้อยละ 7.63) รองลงมาคือ ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัย (ร้อยละ 7.20) และน้อยที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม (ร้อยละ 3.81) บรรณารักษ์แนะนำ (ร้อยละ 3.81) และเพื่อนแนะนำ (ร้อยละ 3.81) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์มากที่สุดคือ การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว (ร้อยละ 14.83) รองลงมาคือ เพื่อนแนะนำ (ร้อยละ 14.41) และน้อยที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์ (ร้อยละ 3.63)

ตาราง 13 สภาพและเหตุผลของกักรไม่เลือกใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน จำแนกเป็นรายชื่อ (N = 236)

สภาพและเหตุผลของการไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล*	ฐานข้อมูล					
	ERIC		DAO		PsycINFO	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การไม่เลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์						
ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์	92	38.98	81	34.32	87	36.86
ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์	78	33.05	54	22.88	89	37.71
ขั้นตอนในการใช้มีความซับซ้อน เนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม	61	25.85	39	16.52	48	20.34
ข้อมูลที่ได้ไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า	48	20.34	28	11.86	34	14.41
ข้อมูลที่ได้มีแต่รายการบรรณานุกรมไม่มีบทความย่อ	49	20.76	27	11.44	34	14.41
ห้องสมุดมีรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ไม่ครบถ้วนทุกฉบับ	45	19.07	26	11.02	30	12.71
2. การไม่เลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม						
ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม	136	57.63	115	48.73	104	44.07
ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม	105	44.49	87	36.86	68	28.81
ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก	100	42.37	72	30.51	57	24.15

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพและเหตุผลของการไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล*	ฐานข้อมูล					
	ERIC		DAO		PsycINFO	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. การไม่เลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์						
ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบของฐานข้อมูลออนไลน์	79	33.47	81	34.32	84	35.59
ไม่ทราบวิธีการใช้	75	31.78	83	35.17	77	32.63
ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก	45	19.07	50	21.19	42	17.80

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 13 แสดงว่า สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 38.98) รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 33.05) และน้อยที่สุดคือ ห้องสมุดมีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ไม่ครบถ้วนทุกฉบับ (ร้อยละ 19.07) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอมมากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม (ร้อยละ 57.63) รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม (ร้อยละ 44.49) และน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก (ร้อยละ 42.37) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์มากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบของฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 33.47) รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้ (ร้อยละ 31.78) และน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก (ร้อยละ 19.07)

สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 34.32) รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 22.88) และน้อยที่สุดคือ ห้องสมุดมีรายการบรรณานุกรมไม่ครบถ้วนทุกฉบับ (ร้อยละ 11.02) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอมมากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม (ร้อยละ 48.73) รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม (ร้อยละ 36.86) และน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก (ร้อยละ 30.51) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์มากที่สุดคือ ไม่ทราบวิธีการใช้ (ร้อยละ 35.17) รองลงมาคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบของฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 34.32) และน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก (ร้อยละ 21.19)

สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 37.71) รองลงมาคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 36.86) และน้อยที่สุดคือ ห้องสมุดมีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ไม่ครบถ้วนทุกฉบับ (ร้อยละ 12.71) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้

ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอมมากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม (ร้อยละ 44.07) รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม (ร้อยละ 28.81) และน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก (ร้อยละ 24.15) สภาพและเหตุผลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์มากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบของฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 35.59) รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้ (ร้อยละ 32.63) และน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก (ร้อยละ 17.80)

ตาราง 14 ลักษณะการใช้การสืบค้นฐานข้อมูล จำแนกตามผู้สืบค้น และผลการสืบค้น จำแนกเป็นรายชื่อ (N = 236)

ลักษณะการใช้การสืบค้น*	ฐานข้อมูล																	
	ERIC						DAO						PsycINFO					
	ผลการสืบค้น						ผลการสืบค้น						ผลการสืบค้น					
	ตรง	ไม่ตรง	รวม	ตรง	ไม่ตรง	รวม	ตรง	ไม่ตรง	รวม	ตรง	ไม่ตรง	รวม	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ				
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ					
การสืบค้นด้วยตนเอง																		
รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์	82	34.75	28	11.86	110	46.61	78	33.05	24	10.17	102	43.22	30	12.71	17	7.20	47	19.91
รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม	45	19.07	6	2.54	51	21.61	49	20.76	10	4.24	59	25.00	37	15.68	3	1.27	40	16.95
รายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์	95	40.25	20	8.47	115	48.73	90	38.13	21	8.90	111	47.03	37	15.68	14	5.93	51	21.61
บรรณาธิการสืบค้นให้																		
รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม	32	13.56	19	8.05	51	21.61	67	28.39	9	3.81	76	32.20	34	14.41	4	1.69	38	16.10
รายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์	83	35.17	10	4.24	93	39.41	79	33.47	8	3.39	87	36.86	37	15.68	3	1.27	40	16.95

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 14 แสดงว่า ลักษณะการใช้การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC จำแนกตามผู้สืบค้นและผลการสืบค้น พบว่า นิสิตสืบค้นด้วยตนเองจากรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์นี้ได้ผลตรงตามความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 40.25) รองลงมาคือ สืบค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 34.75) น้อยที่สุดคือ สืบค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม (ร้อยละ 19.07) นิสิตให้บรรณาธิการสืบค้นให้จากรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์นี้ได้ผลตรงตามความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 35.17)

ลักษณะการใช้การสืบค้นฐานข้อมูล DAO จำแนกตามผู้สืบค้นและผลการสืบค้น พบว่า นิสิตสืบค้นด้วยตนเองจากรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์นี้ได้ผลตรงตามความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 38.13) รองลงมาคือ สืบค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 33.05) และน้อยที่สุดคือ สืบค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม (ร้อยละ 20.76) นิสิตให้บรรณาธิการสืบค้นให้จากรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์นี้ได้ผลตรงตามความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 33.47)

ลักษณะการใช้การสืบค้นฐานข้อมูล PsycINFO จำแนกตามผู้สืบค้นและผลการสืบค้น พบว่า นิสิตสืบค้นด้วยตนเองจากรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม และออนไลน์ ได้ผลตรงตามความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 15.68 ตามลำดับ) และน้อยที่สุดคือ สืบค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 12.71) นิสิตให้บรรณาธิการสืบค้นให้จากรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์นี้ได้ผลตรงตามความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 15.68)

ตาราง 15 สถานที่ที่ใช้ในการสืบค้นรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์ (N = 236)

สถานที่ที่ใช้ในการสืบค้น*	ฐานข้อมูล					
	ERIC		DAO		PsycINFO	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักหอสมุดกลาง	94	39.83	103	43.64	45	19.07
สำนักคอมพิวเตอร์	13	5.51	15	6.35	6	2.54
จากบ้านโดยการสืบค้นผ่าน เครือข่ายของมหาวิทยาลัย	47	19.91	41	17.37	9	3.81

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 15 แสดงว่า สถานที่ที่นิสิตใช้ในการสืบค้นรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์ทั้ง 3 ฐานพบว่า สถานที่ที่นิสิตใช้สืบค้นมากที่สุด คือ สำนักหอสมุดกลาง ให้บริการฐานข้อมูล DAO ร้อยละ 43.64 ฐานข้อมูล ERIC ร้อยละ 39.83 และฐานข้อมูล PsycINFO ร้อยละ 19.07 ตามลำดับ รองลงมาคือ จากบ้าน โดยการสืบค้นผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัย ให้บริการฐานข้อมูล ERIC ร้อยละ 19.91 ฐานข้อมูล DAO ร้อยละ 17.37 และ ฐานข้อมูล PsycINFO ร้อยละ 3.81 ตามลำดับ

ตาราง 16 การใช้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูล จำแนกตามการสืบค้นของนิสิต

วิธีการสืบค้น	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
สืบค้นจาก Basic Search	3.11	1.67	ปานกลาง
สืบค้นจากทุกเขตข้อมูล (All Fields)	2.21	1.75	น้อย
สืบค้นจากชื่อผู้แต่ง (Author)	2.80	1.58	ปานกลาง
สืบค้นจากชื่อเรื่อง (Title)	3.57	1.60	มาก
สืบค้นจากหัวเรื่อง (Subject)	2.78	1.61	ปานกลาง
สืบค้นจากสาระสังเขป (Abstract)	1.62	1.06	น้อย
สืบค้นจากคำสำคัญ (Keyword)	2.79	1.75	ปานกลาง
สืบค้นจากปีที่พิมพ์ (Year or Date)	1.38	1.01	น้อยที่สุด
สืบค้นจาก Advanced Search	2.16	1.40	น้อย
สืบค้นโดยใช้ Boolean Operators (And / Or / Not)	1.72	1.33	น้อย
รวม	2.41	1.09	น้อย

จากตาราง 16 แสดงว่า การใช้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.41$) เมื่อจำแนกตามวิธีการสืบค้น พบว่า นิสิตใช้การสืบค้นจากชื่อเรื่องอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$)

ตาราง 17 ความต้องการและไม่ต้องการของนิสิตที่ให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล

ความต้องการ/ไม่ต้องการในการจัดฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้จัด	218	92.37
ไม่ต้องการให้จัด	18	7.63
รวม	236	100.00

จากตาราง 17 แสดงว่านิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล (ร้อยละ 92.37)

ตาราง 18 รูปแบบที่นิสิตต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล

รูปแบบการจัดฝึกอบรม	ค่าความสำคัญ	ลำดับ
จัดสอนในชั้นเรียน	37	4
จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น	49	2
จัดทำเป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	31	5
e-learning	80	1
CD-ROM แนะนำการใช้	48	3

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลเป็นอันดับ 1 คือ e-learning (ค่าความสำคัญ = 80) รองลงมาคือ จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น (ค่าความสำคัญ = 49)

5. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 19

ตาราง 19 ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตโดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ (N = 236)

ปัญหา	ระดับปัญหา					
	ERIC			PsycINFO		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัญหาการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบ						
เนื้อหาไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า	3.54	1.14	มาก	3.40	1.04	ปานกลาง
ไม่ทราบวิธีการสืบค้น	3.21	1.23	ปานกลาง	3.18	1.17	ปานกลาง
ใช้เวลามากเนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม	3.64	1.19	มาก	3.78	1.06	มาก
ข้อมูลที่ได้ไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ มีแค่รายการบรรณานุกรม	3.20	1.24	ปานกลาง	3.38	1.07	ปานกลาง
ไม่มีบทคัดย่อ(บางเล่ม/บางปี)						
ห้องสมุดมีบรรณานุกรมในรูปแบบไม่ครบถ้วนทุกฉบับ	3.05	1.17	ปานกลาง	3.28	1.12	ปานกลาง
รวม	3.25	0.96	ปานกลาง	3.33	0.89	ปานกลาง
2. ปัญหาการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม						
การใช้ภาษาอังกฤษในทราสลิปค้น คือไม่สามารถกำหนดคำค้น	3.33	1.03	ปานกลาง	3.42	1.06	ปานกลาง
ที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง						
บรรณารักษ์เป็นผู้สืบค้นข้อมูลให้ทำให้ไม่ต้องรอผลการสืบค้นนาน	3.14	1.05	ปานกลาง	3.09	1.08	ปานกลาง
ผลการสืบค้นที่ไม่ตรงกับความต้องการ	3.00	0.99	ปานกลาง	2.90	1.05	ปานกลาง
ไม่ทราบวิธีการสืบค้น	3.03	1.14	ปานกลาง	2.94	1.20	ปานกลาง
ข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการคัดลอก มีเฉพาะรายการ	3.28	1.10	ปานกลาง	3.43	1.03	ปานกลาง
บรรณานุกรมและสาระสังเขป						
รวม	3.06	0.89	ปานกลาง	3.06	0.92	ปานกลาง
						มาก

ปัญหา	ระดับปัญหา								
	ERIC			DAO			PsycINFO		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ปัญหาในการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบข้อมูลออนไลน์									
การจำกัดเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (กรณีสืบค้นจาก ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง)	3.26	1.09	ปานกลาง	3.40	1.10	ปานกลาง	3.40	1.19	ปานกลาง
เครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ (กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง)	3.38	1.29	ปานกลาง	3.56	1.19	มาก	3.77	1.15	มาก
ไม่ทราบวิธีการสืบค้น	2.69	1.35	ปานกลาง	2.77	1.29	ปานกลาง	3.22	1.28	ปานกลาง
การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น คือ ไม่สามารถกำหนดคำค้น ที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง	3.24	1.14	ปานกลาง	3.35	1.16	ปานกลาง	3.29	1.26	ปานกลาง
ระบบไม่เอื้อต่อการเข้าถึงฐานข้อมูลได้ตลอดเวลา (กรณีสืบค้นจาก ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง)	3.33	1.19	ปานกลาง	3.28	1.17	ปานกลาง	3.54	1.02	มาก
การแสดงผลล่าช้า เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมี ประสิทธิภาพต่ำ (กรณีสืบค้นจาก ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง)	3.29	0.94	ปานกลาง	3.22	0.96	ปานกลาง	3.60	0.87	มาก
การบันทึกผลการสืบค้นลงแผ่นดิสก์เกิด (กรณีสืบค้นจาก ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง)	2.84	1.16	ปานกลาง	2.90	1.10	ปานกลาง	3.40	0.87	ปานกลาง
การพิมพ์ผลการสืบค้นทางเครื่องพิมพ์ (กรณีสืบค้นจาก ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง)	2.96	1.10	ปานกลาง	3.08	1.04	ปานกลาง	3.46	1.11	ปานกลาง
รวม	3.07	0.82	ปานกลาง	3.14	0.82	ปานกลาง	3.44	0.77	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	3.19	0.70	ปานกลาง	3.24	0.69	ปานกลาง	3.54	0.71	มาก

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$) และมีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล DAO และ ERIC โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$, $\bar{x} = 3.19$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามฐานข้อมูล และจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการวิจัย

นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ใช้เวลาจากเนื้อหาข้อมูลจากหลายเล่ม ($\bar{x} = 3.69$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับรองลงมา ได้แก่ ข้อมูลที่ค้นได้ไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ มีแค่รายการบรรณานุกรมไม่มีบทคัดย่อ บางเล่มบางปี ($\bar{x} = 3.61$) เนื้อหาไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า ($\bar{x} = 3.59$) นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่เพียงพอที่จะไม่เอกสารในห้วงสมุด มีเฉพาะรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป ($\bar{x} = 3.73$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับรองลงมา ได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น คือ ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.64$) ไม่ทราบวิธีการสืบค้น ($\bar{x} = 3.50$) นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ จำนวนเครื่องมือคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.77$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับรองลงมา ได้แก่ การแสดงผลล่าช้า เนื่องจากเครื่องมือคอมพิวเตอร์มีให้บริการมีประสิทธิภาพต่ำ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.60$) ระบบไม่เชื่อมต่อการเข้าถึงฐานข้อมูลได้ตลอดเวลา ($\bar{x} = 3.54$)

นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ใช้เวลาจากเนื้อหาข้อมูลจากหลายเล่ม ($\bar{x} = 3.78$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับรองลงมา ได้แก่ เนื้อหาไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า ($\bar{x} = 3.40$) ข้อมูลที่ค้นได้ไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ มีแค่รายการบรรณานุกรม ไม่มีบทคัดย่อ บางเล่มบางปี ($\bar{x} = 3.38$) นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่เพียงพอที่จะไม่เอกสารในห้วงสมุด มีเฉพาะรายการบรรณานุกรมและการสังเขป ($\bar{x} = 3.43$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับรองลงมา ได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้นที่ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.42$) บรรณารักษ์เป็นผู้สืบค้นข้อมูลให้ทำให้ต้องรอผลการสืบค้นนาน ($\bar{x} = 3.09$) นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ จำนวนเครื่องมือคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.56$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับรองลงมา ได้แก่ การจำกัดเวลาในการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.40$) การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.35$)

นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็น สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ใช้เวลามากเนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม ($\bar{x} = 3.64$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับที่สองลงมา ได้แก่ ปัญหาในเรื่องเนื้อหาไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า ($\bar{x} = 3.54$) ไม่ทราบวิธีการค้นหา ($\bar{x} = 3.21$) นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่ปัญหาในอันดับแรกคือ ปัญหาเรื่องข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการสืบค้นที่ไม่สามารถกำหนดค่าค้นที่ตรงกับความต้องการตัวเองได้ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.33$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับที่สองลงมา ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการสืบค้นที่ถูกต้องเฉพาะรายการบรรณานุกรมและสารสังเขป ($\bar{x} = 3.28$) บรรณารักษ์เป็นผู้สืบค้นให้ทำให้ต้องรอผลการสืบค้นนาน ($\bar{x} = 3.14$) นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสิ่งที่ปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ปัญหาในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ไม่เพียงพอ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.38$) สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับที่สองลงมา ได้แก่ ปัญหาในระบบไม่เอื้อต่อการเข้าถึงฐานข้อมูลได้ตลอดเวลา กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.33$) การแสดงผลล่าช้า เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการมีประสิทธิภาพต่ำ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.29$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปผลตามลำดับได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ภาคปกติ และภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 236 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล เป็นคำถามแบบเลือกตอบ และคำถามแบบมาตราประมาณค่า
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ในการเก็บข้อมูลจากนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างตามห้องเรียน อาคารเรียน และที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ระยะเวลาในการแจกแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 17 กันยายน - 20 ธันวาคม 2547 ได้รับแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 236 ชุด
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ คำนวณค่าสถิติ ดังนี้
  - 4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย
  - 4.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย
  - 4.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

1. สถานภาพของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตภาคปกติและภาคพิเศษที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

2. การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตส่วนใหญ่โดยรวมผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว 4-6 ปี เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว 4-6 ปี รองลงมาคือ 1-3 ปี ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว 1-3 ปี และ 4-6 ปี รองลงมาคือ 7-9 ปี

3. ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตภาคปกติ และภาคพิเศษส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ อยู่ในระดับน้อย

4. สภาพการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตภาคปกติ และภาคพิเศษส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูล โดยนิสิตภาคปกติส่วนใหญ่ทราบจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด รองลงมาคือ จากโฮมเพจของสำนักหอสมุดกลาง และนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่ทราบจากเพื่อน รองลงมาคือ จากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด

นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่เคยสืบค้นฐานข้อมูล DAO และ ERIC ด้วยตนเอง ส่วนฐานข้อมูล PsycINFO พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเอง

นิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่เคยสืบค้นฐานข้อมูล DAO ด้วยตนเอง ส่วนฐานข้อมูล PsycINFO และฐานข้อมูล ERIC นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเอง

นิสิตส่วนใหญ่โดยรวม เรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากคำแนะนำของบรรณารักษ์ โดยนิสิตภาคปกติส่วนใหญ่เรียนรู้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ เรียนรู้จากคำแนะนำของบรรณารักษ์ ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่เรียนรู้จากคำแนะนำของบรรณารักษ์ รองลงมาคือ เรียนรู้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลส่วนใหญ่เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ รองลงมาคือ เพื่อประกอบการเรียน

เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ รองลงมาคือ ต้องการตรวจสอบรายการอ้างอิงทางบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ เหตุผลหลักที่นิสิตเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมมากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ เหตุผลหลักที่นิสิตเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์มากที่สุดคือ การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว รองลงมาคือ เพื่อนแนะนำ

เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ เหตุผลหลักที่นิสิตเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมมากที่สุดคือ บรรณารักษ์แนะนำ รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ เหตุผลหลักที่นิสิตเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปฐานข้อมูลออนไลน์มากที่สุดคือ การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว รองลงมาคือ บรรณารักษ์แนะนำ

เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำ รองลงมาคือ ต้องการตรวจสอบการอ้างอิงทางบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ เหตุผลหลักที่นิสิตเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมมากที่สุดคือ การสืบค้นจากซีดีรอมสะดวกและ

รวดเร็ว รองลงมาคือ ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัย เหตุผลหลักที่นิสิตเลือกใช้รายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์มากที่สุดคือ การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว รองลงมาคือ เพื่อนแนะนำ

เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ ซีดีรอม และออนไลน์มากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ ซีดีรอม และออนไลน์ รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ ซีดีรอม และออนไลน์

เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ และซีดีรอมมากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ และซีดีรอม รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ และซีดีรอม เหตุผลหลักที่นิสิตไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปฐานข้อมูลออนไลน์มากที่สุดคือ ไม่ทราบวิธีการใช้ รองลงมาคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปของฐานข้อมูลออนไลน์

เหตุผลหลักที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ มากที่สุดคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ รองลงมาคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ เหตุผลหลักที่นิสิตไม่เลือกใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม และออนไลน์มากที่สุดคือ ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม และออนไลน์ รองลงมาคือ ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม และออนไลน์

ลักษณะการใช้/การสืบค้นฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO จำแนกตามผู้สืบค้นพบว่า ทั้ง 3 ฐานข้อมูลนิสิตสืบค้นด้วยตนเอง และได้ผลการสืบค้นตรงตามความต้องการ

สถานที่ที่นิสิตใช้ในการสืบค้นรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์ทั้ง 3 ฐานข้อมูลมากที่สุดคือ จากสำนักหอสมุดกลาง รองลงมาคือ จากบ้านโดยการสืบค้นผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัย

วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามวิธีการสืบค้นพบว่า นิสิตใช้การสืบค้นจากชื่อเรื่องอยู่ในระดับมาก

นิสิตต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลในรูปของ e-learning เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น

5. ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล DAO และ ERIC โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามฐานข้อมูล และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า

นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ใช้เวลานานเนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม รองลงมาคือ ข้อมูลที่ค้นได้ไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ มีแค่รายการบรรณานุกรมไม่มีบทคัดย่อ บางเล่ม/บางปี นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการใส่เอกสารในห้องสมุด มีเฉพาะรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป รองลงมาคือ การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น คือ ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล PsycINFO รายการบรรณานุกรมรูปออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรก คือ จำนวน

เครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ กรณีสืบค้นจาก ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ การแสดงผลล่าช้า เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการมีประสิทธิภาพต่ำ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ใช้เวลานาน เนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม รองลงมาคือ เนื้อหาไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรก คือ ข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการในหอสมุดมีเฉพาะรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป รองลงมาคือ การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้นที่ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล DAO รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ การจำกัดเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ใช้เวลานาน เนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม รองลงมาคือ ปัญหาในเรื่องเนื้อหาไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้นที่ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง รองลงมาคือ ปัญหาเรื่องข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการในหอสมุดมีเฉพาะรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป นิสิตมีปัญหาการใช้ฐานข้อมูล ERIC รายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในอันดับแรกคือ ปัญหาในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไม่เพียงพอ กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ ปัญหาในเรื่องระบบไม่เอื้อต่อการเข้าถึงฐานข้อมูล ได้ตลอดเวลา กรณีสืบค้นจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตทั้งภาคปกติและภาคพิเศษส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้งาน แต่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ อยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตใช้คอมพิวเตอร์ในงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้นหาข้อมูลทางวิชาการ อาจใช้คอมพิวเตอร์ในการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือการสนทนาทางอิเล็กทรอนิกส์

นิสิตทั้งภาคปกติและภาคพิเศษโดยรวมทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูล โดยแหล่งที่ช่วยให้ นิสิตทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูล พบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่ทราบจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544 : 43) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่ทราบจากเพื่อน รองลงมาคือ ทราบจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ที่เป็นเช่นนี้

อาจเป็นเพราะช่วงเวลาเรียนของนิสิตทั้ง 2 ภาคแตกต่างกัน นิสิตภาคปกติมีเวลาในการศึกษาเต็มเวลา ทำให้เมื่อนิสิตหอสมุดกลางมีการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตที่ต้องการเข้ารับการแนะนำการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลางมีให้บริการมาลงชื่อเพื่อเข้ารับคำแนะนำในช่วงที่สำนักหอสมุดกลางจัด แต่นิสิตภาคพิเศษมีช่วงเวลาเรียนเฉพาะวันศุกร์ตอนเย็น วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอจึงไม่ได้เข้ารับฟังคำแนะนำในการสืบค้นฐานข้อมูล แต่อาจได้รับทราบจากเพื่อนที่เคยมาใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลาง

ในเรื่องการเรียนรู้อวิธีการสืบค้นพบว่า นิสิตภาคปกติส่วนใหญ่เรียนรู้อวิธีการสืบค้นด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544 : 43) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้อวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง รองลงมาเรียนรู้อวิธีการสืบค้นจากการแนะนำของบรรณารักษ์ ส่วนนิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่เรียนรู้อวิธีการสืบค้นจากการแนะนำของบรรณารักษ์ รองลงมาเรียนรู้อด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่าต่างจากนิสิตภาคปกติที่เรียนรู้อวิธีการสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นด้วยเวลาที่ต้องใช้ในการเรียนและก่อบรรณานิสิตภาคพิเศษส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานแล้ว มีภาระงานในหน้าที่ และเวลาที่ใช้ในการศึกษามีน้อย ดังนั้นจึงมีเวลาที่เข้ามาใช้บริการที่สำนักหอสมุดกลางน้อย จึงต้องขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ หรือให้บรรณารักษ์ช่วยสืบค้นให้ นอกจากนี้ นิสิตบางส่วนอาจเรียนรู้อวิธีสืบค้นด้วยตนเองจากบ้านผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัย

จากการวิจัยพบว่า ฐานข้อมูลที่นิสิตเคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุดคือ ฐานข้อมูล DAO รองลงมาคือ ฐานข้อมูล ERIC ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะฐานข้อมูล DAO และฐานข้อมูล ERIC เป็นฐานข้อมูลที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทุกคน และทุกวิชาเอกต้องใช้ เพราะเป็นฐานข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลที่สืบค้นได้จะเป็นบทความวารสาร รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่ไม่ได้เฉพาะเจาะจงสำหรับบางวิชาเอกเท่านั้น ส่วนฐานข้อมูลที่นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยสืบค้นด้วยตนเองคือ ฐานข้อมูล PsycINFO ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะฐานข้อมูล PsycINFO เป็นฐานข้อมูลที่เน้นเฉพาะเนื้อหาทางด้านจิตวิทยา ดังนั้นวิชาเอกที่จำเป็นต้องใช้ค้นหาข้อมูลจึงมีเฉพาะวิชาเอกทางด้านจิตวิทยาเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ผลการวิจัยที่ได้พบว่าเป็นฐานข้อมูลที่นิสิตไม่เคยสืบค้นด้วยตนเองมากที่สุด แต่อาจเป็นไปได้ว่านิสิตไม่ได้สืบค้นด้วยตนเองแต่ให้ผู้อื่นสืบค้นให้

ลักษณะของฐานข้อมูลที่นิสิตสืบค้นและได้ผลการสืบค้นตรงตามความต้องการมากที่สุดคือ ฐานข้อมูล ERIC และฐานข้อมูล DAO ในรูปออนไลน์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะฐานข้อมูลออนไลน์มีช่องทางให้เลือกสืบค้นได้หลากหลายกว่าการสืบค้นจากสิ่งพิมพ์ หรือซีดีรอม และการออกแบบหน้าจอของเว็บเอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างระบบกับผู้ใช้ ทำให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้เทคนิคการสืบค้นได้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ ฐานข้อมูลทั้ง 3 ฐานในรูปสิ่งพิมพ์

ส่วนลักษณะของฐานข้อมูลที่นิสิตสืบค้นด้วยตนเองและผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงตามความต้องการมากที่สุดคือ ทั้ง 3 ฐานข้อมูลในรูปสิ่งพิมพ์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการสืบค้นจากสิ่งพิมพ์มีความยุ่งยากใช้เวลามาก เนื่องจากต้องค้นหาจากหลายเล่ม และค้นหาตัวเล่มซึ่งมีข้อมูลที่ต้องการไม่พบ

ส่วนลักษณะของฐานข้อมูลที่นิสิตให้บรรณารักษ์ช่วยสืบค้นและผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงตามความต้องการคือ ทั้ง 3 ฐานข้อมูลในรูปซีดีรอม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการสืบค้นจากซีดีรอม บรรณารักษ์จะเป็นผู้สืบค้นให้ นิสิตต้องกรอกข้อมูล และเรื่องที่ต้องการลงในแบบฟอร์ม และมารับผลการสืบค้นได้ในภายหลัง การสืบค้นฐานข้อมูลผ่านตัวกลางคือ บรรณารักษ์นั้น ถ้าตัวกลางไม่เข้าใจความต้องการของผู้ใช้ อย่างชัดเจน ย่อมทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ไม่ตรงกับความต้องการ ดังนั้นบรรณารักษ์ควรมีการสัมภาษณ์ผู้ใช้เพิ่มเติม เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่ต้องการตรงกัน หรือนิสิตสืบค้นร่วมกับบรรณารักษ์เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ตรงกับ

ความต้องการมากที่สุด เมื่อสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้แล้ว และพบว่ารายการที่ต้องการนั้นไม่มีที่สำนักหอสมุดกลาง บรรณารักษ์ควรแนะนำถึงวิธีการได้มาซึ่งตัวเล่มหรือเอกสารนั้น เช่นสารสนเทศรายการที่ต้องการนั้นมีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่น นิสิตสามารถขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด หรือถ่ายสำเนาเอกสารระหว่างห้องสมุดได้ นอกจากนั้นบรรณารักษ์ควรมีบทบาทในการสอนวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลให้แก่ นิสิต เพื่อให้ นิสิตสามารถสืบค้นฐานข้อมูลได้ด้วยตนเองทำให้ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการมากที่สุด

วัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลของนิสิตส่วนใหญ่เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์/วิจัย ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลี ลำสกุล (2533 : 28) ; นิธิวดี ทาเวียง (2537 : บทคัดย่อ) ; สายพิน วิไลรัตน์ (2538 : 22) ; ขวัญใจ ชื่นชอบ และ พิษขุตา ศรีอนันต์ (2539 : บทคัดย่อ) ; ฐิติกัญญา สุน (2540 : บทคัดย่อ) ; ประกายดาว ศรีโมรา (2543 : 38) ; ผ่องพรรณ แยมไช (2544 : 44) และเสาวนีย์ ศิริบำรุงสุข (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์/วิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่อยู่ในระหว่างการค้นหา และรวบรวมข้อมูลในเรื่องที่ตนสนใจเพื่อนำมาประกอบการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์

เหตุผลหลักในการเลือกใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์คือ บรรณารักษ์แนะนำที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตบางส่วนไม่สันทัดในการใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหา และชอบที่จะค้นหาจากตัวเล่มมากกว่า ด้วยการเลือกดูที่ละรายการจนกว่าจะพบรายการที่ตนเองต้องการ เหตุผลหลักในการเลือกใช้ฐานข้อมูลในลักษณะซีดีรอมคือ อาจารย์แนะนำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะแต่เดิมสำนักหอสมุดกลางจัดหาฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO เข้ามาให้บริการเฉพาะในรูปของซีดีรอม อาจารย์บางท่านอาจจะคุ้นเคยกับการสืบค้นด้วยซีดีรอม ดังนั้นอาจารย์จึงแนะนำให้ นิสิตสืบค้นจากซีดีรอม ส่วนเหตุผลหลักในการเลือกใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์คือ นิสิตเห็นว่าสะดวกและรวดเร็ว ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการสืบค้นจากออนไลน์ให้ความสะดวก เพราะนิสิตสามารถสืบค้นจากที่ไหนก็ได้ที่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายของมหาวิทยาลัยได้ ไม่จำเป็นต้องมาที่ห้องสมุด และนิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลใช้จึงสามารถใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ฐานข้อมูลออนไลน์ยังทันสมัยกว่าฐานข้อมูลรูปแบบอื่น ๆ

จากผลการวิจัยพบว่า เหตุผลหลักที่นิสิตไม่เลือกใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทั้ง 3 ลักษณะคือ นิสิตไม่ทราบว่า มีบริการฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมในลักษณะต่าง ๆ รองลงมาคือ นิสิตไม่ทราบวิธีการใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมแต่ละฐาน แต่ละรูปแบบ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักหอสมุดกลางมีการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตทราบโดยการทำแผ่นพับ และติดประกาศประชาสัมพันธ์ให้นิสิตที่สนใจเข้ารับฟังการแนะนำฐานข้อมูลเฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น ไม่มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้เข้าถึงตัวนิสิต และนิสิตบางส่วนทั้งภาคปกติและภาคพิเศษอาจจะไม่ได้มาใช้บริการที่สำนักหอสมุดกลาง ทำให้ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลเหล่านี้ บรรณารักษ์ควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยการไปแนะนำหรือให้ความรู้เกี่ยวกับฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาเข้ามาเพื่อให้บริการแก่นิสิตตามคณะต่าง ๆ ให้ สอดคล้องกับแต่ละฐานข้อมูลทีละคณะนั้น ๆ จำเป็นต้องใช้สำหรับสืบค้นข้อมูล โดยจัดให้กับนิสิตชั้นปีที่ 1 ในภาคการศึกษาที่ 1 เพื่อ นิสิตจะได้ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางจัดให้บริการฐานข้อมูลอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับวิชาเอกของตน

การใช้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามทางเลือกที่ใช้ในการสืบค้นของนิสิตส่วนใหญ่ใช้การสืบค้นแบบพื้นฐาน หรือ Basic Search โดยใช้การสืบค้นจากรายการชื่อเรื่องมากที่สุด รองลงมาคือ ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และคำสำคัญ ตามลำดับ ซึ่งต่างจากงานวิจัยของ

ประกายดาว ศรีโมรา (2543 : 42) และนิวีดี ทาเวียง (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้ใช้ใช้คำสำคัญมากที่สุดรองลงมาคือ ใช้หัวเรื่อง และชื่อเรื่อง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการค้นหาสารสนเทศ ทำให้ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง และขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เนื่องจากนิสิตขาดทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ ดังนั้นบรรณารักษ์ควรสอน / อบรมเกี่ยวกับวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลให้กับนิสิตเพื่อให้มีทักษะในการสืบค้น มีการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลโดยการจัดทำเอกสารแนะนำวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าสนใจ จัดทำป้ายประกาศแนะนำวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลที่เห็นเด่นชัดติดไว้ในบริเวณที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับสืบค้นเพื่อให้นิสิตสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน จัดทำ Web Tutorial เป็นภาษาไทย และจัดทำ e-learning อย่างง่าย ๆ สั้น ๆ สำหรับผู้ที่สนใจเข้าไปเรียนรู้วิธีการสืบค้นโดยไม่ต้องใช้เวลา

สถานที่ที่นิสิตใช้สืบค้นฐานข้อมูลในลักษณะออนไลน์คือ สำนักหอสมุดกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเมื่อนิสิตมาห้องสมุดเพื่อหาบทความ หนังสือ หรือวิทยานิพนธ์ภาษาไทยแล้ว จำเป็นต้องหาเอกสารหรือข้อมูลภาษาต่างประเทศเพิ่มเติม ดังนั้นจึงค้นหาข้อมูลจากฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลางมีให้บริการ นิสิตมีความต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดให้ความรู้ในเรื่องการสืบค้นฐานข้อมูลในรูปแบบ e-learning ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลสำหรับใช้งาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ทำให้นิสิตสามารถที่จะสืบค้นสารสนเทศต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ ดังนั้นจึงต้องการที่จะให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมในรูปแบบของ e-learning เพื่อความสะดวกในการที่จะเข้าไปเรียนรู้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ทำให้ไม่จำเป็นต้องเข้ามารับการฝึกอบรมที่สำนักหอสมุดกลาง ดังนั้นสำนักหอสมุดกลางจึงควรจัดทำ e-learning สอนวิธีการสืบค้นเป็นภาษาไทย สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลอย่างง่าย ๆ สั้น ๆ และไม่ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้มาก

2. ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ การใช้เวลามากในการสืบค้น เพราะนิสิตต้องค้นหาจากหลายเล่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี ลำสกุล (2533 : 42) ที่พบว่า ผู้ใช้มีปัญหาการค้นคว้าจากคู่มือช่วยค้นประเภทสิ่งพิมพ์ เนื่องจากการค้นจากสิ่งพิมพ์ต้องเสียเวลานาน ค้นยาก และต้องค้นคว้าจากหลายเล่ม และสอดคล้องกับที่นฤมล รักษาสุข (2545 : 189) ได้กล่าวไว้ว่าการค้นคืนจากตัวเล่มทำได้ช้า เนื่องจากการเข้าถึงเนื้อหาต้องใช้การอ่านด้วยสายตาตามนุษย์ และต้องเป็นไปตามลำดับคือ เริ่มจากหน้าแรกไปจนถึงหน้าสุดท้าย และปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของฐานข้อมูลลักษณะสิ่งพิมพ์ไม่ทันสมัยเพราะตัวเล่มออกช้า หรืออาจต้องใช้เวลามากในการจัดส่งมายังห้องสมุด บรรณารักษ์ควรแนะนำนิสิตให้สืบค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์แทนการสืบค้นในรูปสิ่งพิมพ์ ถึงแม้รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์จะออกเป็นรายเดือน แต่การจัดทำเป็นรูปเล่มจะช้ากว่าฐานข้อมูลในรูปออนไลน์ และขณะนี้สำนักหอสมุดกลางมีรายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ถึงปี 1998 เท่านั้น บรรณารักษ์จึงควรแนะนำให้สืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์แทน เพราะทันสมัยกว่า และสืบค้นได้สะดวกและรวดเร็ว

ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดคำค้นของนิสิตที่ไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรง/เฉพาะในการสืบค้นที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศคือ ขาดทักษะ ความรู้ ความชำนาญ

ทางด้านภาษาต่างประเทศ ทำให้เกิดปัญหาในการที่จะอ่าน หรือแปลสารสนเทศที่สืบค้นได้ ทำให้ข้อมูลที่สืบค้นไม่ตรงกับความต้องการ ดังนั้นบรรณารักษ์ควรจัดทำคู่มือแนะนำการสืบค้นเป็นภาษาไทย เพื่อให้บัณฑิตสามารถเรียนรู้ได้อย่างสะดวก ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ เมื่อค้นหาข้อมูลทางบรรณานุกรมและสารระสังเขปได้แล้ว นิสิตมักพบว่า ห้องสมุดไม่มีเอกสารฉบับเต็มซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเปี่ยมสุข ทุงกาวิ (2534 : บทคัดย่อ) ; นิธิวดี ทาเวียง (2537 : บทคัดย่อ) และ สายพิน วิไลรัตน์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าในงานวิจัยหลายเรื่องผู้วิจัย ได้ผลการสืบค้นจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมแต่ไม่สามารถหาเอกสารฉบับเต็มได้จากห้องสมุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะห้องสมุดทุกห้องสมุดไม่ได้มีการจัดหาสารสนเทศครบทุกรายชื่อเอาไว้ บางรายการที่สืบค้นได้ไม่มีในห้องสมุดในประเทศไทยทำให้ต้องมีการสั่งซื้อ / สำเนารายการที่ต้องการจากตัวแทนในประเทศ หรือสั่งซื้อ/สำเนาจากต่างประเทศ และรวมถึงการต้องรอรับเอกสารฉบับเต็มหากผู้ใช้บริการต้องการ นอกจากฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO แล้ว บรรณารักษ์ควรแนะนำฐานข้อมูลต่าง ๆ ภายใต้ฐานข้อมูล ThaiLIS ให้บัณฑิตได้ทราบ เพราะฐานข้อมูลบางฐานให้สารสนเทศในรูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็มรูป

ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมในรูปแบบออนไลน์ที่พบส่วนใหญ่คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนิสิตที่มาขอรับบริการ และยังมีปัญหาที่เกี่ยวข้องในการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การแสดงผลการสืบค้นที่ค่อนข้างช้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544 : 56) และเสาวนีย์ศิริบำรุงสุข (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการใช้ฐานข้อมูลคือ ความเร็วในการดึงข้อมูล (load) เป็นไปอย่างช้าๆ ระบบไม่เอื้อต่อการเข้าถึงฐานข้อมูลได้ตลอดเวลา และปัญหาการจำกัดเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมีจำนวน 31 เครื่อง ซึ่งไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตที่ต้องการใช้ และอาจเป็นด้วยความเร็วของระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย หรือช่วงที่นิสิตสืบค้นนั้นมีคนจำนวนมากใช้เครือข่าย หรือฐานข้อมูลออนไลน์สืบค้น สำนักหอสมุดกลางควรขอตั้งงบประมาณในการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนของผู้ที่ต้องการใช้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในวงการศึกษาเป็นอย่างมาก การจัดการบริการสารสนเทศมีทั้งในลักษณะที่ผู้ใช้บริการ/นิสิตสามารถเข้าใช้บริการสืบค้นด้วยตนเอง และที่หน่วยงานบริการสารสนเทศจัดให้บริการ โดยผลการวิจัยที่ได้ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการจัดเตรียมความพร้อม หรือกระตุ้นให้นิสิตได้มีความพร้อมในการใช้ฐานข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา/ค้นคว้าอย่างจริงจัง ซึ่งจะให้นิสิตได้รับความรู้และสารสนเทศที่หลากหลายและเป็นปัจจุบันมากขึ้นโดย

1. อาจารย์ผู้สอนควรแนะนำ หรือกำหนดให้นิสิตได้มีโอกาสใช้ / สืบค้นฐานข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา ค้นคว้าในรายวิชาที่สอน เพื่อให้บัณฑิตมีความคุ้นเคยกับการสืบค้นฐานข้อมูล ซึ่งเมื่อนิสิตต้องค้นหาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า หรือประกอบการทำวิทยานิพนธ์ นิสิตจะได้สืบค้นสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ หรือจากฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลางจัดให้บริการได้ และสำนักหอสมุดกลางควรมีการประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ในคณะต่าง ๆ ได้ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีฐานข้อมูลออนไลน์ใดบ้างให้บริการ และ

แนะนำให้อาจารย์ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในการสืบค้นสารสนเทศ เพื่อที่ว่าอาจารย์จะได้แนะนำให้นักผลิตสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดกลางมีให้บริการ

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลิตไม่เลือกใช้ฐานข้อมูลต่าง ๆ เพราะผลิตไม่ทราบว่า มีฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมให้บริการ และไม่ทราบวิธีการใช้ฐานข้อมูลเหล่านั้น สำนักหอสมุดกลางจึงควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่จัดให้บริการ และควรเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงตัวผลิตให้มากที่สุด โดยบรรณารักษ์ควรไปให้ความรู้ และแนะนำวิธีการใช้ฐานข้อมูลต่าง ๆ ให้กับผลิตคณะต่าง ๆ ถึงอาคารเรียน โดยจัดให้กับผลิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เพื่อให้นักผลิตได้ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลอะไรบ้าง และได้ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่สำนักหอสมุดกลางมีให้บริการ

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า เนื่องจากร้อยละของผลิตที่ไม่เคยสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองสูงมาก แสดงให้เห็นว่าผลิตส่วนใหญ่ขาดทักษะในการสืบค้นฐานข้อมูล ดังนั้นสำนักหอสมุดกลางควรจัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ หรือการรัฐสภาระสนเทศที่มีลักษณะเชิงรุก สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการจัดฝึกอบรมเพื่อแนะนำฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่มีให้บริการแก่นักผลิตในแต่ละสาขาวิชา ลักษณะของฐานข้อมูล และกลยุทธ์/เทคนิคในการสืบค้นข้อมูล เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รู้จักฐานข้อมูล และวิธีการสืบค้นที่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจ และสามารถสืบค้นฐานข้อมูลเหล่านั้นด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ผลการสืบค้นที่ตรงตามความต้องการมากที่สุด และในเวลาอันรวดเร็ว สำนักหอสมุดกลางควรปรับปรุงคุณภาพของงานบริการฐานข้อมูลของห้องสมุด เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด

4. สำนักหอสมุดกลางควรมีการออกแบบหลักสูตรการรัฐสภาระสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มระดับทักษะการค้นหาสารสนเทศของผลิต โดยการจัดสอนหลักสูตรดังกล่าวผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การสาธิต การฝึกอบรม การร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอน และ e-education

5. จากผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบที่ผลิตต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลในรูปแบบของ e-learning สำนักหอสมุดกลางควรจัดแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลในรูปแบบของ e-learning โดยจัดทำคำแนะนำวิธีการใช้เป็นภาษาไทย และวิธีการเข้าใช้อย่างง่าย อธิบายรายละเอียดว่าควรทำอะไรบ้าง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่ต้องการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างไม่เป็นทางการ และเพื่อความสะดวกในการที่จะเข้าไปเรียนรู้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ทำให้ไม่จำเป็นที่จะต้องเข้ามารับการฝึกอบรมที่สำนักหอสมุดกลาง

6. จากผลการวิจัยในเรื่องของปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์พบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นมีจำนวนไม่เพียงพอ และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการบางเครื่องมีประสิทธิภาพต่ำ ทำให้การดึงข้อมูลเพื่อให้เกิดการแสดงผลเป็นไปอย่างล่าช้า สำนักหอสมุดกลางควรเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการให้มากขึ้น และสำนักหอสมุดกลาง/มหาวิทยาลัยควรจัดเตรียมความพร้อมในเรื่องระบบเครือข่าย ควรมีการปรับปรุงระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยให้มีความเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงรูปแบบที่เหมาะสมในการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการบริการฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดให้บริการ

2. ศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อการยกเลิกการบอกรับสื่อในรูปแบบสิ่งพิมพ์ที่ซ้ำซ้อนกับการบอกรับในรูปแบบข้อมูลซีดีรอม หรือออนไลน์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ขวัญใจ ชื่นชอบ และ พิษขุตา ศรีอนันต์. (2539, กุมภาพันธ์ - กรกฎาคม). "รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจและปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอมของผู้ใช้บริการในสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง," *ข่าวสารสำนักหอสมุดกลาง*. 19(11) : 22-57.
- เฉลียว พันธุ์สีดา. (2541). "แลไปข้างหน้า สำนักหอสมุดกลางในยุคโลกาภิวัตน์," ใน *ครบรอบ 49 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 28 เมษายน 2541*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตติภิญญา สุมณ. (2540, กรกฎาคม-กันยายน). "รายงานการวิจัยเรื่อง สสำรวจผู้ใช้ปลายทางซีดีพลาสเมตไลน์ ในห้องสมุดคณะทันตแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *วารสารห้องสมุด*. 41(3) : 8-17.
- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. (2543). *สารนิเทศสาร*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล รักษาสุข. (2545). "การค้นคืนสารสนเทศออนไลน์ มัลติมีเดีย และไฮเปอร์เท็กซ์," ใน *ประมวล สารสนเทศวิทยา การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ หน่วยที่ 5-10*. หน้า 183-228. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นิรวิดี ทาเวียง. (2537). *รายงานการวิจัย เรื่อง ทศนคติของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อบริการสืบค้น สารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอมของหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ขอนแก่น : ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2539). *ประสิทธิภาพการสืบค้นฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอมของผู้ใช้ในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเรือง เนียมหอม. (2533). "คู่มือช่วยค้นประเภทฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา การบริการและเผยแพร่สารนิเทศ หน่วยที่ 1-7*. หน้า 251-304. นนทบุรี : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประกายดาว ศรีโมรา. (2543). *การใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอมใน ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เปี่ยมสุข ทุงกาวิ. (2534). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซีดี-รอมในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ แยมแซไซ. (2544). *รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับเป็นสมาชิกโดย สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ สุวันทาร์จน์. (2545). "ฐานข้อมูลสำเร็จ," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 11-13*. หน้า 50-51. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2541). *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ.
- มยุรี จุลกันท์. (2539, เมษายน-มิถุนายน). "การจัดบริการค้นสารนิเทศจากข้อมูลซีดี-รอมใน ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ," *วารสารห้องสมุด*. 40(2) : 1-12.

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กองบริการการศึกษา. (2547). *สรุปจำนวนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2/2546*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย. ถ่ายสำเนาเอกสาร.
- มาลี ล้าสกุล. (2533). *ทัศนคติของผู้ใช้ซีดี-รอมและสิ่งพิมพ์ในงานบริการสารนิเทศ*. สารนิพนธ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนิกร อินเล็ก. (2535). *รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้บริการฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM ที่หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้," *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 18(3) : 8-11.
- วิเชียร นิตยะกุล. (2543). "ประเภททรัพยากรสารสนเทศ," ใน *การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและการเขียนรายงาน*. หน้า 11-35. เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิสิทธิ์ จินดวงศ์ และ มณีรัตน์ พรหมสุวรรณศิริ. (2538). "ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด," ใน *การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้*. หน้า 33-95. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี : โครงการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สายพิน วิไลรัตน์. (2538). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซีดี-รอมในฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. สงขลา : ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ ศิริปารุสุข. (2546). *รายงานการวิจัยการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ScienceDirect ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. สงขลา : ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- อภัย ประกอบผล. (2534). "ศักยภาพของบริการสารนิเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยในยุคคลิเล็กทรอนิกส์," ใน *รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 9 : บริการสารนิเทศยุคอิเล็กทรอนิกส์ (Information Service in Electronic Age) ณ สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์ 29-31 ตุลาคม 2534*. หน้า 29-43. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับ คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- อุทัย พุดิยะโพธิ์. (2537, กรกฎาคม-ธันวาคม). "ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอมที่มีใช้ในประเทศไทย," *โดมทัศน์*. 15(2) : 21-62.
- Belanger, Anne-Marie and Hoffman, Sandra D. (1990, March). "Factors Related to Frequency of Use of CD-ROM : a Study of ERIC in an Academic Library," *College & Research Libraries*. 51(2) : 153-162.
- Bradley, Phil. (1997). *Going Online, CD-ROM and the Internet*. 10th ed. London : Aslib.

- Charles, Susan K. & Clark, Katharine E. (1990, July). "Enhancing CD-ROM Searches with Online Updates: an Examination of End-User Needs, Strategies, and Problems," *College & Research Libraries*. 51(4) : 321-328.
- Harrod, Leonard Montague. (1990). *Harrod's Librarians' Glossary of Terms Used in Librarianship, Documentation and the Book crafts and Reference Book*. 7th ed. Aldershot, Hants, England : Gower.
- Harter, Stephen P. (1986). *Online Information Retrieval*. Orlando, Florida : Academic Press, Inc..
- Krejcie, Robert V. & Morgan, Daryle W. (1970, Autumn). "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal of Educational and Psychological Measurement*. 30 : 607-610.
- Nasir, NorEdzan. (1996, July). "The Use of CD-ROM Databases by Malaysian Postgraduate Students in Leeds," *Malaysian Journal of Library & Information Science*. 1(1) : 37-55.
- Nicholls, Paul & Elshout, Ria Van Den. (1990). "Survey of Database on CD-ROM Types, Availability, and Content," *Database*. 13 : 58-59.
- Rowley, Jennifer. (1998). *The Electronic Library*. 4th ed. London : Library Association Publishing.
- Schultz, Kim & Salomon, Kristine. (1990, February 1). "End Users Respond to CD-ROM," *Library Journal*. 115 : 56-57.
- Silver, Howard. (1988, March). "Managing a CD-ROM Installation...a Case Study at Hahnemann University," *Online*. 12(2) : 61-66.
- Snelson, Pamela. (1993). *Relationships Between Access and Use in Information System : Remote Access to and Browsing of Online Catalogs*. (Online) Available
URL : <http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>.
- Zink, Steven D. (1990, February 1). "Planning for the Perils of CD-ROM," *Library Journal*. 115 : 51-55.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา ใจกว้าง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์
สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. อาจารย์พรทิพย์ สุวันทรัตน์
บรรณารักษ์ชำนาญการ 8
หัวหน้าฝ่ายบริการสื่อการศึกษา
สำนักบรรณสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. อาจารย์พิมล เมฆสวัสดิ์
บรรณารักษ์ชำนาญการ 8
รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมผู้ใช้และประชาสัมพันธ์
หัวหน้างานส่งเสริมผู้ใช้ สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

บันทึก และ จดหมาย ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ทม 10121.2445

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางพรพงศ์ พย์พฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง "การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์อารีย์ ชื่นวัฒนา และ อาจารย์สมชาย วรญาณุไกร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์กาญจนา ใจกว้าง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ให้ นางพรพงศ์ พย์พฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานกณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5032121-4 ต่อ 7255

มือถือ 09-1384052

ที่ ทม 10121.4.50

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางพรพงศ์ พัทพ์ฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์อารีย์ ชื่นวัฒนา และ อาจารย์สมชาย วรรณญาณุไกร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์พรทิพย์ สุวันทาร์จน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ให้ นางพรพงศ์ พัทพ์ฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดค่อนิสิต โทรศัพท์ 02-5032121-4 ต่อ 7255

มือถือ 09-1384052

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/1451

วันที่ 6 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

เนื่องด้วย นางพรพงศ์ พัทพฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง "การใช้อินเทอร์เน็ต ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์อารีย์ ชื่นวัฒนา และ อาจารย์สมชาย วรรณญาณไกร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางพิมพ์ล เมฆสวัสดิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการใช้อินเทอร์เน็ต ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ให้ นางพรพงศ์ พัทพฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๘/๖๖

วันที่ ๖ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางพรพงศ์ พัทพฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้งานข้อมูล ERIC DAO และ Psyc INFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อารีย์ ชื่นวัฒนา และ อาจารย์สมชาย วรรณญาณไกร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการใช้งานข้อมูล ERIC DAO และ Psyc INFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางพรพงศ์ พัทพฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปฏิญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เทญสิริ จิระชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/8438

วันที่ 20 สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางพรพงศ์ พัทพฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ Psyc INFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อารีย์ ชื่นวัฒนา และ อาจารย์สมชาย วรรณญาณุไกร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 250 คน ตอบแบบสอบถามการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ Psyc INFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางพรพงศ์ พัทพฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปฏิญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จิระเชษฐกุล)

คณะศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ค

**แบบสอบถามการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

ฐานข้อมูล ERIC เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปของบทความวารสาร รายงานการวิจัย รายงานการประชุม/สัมมนา และข้อเขียนเกี่ยวกับการศึกษาทุกระดับ และทุกรูปแบบของ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มีให้บริการทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ คือ Current Index to Journals of Education (CIJE) และ Resources in Education (RIE) โดยครอบคลุมตั้งแต่ปี 1992 ถึง 1998 รายการ บรรณานุกรมในรูปแบบข้อมูลซีดีรอมครอบคลุมตั้งแต่ปี 1982 จนถึงปัจจุบัน และฐานข้อมูลออนไลน์

ฐานข้อมูล DAO เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปของวิทยานิพนธ์ในระดับ ปริญญาโทและปริญญาเอกของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในทวีปอเมริกาเหนือและยุโรป ครอบคลุมทุกสาขา วิชา ได้แก่ การศึกษา เศรษฐศาสตร์ ฟิสิกส์ และ เคมี เป็นต้น มีให้บริการทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ คือ Dissertation Abstracts International (DAI) ครอบคลุมตั้งแต่ ปี 1975 ถึง 1998 ฐานข้อมูลซีดีรอมครอบคลุมตั้งแต่ปี 1988 ถึง 1999 และฐานข้อมูลออนไลน์

ฐานข้อมูล PsycINFO เป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปที่รวบรวมจากบทความ วารสารทางด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ของสมาคมจิตวิทยาอเมริกัน มีให้บริการทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ คือ Psychological Abstracts ครอบคลุมตั้งแต่ปี 1984 ถึง 1996 และฐานข้อมูลซีดีรอมครอบคลุม ตั้งแต่ปี 1974 จนถึงปัจจุบัน และฐานข้อมูลออนไลน์

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. สถานภาพ

( ) ภาคปกติ ( ) ภาคพิเศษ

3. วิชาเอก

( ) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ( ) วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
 ( ) วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ( ) วิชาเอกการบริหารการศึกษา
 ( ) วิชาเอกการประถมศึกษา ( ) วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย
 ( ) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ( ) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
 ( ) วิชาเอกการอุดมศึกษา ( ) วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา
 ( ) วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

4. ท่านเคยผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดหรือไม่ ถ้าเคยเรียนระยะเวลาที่ผ่านการเรียนมาแล้ว เป็นระยะเวลาเท่าใด

( ) เคยเรียนผ่านมาแล้วในระยะเวลา 1-3 ปี
 ( ) เคยเรียนผ่านมาแล้วในระยะเวลา 4-6 ปี
 ( ) เคยเรียนผ่านมาแล้วในระยะเวลา 7-9 ปี
 ( ) เคยเรียนผ่านมาแล้วมากกว่า 10 ปีขึ้นไป
 ( ) ไม่เคยเรียน

5. ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์

5.1 ท่านเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ด้วยวิธีการใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) ศึกษาในชั้นเรียนตามหลักสูตรของสถาบัน
 ( ) ศึกษาอบรมระยะสั้นตามที่หน่วยงานจัดขึ้น
 ( ) ศึกษาในชั้นเรียนที่จัดโดยเอกชน
 ( ) ศึกษาด้วยตนเอง

5.2 ท่านมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานเองที่บ้านที่ทำงาน

( ) มี
 ( ) ไม่มี

5.3 ท่านใช้คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมต่าง ๆ ข้างล่างนี้อย่างสม่ำเสมอมากน้อยเพียงใด

ข้อ	กิจกรรมการใช้คอมพิวเตอร์	ใช้มากกว่า 5 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	ใช้ 3-5 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	ใช้น้อยกว่า 3 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	ใช้ เดือนละ ครั้ง	ไม่เคย ใช้เลย
1.	ใช้ในกิจกรรมบันเทิง เช่น เล่นเกม ชมภาพยนตร์/ฟังเพลงจาก CD, DVD หรือ VCD					
2.	ใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processing)					
3.	ใช้โปรแกรมตารางคำนวณ Excel					
4.	ใช้โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล Access					
5.	ใช้โปรแกรมประเภทกราฟิก เช่น PowerPoint, PhotoShop					
6.	ค้นหาสารสนเทศจากซีดีรอมที่มีเนื้อหา วิชาการ (นอกเหนือจากการค้นใน ห้องสมุด)					
7.	ค้นหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต					
8.	ใช้ในกิจกรรมการสื่อสาร เช่น การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail), การสนทนาทางอิเล็กทรอนิกส์ (chat)					
9.	อื่น ๆ					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล ERIC DAO และ PsycINFO

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. ท่านทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลหรือไม่
  - ( ) ทราบ
  - ( ) ไม่ทราบ (ถ้าตอบข้อนี้ไม่ต้องตอบคำถามข้อ 2)
2. ท่านทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) การประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด
  - ( ) คู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด
  - ( ) โหมมเพจของสำนักหอสมุดกลาง
  - ( ) กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุด
  - ( ) บรรณารักษ์
  - ( ) อาจารย์
  - ( ) เพื่อน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....
3. ท่านเคยสืบค้นฐานข้อมูลเหล่านี้ด้วยตนเองหรือไม่

ERIC	( ) เคย	( ) ไม่เคย
DAO	( ) เคย	( ) ไม่เคย
PsycINFO	( ) เคย	( ) ไม่เคย
4. ท่านเรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) การเข้าร่วมกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุด
  - ( ) เอกสารแนะนำวิธีการสืบค้นฐานข้อมูล
  - ( ) วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลจากเว็บไซต์
  - ( ) เรียนรู้ด้วยตนเอง
  - ( ) จากคำแนะนำของบรรณารักษ์
  - ( ) จากคำแนะนำของเพื่อน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....
5. วัตถุประสงค์ของการสืบค้นฐานข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยจัดลำดับตามความสำคัญ เช่น ลำดับที่ 1 มีความสำคัญมากที่สุด)
  - ( ) ประกอบการเรียน
  - ( ) ประกอบการทำปริญญานิพนธ์/วิจัย
  - ( ) ประกอบการทำรายงาน
  - ( ) หาความรู้เพิ่มเติม
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

คำชี้แจง ข้อ 6-12 โปรดตอบการใช้งานข้อมูลทั้ง 3 ฐาน โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงกับสภาพการใช้และไม่ใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน

ข้อ	การใช้งานข้อมูล	ฐานข้อมูล		
		H.W. Wilson	ACM	ScienceDirect
0.	การใช้งานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS			
	ท่านไม่เคยใช้ โปรดระบุเหตุผล (ไม่ต้องตอบ ข้อ 9)			
	ไม่ทราบว่ามียรายการเอกสารเนื้อหาเต็มรูป (Full-text)	✓	✓	✓
	ไม่ทราบเทคนิคและวิธีการสืบค้น	✓	✓	✓

แสดงว่าท่านไม่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS ฐานข้อมูล H.W.Wilson ACM และ ScienceDirect เพราะไม่ทราบว่ามียรายการเอกสารเนื้อหาเต็มรูป และไม่ทราบเทคนิคและวิธีการสืบค้น

ข้อ	การใช้งานข้อมูล	ฐานข้อมูล		
		H.W. Wilson	ACM	ScienceDirect
0.	การใช้งานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS			
	ท่านเคยใช้ โปรดระบุเหตุผล			
	บรรณารักษ์แนะนำ	✓	✓	✓
	อาจารย์แนะนำ	✓	✓	✓

แสดงว่าท่านเคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS ฐานข้อมูล H.W.Wilson ACM และ ScienceDirect เพราะบรรณารักษ์แนะนำ และ อาจารย์แนะนำ

ข้อ	การใช้ฐานข้อมูล	ฐานข้อมูล		
		ERIC	DAO	PsycINFO
6.	การใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์			
	ท่านไม่เคยใช้ โปรดระบุเหตุผล (ไม่ต้องตอบ ข้อ 9)			
	ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์			
	ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์			
	ขั้นตอนในการใช้มีความซับซ้อน เนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม			
	ข้อมูลที่ได้ไม่ทันสมัย เนื่องจากตัวเลขออกช้า			
	ข้อมูลที่ได้มีแต่รายการบรรณานุกรมไม่มีบทคัดย่อ			
	ห้องสมุดมีบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์ไม่ครบถ้วนทุกฉบับ			
	อื่น ๆ			
	ท่านเคยใช้ โปรดระบุเหตุผล (โปรดตอบข้อ 9)			
	อาจารย์ผู้สอนแนะนำ			
	อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์			
	ต้องการตรวจสอบรายการอ้างอิงทางบรรณานุกรม			
	เนื่องจากฐานข้อมูลซีดีรอม/ฐานข้อมูลออนไลน์มีเก่า ๆ ไม่มีบทคัดย่อ			
	บรรณารักษ์แนะนำ			
	เพื่อนแนะนำ			
	อื่น ๆ			
7.	การใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม			
	ท่านไม่เคยใช้ โปรดระบุเหตุผล (ไม่ต้องตอบข้อ 10)			
	ไม่ทราบว่ามีรายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม			
	ไม่ทราบวิธีการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม			
	ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก			
	อื่น ๆ			
	ท่านเคยใช้ โปรดระบุเหตุผล (โปรดตอบข้อ 10)			
	อาจารย์ผู้สอนแนะนำ			
	อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปแบบซีดีรอม			

ข้อ	การใช้ฐานข้อมูล	ฐานข้อมูล		
		ERIC	DAO	PsycINFO
	บรรณารักษ์แนะนำ			
	เพื่อนแนะนำ			
	ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัย			
	การสืบค้นจากซีดีรอมสะดวกและรวดเร็ว			
	อื่น ๆ			
8.	การใช้รายการบรรณานุกรมในรูปของฐานข้อมูลออนไลน์			
	ท่านไม่เคยใช้ โปรดระบุเหตุผล (ไม่ต้องตอบข้อ 11-12)			
	ไม่ทราบว่ามีการบรรณานุกรมในรูปของฐานข้อมูลออนไลน์			
	ไม่ทราบวิธีการใช้			
	ขั้นตอนในการใช้มีความยุ่งยาก			
	อื่น ๆ			
	ท่านเคยใช้ โปรดระบุเหตุผล (โปรดตอบข้อ 11-12)			
	อาจารย์ผู้สอนแนะนำ			
	อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ค้นจากรายการบรรณานุกรมในรูปฐานข้อมูลออนไลน์			
	บรรณารักษ์แนะนำ			
	เพื่อนแนะนำ			
	ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัย			
	การสืบค้นจากออนไลน์สะดวกและรวดเร็ว			
	อื่น ๆ			
9.	ท่านใช้รายการบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ในลักษณะใด			
	สืบค้นด้วยตนเอง			
	ผลการสืบค้นที่ได้ตรงกับความต้องการ			
	ผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ			
	อื่น ๆ			
10.	ท่านใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอมในลักษณะใด			
	สืบค้นด้วยตนเอง (โปรดตอบข้อ 13 – 15)			
	ผลการสืบค้นที่ได้ตรงกับความต้องการ			
	ผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ			
	บรรณารักษ์สืบค้นให้			
	ผลการสืบค้นที่ได้ตรงกับความต้องการ			
	ผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ			

ข้อ	การใช้ฐานข้อมูล	ฐานข้อมูล		
		ERIC	DAO	PsyclINFO
	ท่านและบรรณารักษ์ร่วมกันสืบค้น			
	ผลการสืบค้นที่ได้ตรงกับความต้องการ			
	ผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ			
11.	ท่านใช้รายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์ในลักษณะใด			
	สืบค้นด้วยตนเอง (โปรดตอบข้อ 13 – 15)			
	ผลการสืบค้นที่ได้ตรงกับความต้องการ			
	ผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ			
	บรรณารักษ์สืบค้นให้			
	ผลการสืบค้นที่ได้ตรงกับความต้องการ			
	ผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ			
	อื่น ๆ			
12.	ท่านสืบค้นรายการบรรณานุกรมในรูปออนไลน์จากที่ใด			
	จากสำนักหอสมุดกลาง			
	จากสำนักคอมพิวเตอร์			
	จากที่บ้านโดยสืบค้นผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัย			
	จากที่อื่น ๆ.....			

คำชี้แจง สำหรับผู้ที่สืบค้นด้วยตนเอง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับการใช้
และระดับการใช้

ข้อ	การใช้	ระดับการใช้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.	ท่านสืบค้นรายการบรรณานุกรมจากฐานข้อมูล ซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ โดยค้นจาก					
	- Basic Search					
	- Advanced Search					

ข้อ	การใช้	ระดับการใช้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14.	ท่านสืบค้นโดยใช้ทางเลือกในการสืบค้นจาก					
	- ทุกเขตข้อมูล (All Fields)					
	- ชื่อผู้แต่ง (Author)					
	- ชื่อเรื่อง (Title)					
	- หัวเรื่อง (Subject)					
	- สารสังเขป (Abstract)					
	- คำสำคัญ (Keyword)					
	- ปีที่พิมพ์ (Year or Date)					
	- อื่น ๆ					
15.	ท่านสืบค้นโดยใช้ Boolean Operators (And / Or / Not)					

16. ท่านคิดว่าท่านต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลหรือไม่ ถ้าต้องการให้จัดฝึกอบรมให้ ท่านต้องการให้จัดในรูปแบบใด

( ) ไม่ต้องการ

( ) ต้องการ (ต้องการให้จัดในรูปแบบใด ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยจัดลำดับตามความสำคัญ เช่น ลำดับที่ 1 มีความสำคัญมากที่สุด)

( ) จัดสอนในชั้นเรียน

( ) จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น

( ) จัดทำเป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

( ) e-learning*

( ) CD-ROM แนะนำการใช้

( ) อื่น ๆ .....

* e-learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตเสมือนการเรียนในห้องแต่เป็นการส่งเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ ช่วยให้ผู้ใช้เลือกเรียนในเวลาที่เหมาะสม รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเรียนรู้ หรือฝึกอบรม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคของท่าน

5 = ระดับปัญหามากที่สุด

4 = ระดับปัญหามาก

3 = ระดับปัญหปานกลาง

2 = ระดับปัญหาน้อย

1 = ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหาและอุปสรรค														
		ERIC					DAO					PsycINFO				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.	ปัญหาในการใช้รายการบรรณานุกรมที่เป็นสิ่งพิมพ์															
	เนื้อหาไม่ทันสมัยเนื่องจากตัวเล่มออกช้า															
	ไม่ทราบวิธีการค้นหา															
	ใช้เวลาในการค้นหาเยอะ เนื่องจากต้องค้นหาข้อมูลจากหลายเล่ม															
	ข้อมูลที่ได้ไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ มีแต่รายการบรรณานุกรมไม่มีบทคัดย่อ (บางเล่ม/บางปี)															
	ห้องสมุดมีบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์ ไม่ครบถ้วนทุกฉบับ															
2.	ปัญหาในการใช้รายการบรรณานุกรมในรูปซีดีรอม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	การใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น คือไม่สามารถกำหนดคำค้นที่ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ถูกต้อง															
	บรรณารักษ์เป็นผู้สืบค้นข้อมูลให้ทำให้ต้องรอผลการสืบค้นนาน															
	ผลการสืบค้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ															
	ไม่ทราบวิธีการสืบค้น															
	ข้อมูลที่ค้นได้มักจะไม่มีการเอกสารในห้องสมุด มีเฉพาะรายการบรรณานุกรม และสาระสังเขป															

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางพรพงศ์ พยัพพฤกษ์
วันเดือนปีเกิด	20 มกราคม 2503
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	29/1 ถนนคลองวัดโส ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	บรรณารักษ์ ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
พ.ศ. 2537	ศศ.บ. (สารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2548	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ